

magasin SKÄRGÅRD.

sinne/smak/sevärdheter

**HURRA
VI FYLLER
10 ÅR!**

Stenhäftigt

öar som flyter / sagan om linjett
gömställe av sten / sovande gruvor
färg åt våren / clowns fotomuseum

Redaktör och tidnings-
makare Josefin Ekbergs
magasin firar tio år i år.
Läs mer på sid 76.

Gratis Skärgårdsguide

våren 2014

ÖFOLK / MAT OCH DRYCK / BÖCKER / NOTISER / PRYLAR

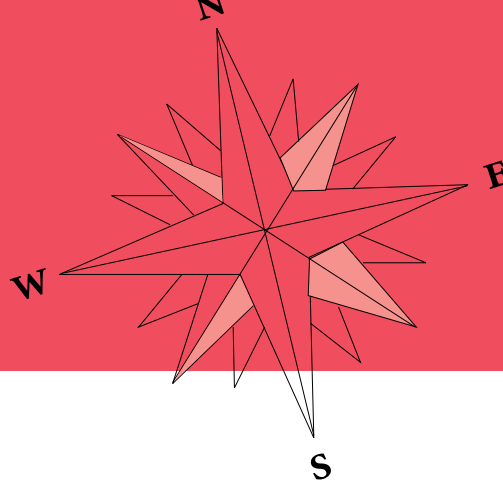
**PREPARED FOR THE WORST
BUILT FOR THE BEST**

Hitta din återförsäljare

Hitta närmaste återförsäljare genom att scanna QR-koden med din mobiltelefon.

www.anytec.se

Fiskmåsarerna kommer tillbaka

»DE DYKER UPP OM VÅREN och stannar över sommaren.« Ja, nu är det vår! Härliga årstid. När det kryper i kroppen efter att komma ut. Ut i naturen. Möta fåglarna som flyger mot norr. Till oss. Skärgårdens vackraste fågel – ejdern blir sugen på att para sig och bygga bo. Gömda lite varstans. Gud så roligt – ser du gudingarna? Det är så in i vassen underbart tycker även eller särskilt gubbarna i Roslagsbro, som samlar liksom doppingar stråna som bomaterial.

På Arholma firas vårens ankomst med färgsprakande gycklare och festlig teater ute i det fria. Utomhus mitt i ett äventyr vill vi vara. Och få en hälsopillercocktail av de välgörande elementen trä, eld, jord, metall och vatten. I Dammsjön flyter öar av jord omkring. I pannlampors sken upptäcks mörka grottor och nedlagda gruvor av sten. Med sällsynta mineraler och ädla metaller. Om våren tänder vi majbrisor och lägger på mera ved. Se där vad årstiden får oss att må gott.

Bråda tider. Allt vaknar till liv. Campingar öppnar. Gårdsbutiker och lanthandlare har laddat upp inför påsk. Båtar ska sjösättas. Nya prototypen

från Rosättra varv testar sin höj- och sänkbara köl. Norrtälje Segelsällskap kan knappt bärga sig inför sommarens seglarläger och sjösätter optimister i badhusets pool så länge. Clownen Olle Strömberg dammar flitigt av sin samling med 10 000 föremål av allsköns fotoprylar i sitt museum. Snart kommer sommarens invasion av turister. Japanerna brukar falla i trans.

Våren tinar våra frusna själar. Och det känns lika skönt varje gång. År efter år. Kommer vår efterlängtdade vår. År efter år kommer också Magasin Skärgårds nya nummer ut. I din hand håller du den 27:nde utgåvan. I år fyller vi tio år. Hurra, hurra. Det vill vi fira med er. Häng med oss på galej, vetja'. Vi ska åka flotte i Trosaån, bli guidade runt Biotest-sjön i Forsmark, besöka Kustlaboratoriet i Öregrund – OCH i vinter seglar vi till Finnhamn för att svulla i oss deras delikata julbord. Det ni.

Varmt välkomna. Hoppas vi ses. /REDAKTIONEN

»Det är så in i vassen underbart.«

Biovacuum - Watercare minireningsverk

- Ingen slamsugning behövs.
- Enkel placering ovan mark.
- Högre reningsgrad - även vid oregelbunden användning.
- Besök - installation - service

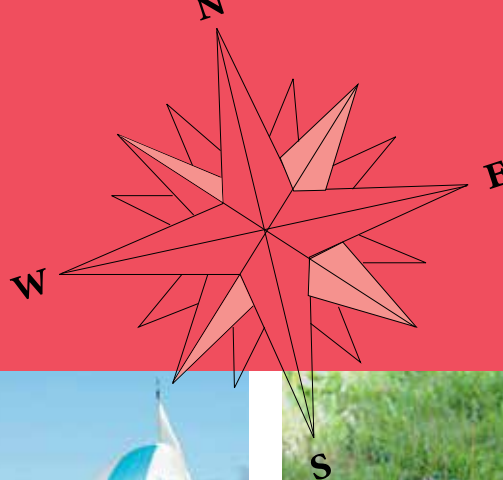
Här av dig för mer information.
Vi delar gärna med oss av vår långa erfarenhet.

Miljö & Bioteknik

08-608 21 60
kontakt@miljoeochbioteknik.se
www.miljoeochbioteknik.se

Innehåll

6

Mörka gömställen

s 6

»Jag brottas med en sten som inte låter mig klämma in rumpan där jag vill för att få spjärn mot bergväggen och komma vidare«. Äventyrliga Gunnika Lutteman-Isaksson har testat det mesta som får adrenalinet att rusa. Nu berättar hon hur det är att klättra i mörka grottor. Och upptäcker kanske någon tjuvgömma i pannlampans sken.

16

Vårtecken i skyn

s 16

Om inte fotograf Roine Karlsson åker söderut för att möta ejderstrecken så blir det ingen riktig vår. Ifjol häckade han tre dygn på Torös stenstränder vid naturreservatet Ören. Han övernattade i en kall bil för att vara uppe med tuppen och fånga fina naturbilder när ejdrarna och andra fåglar kommer tillbaka efter en lång vinter. Ett säkert vårtecken.

Rätt linje med Linjett

s 26

Rosättra Båtvarv i Roslagen har överlevt när andra varv dukat under. Läs om framgångssagan som började redan år 1886. Idag har tredje generationen Gustafsson tagit över efter sina fäder. De älskar att segla och kan bygga båtar. En bra kombination. En del av succén stavas »Linjett«. Segelbåten som vinner regattor i flygande fläng.

26

Öar som flyter

s 40

I Dammsjön i Saltsjöbaden finns tre öar som rör på sig. De flyter. Ett unikt fenomen. Konstgjorda öar finns det men de kallas »pontoner«. De här är naturliga. Orsaken till flytkraften är gaser som metan och koldioxid. Under 1800-talet gjordes vattenregleringar i Dammsjön. På så sätt bröts uddar loss och blev till öar. Som flyter.

Gårdsbutiker med extra allt

s 44

På landet finns de. Utflyktsmålen med hantverk, galleri, café, höns, lamm och grönt gräs. Internethandel och stora köplador till trots. Att shoppa måste inte alltid handla om att det ska gå fort och enkelt. Ibland vill vi njuta av en helhetsupplevelse. Känna och klämma. Vrida och vända. I lugn och ro. Med trevligt sällskap och en kopp kaffe.

Din Skärgårdsguide

s 85

Hitta telefonnummer och webadresser till aktörer i skärgården. Till boende, krogar, sjötaxi, charter med mera.

Akterspegeln

s 98

Räkna antal ejdrar i magasinet och vinn ejderbild i förstoring 50 x 40 cm. Signerad av fotograf Roine Karlsson.

44

HYR UT DIN STUGA

Två lokala försäljningar i samarbete.
Välutrustade, med stort kunnande
och personlig service.

Mellersta, södra skärgårdarna
08-670 231 31
info@skargardstugor.se
www.skargardstugor.se

Norra, mellersta skärgårdarna
073-466 67 00, yvonne@LSCAB.se
www.ljusteraskargardstugor.se

HYR STUGA

Vi försöker allt från enkla
stugor till exklusiva spjäställen.

A close-up photograph of a woman in a cave. She is wearing a white hood and a headlamp that is turned on, casting a bright light on her face. She has a look of wonder and is looking upwards. The background is dark and textured, suggesting a rocky cave interior.

Kryp in i grottors inre

I skärgården döljer sig många underjordiska äventyr. Leta bland stenblock och klippor och du kommer finna grottor, gryt och gömställen. Förr utgjorde de bostäder och tjuvgömmor, nu spännande upptäckter i pannlampans sken.

TEXT: Gunnika Isaksson-Lutteman FOTO: Tomas Almbo

DEN STORA SVARTA hunden med de snälla ögonen tittar förvåntansfullt på *Jenny Bernström* som drar på sig knäskydd och hjälm. Hon kollar att pannlampan fungerar och därefter är det grotthunden Björns tur att få sin speciella sele som han alltid har på sig när det är dags för underjordiska äventyr. Snart ska paret bege sig in i Gillberga Gryt utanför Hallstavik som är Upplands längsta blockgrotta.

Jenny gör en sista kontroll av selen innan hon balanserar över spången som leder in i blockgrottan. Björn följer ivrigt efter och snabbt som två vesslor har de försvunnit bakom det stora stenblocket. Sofia och Jonas Demnert, jag och fotografen följer efter våra kunniga guider in i mörkret.

Snart hörs bara koncentrerade andetag och ett svagt hasande när vi pressar oss genom de trånga håligheterna som bildats mellan stenblocken.

Vågrät klättring

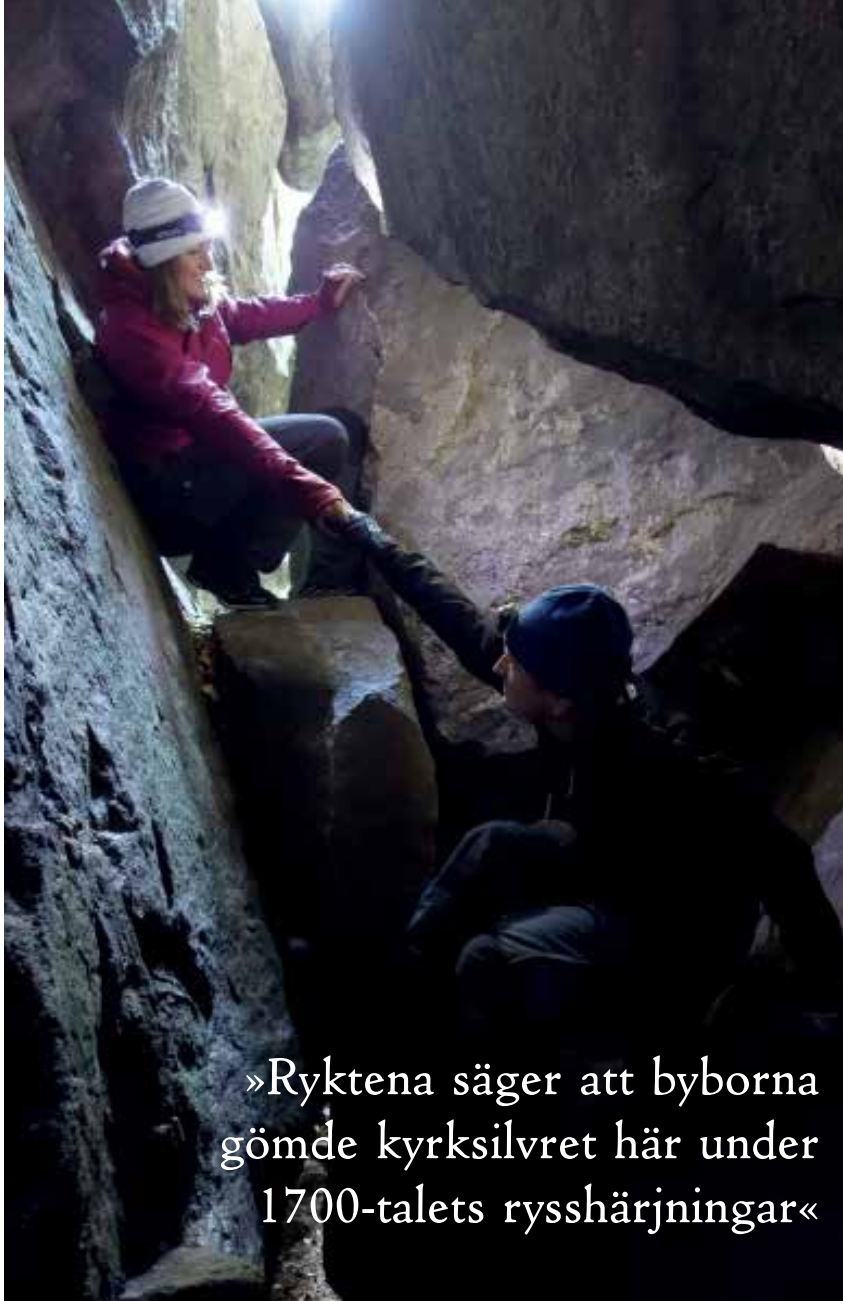
Det är kallt och fuktigt inne i grottan, fast majsolens värme har börjat verka i naturen utanför. Sofia sträcker ut händerna framför sig för att dra sig fram på magen. Jonas slår hjälmen i det släpande taket när han vänligt försöker putta på hennes fötter.

Jag brottas med en sten som inte låter mig klämma in rumpan där jag vill för att få spjärn mot bergväggen och komma vidare. Min pannlampa lyser upp ett sofistikerat spindelnät när jag hämtar andan för en stund.

Det här är som klättring, fast under jord och horisontellt. Det är jobbigt men spännande. Det är fler än jag som flåsar i dunklet och adrenalinet hjälper till att höja pulsen. Jag trycker på med knät och hittar rätt position för att äntligen glida genom den snäva stenkorridoren.

– Det är både balans, styrka och koordination som ska synkas. Dessutom är det utmanande för huvudet också för du måste lösa problem hela tiden, ropar Jenny uppmuntrande från underjorden.

Vi ålar ikapp Jenny och hennes hund. Hunden Björn började sin grottkrypar-karriär knappt två veckor gammal, då han fick följa med på sin första tur i Tjuvgrottan i Uppland. Jenny har lärt honom att klättra på hennes ben och rygg när de

»Ryktena säger att byborna gömde kyrksilvret här under 1700-talets rysshärjningar«

Jonas Demnert kryper utan att fastna.

Gunnika Isaksson-Lutteman och hennes hund Diesel gillar äventyr.

behövs. De ett väl sammansvetsat team och det är få trixiga passager de inte klarar tillsammans.

För Jennys egen del är det viljan att ta reda på vad som finns längre in som driver henne. Det är nyfikenheten som lockar till underjorden.

Läran om grottor

För åtta år sedan fastnade Jenny för »speleologi«, läran om grottor. En kurs i fjällökologi på Mittuniversitetet avslutades med en exkursion till Jormvattnet i Jämtland där studenterna kröp i Korallgrottan. Och sedan dess har hon fortsatt. Jenny är en passionerad grottkrypande och älskar känslan av att se vad som finns bakom nästa krök i de allra mest svåråtkomliga gömslena.

Vi har kravlat oss fram till Stora salen och passar på att justera pannlamporna medan Jenny pratar om grottor i största allmänhet. För att kallas grotta måste håligheten vara mörk och minst två meter, samt rymma minst en person.

– Det bästa är när man hittar en ny grotta som ingen annan utforskat, säger hon och ögonen lyser när hon berättar vidare att just det hände henne när hon besökte Vadvetjåkka nationalpark och var en av de första att krypa in i grottan Vadveriehppi.

I Sverige finns mest blockgrottor, det vill säga håligheter som bildats mellan stenblock. Blockgrottorna kan vi skylla på den massiva isen som under istiden bollade runt med de stora stenbumblingarna. Några grottor har skapats när bergsidor vittrat sönder och rasat samman, i röran formades mörka rum för oss nutida människor att upptäcka. En del grottor har således ett par hundratusen år på nacken och har fungerat som tak över huvudet åt stenåldersmänniskor och tjuvnästen för rövarligor.

– Spana efter silver om ni kan, säger Jenny plötsligt och kryper vidare, ryktena säger att byborna gömde kyrksilvret här under 1700-talets rysshärjningar och att det aldrig kom ut härifrån.

– Det vore en skön lön för mödan att hitta det, säger Sofia och ålar på rygg längre in i grottan med oss andra tätt efter.

I pannlampans sken går det att ana en glatt viftande svart svans som försvinner ner i djupet. 🐻

Trång passage i Gillberga gryt

Fakta Grottkrypning:

Svenska grottor är relativt säkra att krypa i och det är lätt att börja. Du behöver oömma kläder, knäskydd, hjälm och pannlampa. Bäst tid att grottkrypa är maj och oktober. Mer information hittar du på www.speleo.se.

Andra grottor i skärgården:

Klövbergsgrottan på Tyresö, Frubergsgrottan väster om Muskö, Bergshuset på Mörkö.

W

Boktips

Användbara tips och råd

Juridik ombord

Har du tankar på att köpa eller sälja båt? Eller funderar du på att hyra eller hyra ut båtar? Då kan Juridik ombord vara en behjälplig partner.

Här går författaren Lars Hässler på ett pedagogiskt sätt igenom allt man bör tänka på när man gör båtaffärer.

Författaren förklarar på ett begripligt sätt och gör juridiken mer lättförståelig.

Med överskådlighet går Hässler igenom de lagar och förordningar igenom som gäller i denna typ av affärer. Han blandar användbara tips och råd och konkreta exempel på ett bra sätt.

Förutom vad som gäller angående lagar, tas försäkringar, finansiering, import och lösning av tvister upp i olika kapitel. En viktig och användbar del gäller besiktning. Vad bör man tänka

på när man besiktigar en båt man funderar på att köpa? Vilka fördelar finns det med att anlita en utomstående besiktningsman? Och vad är det egentligen man bör kontrollera lite extra när man undersöker en båt?

Boken är en perfekt följeslagare för den som funderar på att kasta sig in i båtaffärer. /Jessica Alm

ANTAL SIDOR: 189

CIRKAPRIS: 207 kr

FÖRFATTARE: Lars Hässler

FÖRLAG: Norstedts

ISBN: 978-91-1-304067-7

FOTO: ROINE KARLSSON

Fyrrar som ledstjärna

Onsdag den 19 mars kl 19 håller Magasin Skärgårds Josefin Ekberg föredrag om fyrrar på Skeppsholmens Folkhögskola, Slupskjulsvägen 12 i Stockholm. Hon berättar om hur det kom sig att hon började göra reportage om olika fyrplatser. 20 stycken har det blivit genom åren. Alla med sin egen själ och unika historia. På mer eller mindre svårtillgängliga – men ooh så vackra platser. »Far dit fåglarna flyger och låt fyrrarna guida dig till smultronställena i skärgården« är parollen. Arrangör är Svenska Fyrsällskapet och föredraget kostar 20 kr. Anmälan senast 13 mars till Christer Nettelbladt 08-642 17 76 eller till ulf.schloss@telia.com.

Fiskmås för vägg 32 cm x 4 cm x 32 cm 199:– st
Säljes hos Linneladan, Penningby. www.linneladan.se

Växtfärgade ägg.

Design Monica Wänéus. Pris 40 kr.
Säljes via Formlycka, 0733-521 333

»Visste du att... vindbrunn är ett område som inte frusit till pga vinden?«

Roslagen & co.

Roslagens egen reklam- & kommunikationsbyrå
PR-makare, projektledare, turismutvecklare,
ideekonst, arrangör och nätverkare.

Välkommen till Roslagens Annons Nätverken
annons@roslagen.se + 46 70 341 20 96
www.facebook.com/roslagenco

Våra stödjer gränslösa stödjer som
djärvtidigt och löstare utan gränser.

Bland våra samarbetspartners och kunder finns
Visit Roslagen, Magasin Skärgård, Norrtälje
kommun, Roslagskonferens, Key Activities,
Roslagens Sparbank, Kustamössan Artexis,
Öppen Skärgård för alla, Allé om mat Resor,
Stockholm Info, Stockholm Map 3M, Expo
Partner, Stockholm Nordost, Roslagsleden,
Lilla Brogatan, Förskoleledarna, Prestations-
byrå, Nera Bruk, Skebo Herrgård samt ett stort
antal turistföretag och investörer i Roslagen.

Åland.
Nära havet.
Nära dig.

Skärgårdsliv, golf, fiske, mat, evenemang, sevärdheter... bara två timmars båtresa från Grisslehamn i Roslagen väntar Åland på dig. Vi paketerar din vistelse med resa och boende och vårt trivsamma fartyg M/S Eckerö tar dig till Åland snabbt och bekvämt. Ombord åter du gott, gör fina fynd i taxfreebutiken och och kopplar av. På www.eckerolinjen.se hittar du alla resepaket, upplevelser och boendeanternativ. Välkommen till härliga Åland!

Lillemester i Mariehamn från **695:-**

I priset ingår: buss Stockholm/Uppsala-Grisslehamn t/r, båtresa t/r, buss hemman-Mariehamn t/r, en övernattnng med frukost på Hotel Savoy samt en tre-rätters skärgårdsmiddag. Om du inte vill åka buss kan du ta med egen bil för samma pris. Bokningskod 5599.

Tarifförteckning 13/6 och 18/6-6/7 (2018)
Pris Grisslehamn dagligen 28.00, 28.00, 28.00-28.00
Pris Eckerö dagligen 22.00, 22.00, 22.00-22.00
13/6-13/6
Pris Grisslehamn dagligen 28.00, 28.00, 28.00
Pris Eckerö dagligen 22.00, 22.00, 22.00
Lillemester, Priser resor och bil- och färjetrafik

ECKERÖ **LINJEN**

Boka på tel. 0175-258 00 eller www.eckerolinjen.se

W

FOTO: ANNE DILLNER

Rädda Societetshuset i Östhammar

Ett av Östhammars sista minnen från sin badortsepok – Societetshuset Källör från 1885 ligger på en attraktiv tomt och hotas av rivning. Kommunen har gjort en kovändning och dömer ut huset som rivningsmässigt efter att tidigare ha skrivit i sin översiktsplan att det är »av särskilt riksintresse«. Läget förändrades när Svensk Kärnbränslehantering, SKB i en rapport pekade ut tomten som intressant för exploatering för bostäder. Kommunens rivningsbeslut har överklagats och Länsstyrelsen tycker att huset är värt en byggnadsminnesförklaring men kommunen håller inte med. Östhammars bygdegårdsförening kämpar för fullt att bevara societetshuset och vill att det ska bli ett allaktivitetshus. Cirka 4 000 personer har skrivit under en protestlista mot rivningsplanerna.

»Sveriges roligaste segelbåts-community«

Gåshaga Marina, återförsäljare av de franska segelbåtarna Dufour har inlett ett samarbete med Norberg Yachting som specialiserat sig på kommersiella seglingsprojekt och marina events.

Vi ska nu fortsätta arbetet med att göra Dufour Yachts till Sveriges bästa och roligaste »segelbåts-community«, säger Anders Almén, vd och ägare av Gåshaga Marina.

Pelle Norberg, vd och ägare till Norberg Yachting kommer att hjälpa Gåshaga Marina att skapa en stark community och vidareutveckla marknadsföring och försäljning.

Seglings- och promotionprojektet Dufour Yachts Sailing Team blir den visuella och kommunikativa plattformen i projektet, säger Pelle Norberg.

Varför går alla
av på Finnhamn?
Jo, för här finns allt!

www.finnhamn.se
info@finnhamn.se
www.facebook.com/finnhamn
 Tel 08-642 462 12

FINNHAMN

MIKLAGÅRD

www.miklagard.se
 Allt på sjön monter C21:11

MARELD MARHOLMEN SPA & HÄLSA

På Mareld Marholmen Spa träder du in i en lugn och harmonisk värld som låter dig koppla av helt från vardagens stress. Njut av en avslappnad miljö med panoramautsikt över Roslagens vackra natur. Här finner du ro för kropp och själ i en stilfull oas. I vårt nybyggda paradis står naturen som förebild.

LYXIG SPA-WEEKEND

Detta ingår:

- ◆ Tre-rätters supé
- ◆ Logi
- ◆ En välfylld frukostbuffé
- ◆ Wellcosbuffé med öppnande smaker från Roslagens skafferii
- ◆ Två dagars entré till Mareld Marholmen Spa
- ◆ Valfri 25 minuters behandling
- ◆ Spa-tilltugg, champagne, jordgubbar och choklad
- ◆ Tillträde till vårt gym
- ◆ Lån av badrock, tofflor och handduk
- ◆ Tillgång till Kerstin Florians lyxiga hud- & hårvårdsprodukter
- ◆ Välgörande teer, uppskurna frukter, juice & vatten

Pris: 1 745 kr/person i delat dubbelrum per stuga.

Mareld Marholmen Spa erbjuder ett brett utbud av kropps- och ansiktsbehandlingar. Spa-massage, K-Lift Age, kroppsinspackning, Vackra ögon, Duo-behandling, förvård och dag-spa Sköna Söndag. Tänk på att boka behandlingar i god tid på telefon 0771-16 17 00.

VÅRT TIPS: MARELDS SIGNATURBEHANDLING

Hela kroppen behandlas med renande element från naturen så som enbär och spirulina vilket stärker ditt välbefinnande. Behandlingen inleds med Marelds unika fotbad, följt av kroppscrubb och kroppsinspackning samt en lyftergivande ansiktskur. Behandlingen avslutas med en lättare spomassage där vi fokuserar på problemområden/utsatta områden. 80 minuter.

VÄLKOMMEN!

Läs mer på www.marholmen.se

MARELD
MARHOLMEN SPA

FÖR BOKNING, ÖVRIGA PRISER OCH FRÅGOR RING 0771-16 17 00 BOKNING@LYRANKONFERENS.SE
ELLER BESÖK VÅR HEMSIDA WWW.MARHOLMEN.SE GLÖM INTE ATT GILLA OSS PÅ FACEBOOK!

Vi ställer upp i alla väder.

Även när det är kav lugnt.

Vi är en ideell förening som räddar liv till sjöss, utan bidrag från staten. Så stöd oss genom att bli medlem. Som tack får du kostnadsfri hjälp vid t. ex. motorstopp eller rockebatteri – även när det är kav lugnt och ingen akut fara. Sätt in 600:- direkt på pg 900 500-0. Du kan också anmäla dig på www.ssj.se eller ringa 077-579 00 90.

SJÖRÄDDNINGSSÄLLSKAPET

W

FOTO: TORKILD BERGLUND

Enkel lyx med tältlodge

Till ön Bergholmen, vackert placerad mellan Värmdö och Vaxholm, lockas turister från hela världen. Inte bara för den välbevarade skärgårdsnaturen, utan också för de exklusiva inredda kupoltälten som är designade att smälta in i miljön. Sju tält på vardera arton kvadratmeter, utrustade med braskaminer och komfortabla sängar, gör campinglivet bekvämt.

Ägarna *Kristina Bonde* och *Torkild Berglund* har drivit Island Lodge i drygt ett år och satsar på hög nivå av service, där bland annat egen kock är en av förmånerna.

Nyligen vann de pris för sitt nytänkande och erövrade 2013 års Visionary Award för bästa individuella hotell.

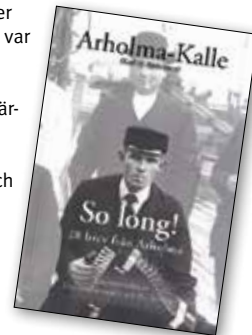
Dessutom är Island Lodge ett av de hundra bästa hotellen i världen enligt Tatler Travel Guide. www.islandlodge.se /GUNNIKA ISAKSSON-LUTTEMAN

Boktips
Mustiga skrönor
från Arholma

Arholma-Kalles brev

Karl H Andersson föddes 1890 på Arholma och blev känd under smeknamnet Arholma-Kalle. Han skrev på sin tid målande krönikor om livet på ön till Norrtelje Tidning.

Kåserierna gick under rubriken Arholma-brev och var ett uppskattat inslag i den lokala nyhetstidningen. De blev också underlag till skärgårdsböckerna »Arholma«, »Skärgårdskvällar« och »Arholma-Kalle till sjöss och på luffen«. 28 av Arholma-Kalles populära »brev« är nu samlade i boken »So long!« sammanställda av Christer Forssander och Pia Åstbom. I dem skildras med humor och värme ett svunnet skärgårdsliv med många härliga profiler. Boken är rikt illustrerad med fotografier från Arholma-Kalles sjömanskista och gamla släktalbum. Kalle växte upp på Bull-August gård numera ett vandrarhem på Arholma och gick ur tiden 1975. I boken blir hans charmiga historier bevarade för all framtid. En självklar skrift i varje skärgårdsälskares hem. //E

TITEL: So long! 28 brev från Arholma
REDAKTÖRER: Christer Forssander och Pia Åstbom
FÖRLAG: Arholma Båk HB via GML Förlag
ANTAL SIDOR: 159
CIRKAPRIS: 131 kr
ISBN: 978-91-637-2680-4

»Visste du att... tvåskridskois är is som man måste stå med båda skridskorna på bredbent och staka sig fram – annars håller den inte. «

Upplev mer av skärgården!

Ladda ner Appipelago till din iPhone och låt berättarrösten guida dig bland skärgårdens sevärdheter. Lyssna till spännande anekdoter från nu och då, och hitta aktiviteter, restauranger, boenden och båtturer som passar just dina intressen. Låt äventyret börja! Vad vill du uppleva idag?

Your mobile guide to the Stockholm archipelago's sites, islands, activities, restaurants, accommodations and boat tours. What lies ahead today? Let the adventure begin!

Works offline

Available on the iPhone App Store

Download today!

Ejder på sträck norrut

Ett säkert vårtecken är när ejdersträcken avspeglar sig i skyn. Fotograf Roine Karlsson har för vana att åka söderut för att möta ejdrarna om våren. Ifjol hade de sin »rendezvous« på Torö utanför Nynäshamn.

TEXT O. FOTO: Roine Karlsson

» **DÅ MARS MÅNAD ÖVERGÅR** i april brukar jag lämna Rådmansö och dra söderut för att möta upp ejdern. Det brukar bli till Ölands södra udde eller vid Kåseberga på Österlen, jag får närbkontakt med ejdern. Fåglarna är då på väg norrut för att häcka. Men det blir inte så långt den här gången. Våren är sen och isen ligger fortfarande kvar i Stockholms skärgård.

»Svalan« är ett forum där ornitologer rapporterar sina fågelobservationer från hela landet regelbundet. På sajten hade jag sett att tusentals med alfågel samlats utanför Torö i Nynäshamns kommun. Utanför Landsort är det öppet vatten. Örudden på Torö är känt för sitt imponerande ejdersträck på våren. Så jag tar istället väg 73 mot Nynäshamn. Svänger höger mitt emot Herrhamra gård med anor från 1600-talet, gården med sin fina bokskogsalé efter vägen ut mot Ankarudden.

Halkar vidare på den sönderkörda vårvägen med en blandning av is och grus mot naturreservatet på Ören. Vägen

längs halvön går i en cirkel. Ören är också känt för att vara ett av Sveriges bästa surfingställen. Det är lätt att hitta parkeringsplatser och kommunen har satsat stort på nya dass och soprum. Reservat bildades 2008. Den första känslan jag får är ett välkomnande men den övergår snabbt i någonting osvenskt och frostigt. Som ett hinder mellan mig och stranden ligger ett högt staket. Hur tar jag mig ned till

strandens? Jag vill ju dit »där himmel och hav strålar samman i horisonten«. Det var ju så det beskrevs på hemsidan.

Havsörnarna vakar också

Jag hittar en informationstavla med fakta om allemansrätten där någon med ett vasst föremål skrapat bort slutet på texten om hemfridszon. Här pågår tydligen en kamp mellan tomtägare och det rörliga friluftslivet om den attraktiva stranden. Så här års står merparten av husen helt öde. Jag riskerar nog inte att stöta ihop med någon irriterad husägare. Istället möter jag en fågeliskägare som förklarar hur jag ska hitta stigen till stranden.

Jag följer den två meter breda fällan som löper mellan de höga staketen. Ser villorna genom maskorna i staketen. Ingen av dem med rätten till avskildhet i sin hemfridszon syns till. Det är en strålande vårdag med sol och bleke. En ljudmatta av ejderns och alfågels rop kommer emot mig när jag vandrar genom den vackra strandtallskogen täckt av mjölon på marken.

Den fina bokskogsalén leder vidare mot Ankarudden.

Havsörnen har full koll.

»Jag vill ju dit där himmel och hav
strålar samman i horisonten.«

Grågässen har skoj.

Roine Karlsson fångar »Bilderna«
med sitt långa objektiv.

Många gudingar jagar samma åda.

»Nere på den svårgådda klapperstensstranden ser jag hur
vattnet fullkomligt kokar av fågel därute.«

Möts av en öppen ridå »där hav och himmel strålar samman i horisonten«.

Nere på den svårgådda klapperstensstranden ser jag hur vattnet fullkomligt kokar av fågel därute. Det har också två unga havsörnar lagt märke till, där de sitter och spejar på ett skär. Örnarna reagerar knappt på varelsen som dyker upp ur tallskogen. Jag hinner med några bilder och hittar en bra klippavsats där jag förhoppningsvis ska flyta ihop med naturen. Blir så sittande med öron och ögon på vid gavel. Lapar i mig så mycket jag kan av showen. En naturupplevelse utöver det

vanliga. Det är långt mellan åskådarna på land. Men en och annan flanerare, fågel-skådare och fiskare syns på håll.

Sover i kall bil

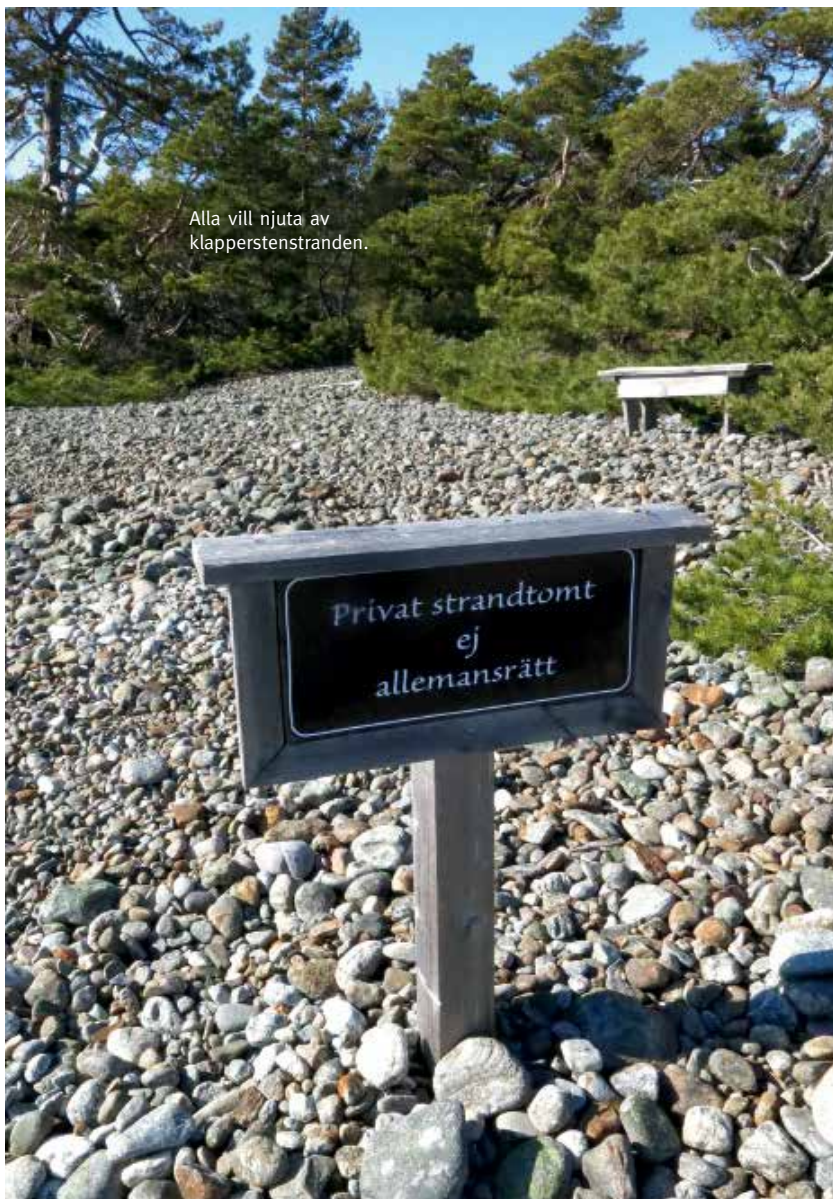
Ute på vattnet pågår däremot en trafik med större och mindre båtar. I mitt långa objektiv ser jag hur orange båtar från Landsort ilar fram och tillbaka med lots-hjälp till de stora fartygen. Årets första grågäss som anlant passar på att ta sig ett svalkande bad. Medan ett par havstrutar parar sig på Öruddshällen. Längre ut kivas fem örnar om en död sälkut.

När den berömda fyren på Landsort börjar blinka, då har det blivit för mörkt och kallt för mig att sitta kvar. Det här var så spännande att jag bestämmer mig för att övernatta i bilen. Förhoppningsvis får jag bilder i det vackra gryningsljuset på ejder då den sträcker in över de isbeklädda skären. Innan jag bäddar ned mig i den kyliga skuffen, får jag i mig några iskalla köttbullar som sköljs ner med lite yoghurt och en banan. Fördelen med att ligga och frysa i bilen är att man är på plats när det ljusnar. Och man får sovmorgon.

Vaknar av en tidningsbil som far förbi klockan 04.45. Äntligen morgon. På med varma kläder. Termometern i bilen visar nu minus fyra grader och koltrasten sjunger ljuvligt. Dags att äta frukost. Yoghurt och banan. Igen. Rigger upp stativ med kamera på stranden. Fyren blinkar fortfarande ute på Öja. Och ejderflockarna börjar välla in som skuggor från söder.

Det ser ut att bli en bra morgon. Men frontlinsen på objektivet som legat i kyla under natten, isar igen och behöver hela tiden göras ren. Ejdrarna kommer och sveper fram över vattnet i långa böljande band. De tar kurs på den blinkande fyren. Troligen stöter de på fruset vatten. Jag får återvända hit, tänker jag.

Ören med sin unika natur och sitt rika fågelliv imponerar så på mig att jag blir kvar på samma plats i tre dygn, innan jag vänder tillbaka hemåt med flera tusen nya bilder. Och en massa naturupplevelser rikare. 📷

Alla vill njuta av klapperstenstranden.

W

FOTO: VISIT ROSLAGEN

Grisslehamn on the rocks

I sommar kan du hänga med på guidad vandring längs Vaddökustens klippor. Natur- och geologivetaren *Johan Cedergren* visar och berättar om spår av vulkanism och inlandsis längs vandringen »Grisslehamn on the rocks«. Gruppen samlas i Grisslehamn och åker klockan 08.00 båt till Nothamn där vandringen tillbaka startar. Det blir fyra tillfällen i sommar. 27 juni, 4 juli, 5 och 8 augusti. Deltagare bör vara vid god hälsa och klara klättring på klippor samt ha bekväma skor med bra sulor. Egen matsäck medtages. Mer information på www.roslagen.se.

»Det synliga« på Artipelag

FOTO: DENISE GRUNSTEIN "WUNDER 2013"

Sedan i februari pågår en stor fotoutställning »Det synliga. Samtida svensk fotografi« på konsthallen Artipelag på Värmdö. Där 21 svenska fotografers verk som skapats de senaste fem åren visas. Utgångspunkten är de förändringar som sker inom fotografien på 1990-talet. Många kombinerar det dokumentära fotografiet med fiktionen för att skapa berättelser. En tendens inom svensk fotografi är också att de kvinnliga fotograferna blivit alltmer tongivande de senaste 20 åren. Utställningen pågår till den 11 maj.

»Visste du att...
...Nynäshamn bara varit stad i 67 år?«

Välkomna

- 1. Åkerbyns Handel 0208-66010
- 2. Åkerbyns 77044-009-88 88
- 3. Åkerbyns 77044-009-88 88
- 4. Källingens 0208-624 60
- 5. Roslags Bondor 020-662 662 60
- 6. Fisksjöns Samarbete 020-662 662 60
- 7. Ingemar Linn 020-662 662 60
- 8. Svea och Svanhöns 020-662 662 60
- 9. Coop Långvåg 020-621 621 60
- 10. Månsjöns Linn 020-662 662 60
- 11. Maria Thorsdotters Handel 020-621 621 60
- 12. Coop Berg 020-621 621 60
- 13. Svea och Svanhöns 020-662 662 60
- 14. Göthelids Handels AB 020-621 621 60
- 15. Svea Linn 020-621 621 60
- 16. Nynäshamn Linn 020-621 621 60
- 17. Roslags Bondor 020-662 662 60
- 18. Svea Linn 020-621 621 60
- 19. Nynäshamn Linn 020-621 621 60
- 20. Svea och Svanhöns 020-662 662 60
- 21. Svea Linn 020-621 621 60
- 22. Svea och Svanhöns 020-662 662 60
- 23. Svea och Svanhöns 020-662 662 60
- 24. Svea och Svanhöns 020-662 662 60
- 25. Svea och Svanhöns 020-662 662 60
- 26. Svea och Svanhöns 020-662 662 60
- 27. Svea och Svanhöns 020-662 662 60
- 28. Svea och Svanhöns 020-662 662 60
- 29. Svea och Svanhöns 020-662 662 60
- 30. Svea och Svanhöns 020-662 662 60

■ Nynäshamn och goda
■ Åkerbyns

skargardshandlarna.se

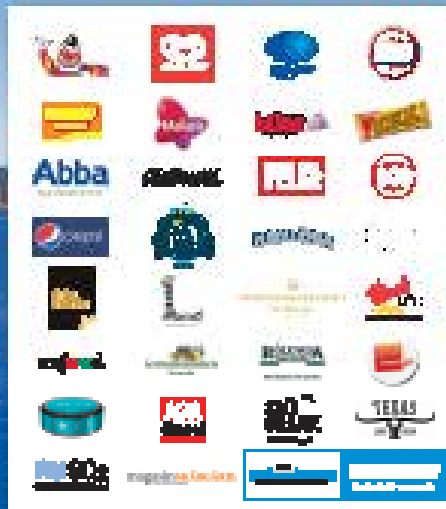
Din matbutik i Stockholms skärgård

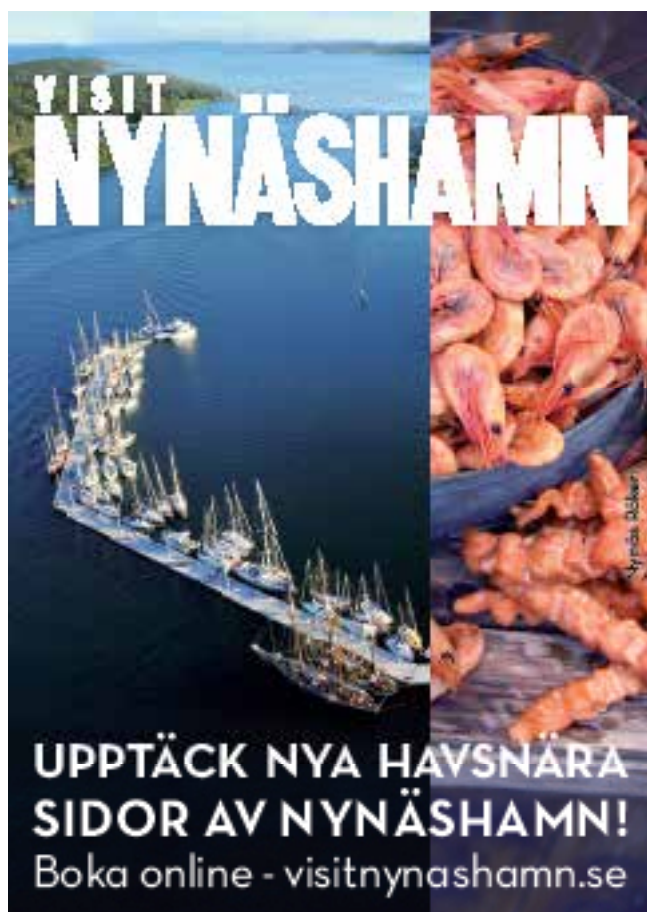
skargardshandlarna.se

En tur i skärgården blir en ljuv förberedelse. Skärgårdens matbutiker har allt du behöver. Livsmedel, fisk, fisk, nybakat bröd, skärgårdssallad och ofta lokalt odlade grönsaker. Vi vill med våra breda sortiment och vår geografiska spridning att du ska få en trevlig och betydelsefull shopping i Stockholms skärgård. Många av oss har bakkor, gäst, är anord för apotek och symarbeter. Vissa av oss hyr även ut cyklar, kanoter och rum. Ring gärna din butik för sortiment och beställningar!

Samarbetspartners för en levande skärgård

**VISIT
NYNÄSHAMN**

**UPPTÄCK NYA HAVSNÄRA
SIDOR AV NYNÄSHAMN!**
Boka online - visitnynashamn.se

Drömplatsen
för sjöbusar &
landkrabbor!

Med härlig utsikt över Mysingen
ligger Skärgårdshotellet endast
några minuters promenad till
Nynäshamn centrum och havet.
Välkommen!

Skärgårdshotellet
NYNÄSHAMN

08-520 111 20 • info@skargardshotellet.com
www.skargardshotellet.com

Nynäshamn »Badort i söder«

Nynäshamn är beläget längst söderut på Södertörn, 58 kilometer söder om Stockholm. Staden växte fram som uthamn till Stockholm, på mark som tidigare tillhört Nynäs gods. Färjetrafiken till Visby är kanske det Nynäshamn är mest känt för, men det finns också färjor till andra destinationer. Orten har gett namn åt oljebolaget Nynäs Petroleum som grundades här 1930 och som alltjämt finns kvar.

Visste du att Nynäshamn var ett litet fiskeläge fram till slutet av 1800-talet?

Du hittar oss på kajkanten
i Fiskehamnen i Nynäshamn

Fiskrökteri med Butik & liten servering
Öppet året runt!

**NYNÄS
RÖKERI**

sound&living

Musik eller TV i båten? Vi har helhetslösningar
från ljud & bild.

Hemnanbuds, HiFi, Multirum,
avbetalningar & leasing mm

Centralgatan 7 B, Nynäshamn
08-520 218 47 • www.soundandliving.se

FOTO: ROINE KARLSSON

Anna Rosenquist blir glad när hon vinner en annons.

Grattis Spillersboda Lanthandel och Sjöentreprenader

I vår jubileumskampanj »Boka i god tid – ha chans att vinna annons« har två vinnare dragits. Sjöentreprenader på Ingmarsö bokade sin annons redan den 23 september och vann en halvsida. Gunnel Sjöblom lät både överraskad och glad när Magasin Skärgård ringde för att gratulera till vinsten. I det här numret har det med sin första halvsida.

I vår andra dragning gällde det alla som har bokat plats i Din Skärgårdsguide i god tid. Lycklig vinnare blev då Spillersboda Lanthandel som vann en liten servicefolkannons. Vi åkte till Spillersboda för att gratulera.

På den klassiska frågan »hur känns det?« svarade Anna Rosenquist:

– Kul. Jättekul, med ett stort leende på läpparna.

Nästa dragning sker 1 maj. Alla som bokat sin annons innan dess har chans att vinna.

Nynäshamn storsatsar på företag

Ett krafttag görs för att få bättre företagsklimat i Nynäshamn. Det blir Nystartardag, Visitkortbytarkväll, Matchmaking mellan företag och arbetssökande, Stadsbyggnadsdag och föreläsningar bland annat. Syftet är att förbättra samarbetet mellan näringslivet och kommunen. Det blir också en »Handlarpool« – en pool med personal som ska underlätta för butikerna att ha längre öppettider. – Det händer mycket i Nynäshamn just nu. Tack vare ökad samverkan och dialog mellan kommunen och näringslivet har vi flera projekt på gång som kommer att märkas under 2014, säger Niclas Axelson, ordförande i Nynäshamns stadskärneförening.

FOTO: IRIS MEDIA

Gippa säkert med bombroms

ASB Automatic Safety Brake är en bombroms som förhindrar slänggippor med bommen, vilket i värsta fall kan träffa huvudet eller orsaka rigg- och segelhaveri. Hastigheten på bommen bromsas upp av ett hydraulsystem. ASB finns i tre storlekar. Den minsta klarar upp till 30m2 segelyta. ASB105 pris 7 995 kr. Och den största är gjord för upp till 90 m2 segelyta. Finns på websidan helmtec.se.

Hört på ljugarbänken

Tre killar var ute i en liten båt och fiskade en blåsig sommardag när en av dem trillade i vattnet och sjönk. En av de andra killarna hoppade då i, letade en stund, hittade honom och fick upp honom i båten. Den tredje killen började omedelbart med konstgjord andning, men efter första inblåsningen vände han sig om och spydde. Han blåste en gång till och spydde igen. Den andra killen tyckte då att han skulle hjälpa till med mun-mot-mun metoden. Han blåste in luft i den orörliga killens mun, men så vände han sig om och spydde även han. Den tredje killen säger då: – Men du – hade han verkligen skridskor på sig?!

Svenska Fyrsällskapet www.fyr.org

Svenska Fyrsällskapet, en ideell förening, vill vårda och bevara Sveriges fyrar, sjömärken och fyrehistoria.

Ditt stöd behövs så att Sveriges fyrar får en lysande framtid!

Bli medlem i Svenska Fyrsällskapet! www.fyr.org

BLI FÅNGAD AV SIARÖFORTET

SIARÖFORTETS KANONER pekar mot Fornsundsleden där Finlandsfärjorna idag sveper förbi. Här skulle ryssen komma befarade man efter 1:a världskriget, och byggde ett fort som skulle bringa fiendeflottan till undergång. Flera hundra man förlades i anläggningen som döljer sig i berget.

Nu har stora delar av fortet återställt till sitt ursprungliga skick och öppnats för allmänheten. Siaröfortet är idag ett museum med guideade rundturer som visar hur Stockholm skulle försvaras.

På Kyrkogårdsön som fortet ligger på finns avskilda badklippor och små stränder att bada ifrån. I det gamla renoverade logementet från 20-talet har Bildönsbolaget ett eget vandrarhem med två- och fyrbäddsrum och sommarrestaurang. Bekväm båtförbindelse varje dag från Strömkajen i Stockholm och Östana färjeläge norr om Åkersberga.

3 FORT PÅ 4 DAGAR

Båttuffa från Stockholms City till randen av Ålands hav. Bo på charmiga Bed & Breakfast i militärhistorisk miljö och upplev tre historiska fort - Vaxholms Kastell, Siaröfortet och Arholma Nord. Alla från var sin epok av kustförsvarets spännande historia. I upplevelsepaketet ingår alla båtresor, visning av museerna och övernattnin med frukost i dubbel- eller enkelrum. Paketet bokas enkelt på hemsidan där all information finns.

Bildönsbolaget

www.bildosundsbolaget.se - Tel 08-24 30 90

Bryggbekymmer? Vi utför allt i bryggor och kajer

Sjötransporter • schaktning • avlopp • grunder • altaner • trappor

Hemsida: www.sjoentreprenader.se

Mail: sjoentreprenader@ingmarso.com

Mobil: 070-347 49 01

Sjöentreprenader AB

Sagan om Rosättra varv

1886 startade arbetslöse Erik Jansson båtvarv i Rosättra. Föga anade han då vilken framgång varvet skulle röna. Det har överlevt tuffa tider och står bakom sagan Linjett. En bekväm familjebåt som vunnit många regattor och folks hjärtan.

TEXT: Josefin Ekberg FOTO: Roine Karlsson

» LINJETT KOM SOM en räddande ängel i en tid när träbåtarna hade gjort sitt. Folk ville ha lättskotta fritidsbåtar till överkomliga priser. Om de dessutom seglade snabbt på regattor var det ett extra plus i kanten. Och »grabbarna Gustafsson« på Rosättra gillar att kappsegla med sina båtar. I takt med vinster och bra placeringar i bland annat Gotland Runt sköt försäljningen i höjden. Succén med Linjett var ett faktum.

Hemligheten bakom båtens form är än mer anmärkningsvärd. Konstruktören Mats Gustafsson förklarar hur han bygger en mindre modell och fyller den med sten och testar vattenlinjen i badkaret.

– Sedan slipar jag bort lite på skrovet och testar igen. Skalan är 1:10. Då blir det lätt att räkna, förklarar Mats.

För att hitta nollpunkten tar jag en penna och lägger på bordet och låter modellen rulla fram och tillbaka. När det blir jämvikt där är det, fortsätter han.

Denna gammaldags metod i tider av avancerade datorprogram torde han vara ganska ensam om. Men den fungerar ju. Så varför ändra ett vinnande koncept?

Överlevt krisår

Rosättra båtvarv vid Vätö sund några mil utanför Norrtälje är unikt på flera sätt. Landets i sitt slag äldsta. När andra, många gånger större varv har dukat under,

har det »lilla småbåtsvarvet« överlevt både världskrig, konkurshot och lågkonjunkturner. Under tre sekler.

Receptet kan vara att det endast har ägts av två släkter, som haft hjärtat på rätta stället och älskat »sitt« varv. Man har lyssnat på kunderna, vårdat sina relationer och tidigt känt vart vindarna blåser. Det började som sagt med Erik Jansson. Han lämnade över rodret till sina bägge söner som så småningom delade på sig och drev var sitt varv. Det andra i Furusund.

1948 blir vätöbon Fritjof Gustafsson som visat framfötterna på varvet, erbjuden att köpa det. Sedan dess har det gått i arv till »gustafssöner«. Först till Ola, Jan och Mats. Brödratrion trodde på sig själv

och med stort mod ritades, byggdes och sjösattes den snabba och familjevänliga segelbåten Linjett.

Den första var en 30-fotare. Under stor spänning sattes hon i sjön 1973. Modellen ritades av *Jan Gustafsson* och döptes till Rosätte, sedermera Rosetta och seglar fint än idag. Det kan undertecknad intyga då hon ägs av fastern *Kerstin Ekberg*. Inspiration fick Jan av sin Lill-Scampi som han vann flera kappseglingar med.

Nya »drömbåten«

Linjettarna har byggts i flera modeller sedan 70-tales mitt. Efter 30:an kom 32:an, sedan 35:an, sedan 33:an, sedan 40:an och 2008 lanserades 37:an. 2012 kom 34:an.

Idag filas på nästa prototyp som är en 43-fotare.

– Det här är min drömbåt, säger Mats.

En nyhet är att det blir fönster i skrovet så att man kan sitta i ruffen och njuta av utsikten. Den är lik 40:an men har bredare bak, två rattar, två toaletter och en höj- och sänkbar köl.

– Vi lyfter kölen från 2,45 till 1,90 så man lättare kan komma in i skärgårdens grunda vikar, avslöjar Mats.

Det är lite svårt att testa just det momentet i badkaret. Av förklarliga skäl. Elddopet sker när prototypen sjösätts.

– Jag får lite ångest när jag tänker på funktionen säger han men kan samtidigt skämta när han visar upp »springan« där

kölanordningen ska sitta.

– Någon sa att om vi misslyckas kan vi alltid stå och fiska här.

Det vore ju en lustig syn att se kappsegel-larveteranen Mats stå och meta mitt i sin senaste stolthet. Men är övertygad om att det aldrig kommer att ske. I slutet av maj ska 43:an provseglas. Och i sommar ställer man upp i Roslagen Sea Race och Gotland Runt med henne. Det kan man kalla att bygga båt från ax till limpa.

Slakten samarbetar

Nu har Ola, Jan och Mats passerat pensionsålder och trappat ner lite till förmån för nästa generation. Men ingen av dem sitter hemma och rullar tummarna precis.

»I slutet av maj ska 43:an provseglas.«

Bråda tider.
Snart ska prototypen
43:an sjösättas.

Markus Gustafsson trivs med att
arbeta med sin pappa Mats.

Rosetta – den allra första Linjetten seglar fint än idag.

Kärleken till varvet och båtarna drar mer. Nu med sina söner och brorsöner som chefer. Jans grabbar Anders och Erik har hand om uppläggning och skötsel av båtar som inte är Linjetter med Servicevarvet Rosättra AB. Mats pojkar driver båtbyggeriet och service av Linjetter på Rosättra Båtvarv AB med yngste sonen Markus som vd. Olas son Johan hyr ut en massa Linjetter i företaget Linjett Charter.

Den yngre generationen har tagit över en starkt inarbetad varvsrörelse med eget båtbyggeri och cirka 30 anställda. Det byggs tio-femton båtar om året. Pap-

porna är till stort stöd och bidrar med sin ovärderliga kunskap. De bor i princip på varvet. Eller åtminstone väldigt nära. På bekvämt gångavstånd kan man säga. Kan vara praktiskt om de i framtiden tänker palla sig ner med rollatorer till varvet.

Släkten Gustafsson har ett unikt samarbete som kräver att man trivs med varandra för att hålla i längden. Det tycks som om var och en naturligt har hittat sin roll och ingen trampar den andre på tårna. Så gott som alla i är engagerade på ett eller annat sätt. En stor familj med gemensamma intressen som segling och båtbyggeri

där man behöver och kompletterar varandra. Men som Markus förklarar:

Vi ses så mycket på arbetet att vi umgås inte ofta på fritiden.

Mats kallar stolt sin yngste son för »chefsdesigner«.

Markus ritade allt över vattenlinjen och jag det under, beskriver han.

Mats äldste son Daniel lämnade Rosättra ett tag för studier på KTH och blev civilekonom. Han arbetade tio år i Stockholm innan längtan tillbaka till Rosättra blev för stark. Vålutbildade Daniel ansvarar idag för att sköta den så viktiga ekonomin. Mellansonen Kristoffer är inköpsansvarig och med sina goda elkunskaper varvets givne elektronikexpert. Vilket kommer väl till pass då kunderna alltmer efterfrågar avancerad utrustning ombord med datorer, WiFi, router och antenner.

Ja, det lilla småbåtsvarvet mitt i Roslagen har utvecklats en hel del från att bygga träbåtar av C G Pettersson och Laurins kostar. Idag är det egenhändigt ritade segelbåtar av plast som gäller. Men inredningen i mahogny är fortfarande ett omvittnat gediget trähantverk. 🐼

Mats Gustafsson visar hur kölen fungerar.

Fakta/Linjett:

Det har byggts 770 Linjetter. Modellerna som tillverkas nu är 34, 37 och snart då även 43. Svenska Linjettförbundet har 330 medlemmar och tillströmningen av nya fortsätter. Linjetter tävlar mot varandra i Rosättraregattan och Linjett Cup. Mer information finns på www.linjett.org.

Gotska Sandön – En ö för själen

Finn friden på Gotska Sandön, Sveriges mest isolerade ö.
Båt från Nynäshamn och Fårösund 3–4 dagar/vecka. Guidning.
Logi i stuga, STF-vandrarhem eller tält.
Bokning tel 0498-24 04 50 www.gotskasandon.se

EXPERIENCE THE COLD WAR

BATTERI ARHOLMA EST. 1968

Guidning | Mat | Konferens

Allmän guidning lördagar 3/5-14/6 och 23/8-25/10
Dagliga guidningar 21/6-16/8

www.batteri-arholma.se | info@arholmanord.se | Tel.0176-560 40

Boende | Kajak | Servering
Bad | Konferens | Bastu

www.arholmanord.se | info@arholmanord.se | Tel.0176-560 40

W

FOTO: EVA IVERVALL

Trosa Antik & Vintagemarknad

Lördag den 3 maj blir det för tredje året antik- och vintagemarknad i Trosa. Marknaden äger rum utomhus efter gatorna i staden. *Peter Pluntky* från TV:s populära program *Antikrundan* kommer och värderar föremål samt *Nicklas Cederqvist*. Arrangör till evenemanget är Veras Antik som också står bakom Trosaloppan söndag den 4 maj. En marknad där man kan göra loppisfynd också den utomhus längs gatorna. Vill du ställa ut? Kontakta Veras Antik på info@verasantik.com eller telefon 070-771 52 91.

Frisör/butik med Rockabilly-smak

Slapback Vintage & Retro är en 50-tals inspirerad butik/frisörsalong som öppnades av frisören Bengt Wallentin i Trosa hösten 2012. Här säljs vintagekläder från USA, heminredning, leksaker och andra prylar från Rockabillyns tidevarv. Både gammalt och nyttillverkat. Ett unikt utflyktsmål som lockar 50-talsälskare och samlare långväga från. Inte bara för att bli fina i håret. Butiken/salongen ligger på Industrigatan 6.

FOTO: ISABELLA WALLENTIN

Nyproduktion i Norrtälje
 Nu bygger vi fler hyreslägenheter i Norrtälje!
 Vill Du veta mer? Besök vår hemsida där aktuella information finns eller kontakta oss på telefon.

Din hyresvärd i Roslagen! vi förmedlar hyreslägenheter samt lokaler på åtta orter i kommunen.

Lommarvagen 1, plan 2
 Box 56, 761 21 Norrtälje
 Tfn: 0176-20 75 00
 info@roslagsbostader.se

www.roslagsbostader.se

GE MER PLATS FÖR BOKSTÄVER I DITT LIV

HANDEKRIVNA OCH HANDRITADE ORD –
 KALLIGRAFI MÖTER LETTERING
WWW.LETRASPACE.SE

Kampanj!
SPARA
 upp till
7.000:-

Alla kampanjmodellerna hittar Du på contura.se

CONTURA 850:1
 Ord. pris 15.900:-
JUST NU 13.900:-
Spara 2.000:-

Kampanjen gäller till och med 8 mars 2014

Premodul

Vid samtidigt köp av valfritt Contura kamin (gäller hela sortimentet) och Premodul skorsten lämnas **3.000:-** rabatt på skorstenen.

Kaminer för varje hem

eld
 BUTIKEN

debutören Norrtälje
 Söderlands Vardspisar
 Östraörnsvägen 6
 Tel 0176-442 00

Öppettider: Mån-Tor 10-16
 Fre 10-17 • Lör 11-14

30 MAGASINSKÄRGÅRD VÅR2014

Linneladan i Penningby
Väl på Linneladan!

Vi öppnar för säsongen 14:e mars. Välkommen!
 Öppet fredag, lördag, söndag 11.00–16.00

linneladan.se • 0176-26 60 37

Pia Alm
 Certifierad Inredare

0708-11 86 56
 pia@indoorstylingdesign.se

INDOOR STYLING & DESIGN

Norrtälje »Roslagens huvudstad«

Namnet Norrtälje skrevs 1298 in Telgium samt 1409 Norra Tælgha. Detta har i doktrinen ansetts stå för ett med tälja besläktat namn på inbyggare: »deras som bor vid inskränningen«, med vilket avses »vid den långa viken«. Mitt igenom staden flyter Norrtäljeån. I hamnen ligger ångbåten S/S Norrtälje sedan 28 juli 1968. Båten levererades år 1900 och har trafikerat ett flertal sträckor bland annat till Åland. Idag är ångbåten en restaurang.

Visste du att Pensionat Granparken, Hotell Roslagen och Lilla Torget har varit inspelningsplatser för filmen »Ha ett underbart liv«?

Stor traktordag
9 aug 2014, 11-16
Färsna gård

www.veterantraktorklubben.nu

GULDSMEDERNA

Smyckeserien Skärgård
 Inspirerad av skärgårdens stenformationer.
 Design: Sören Carlender.

Posthugstegen 6, Norrtälje, tel.: 0176-156 56 www.guldsmederna.se

BERGSTUGAN
Restaurang & Bar

Har öppet för lunch måndag–fredag 11–14
 Rättlig husmanskött och LCHF
 0176-101 29

Matredel på www.bergstugan.net

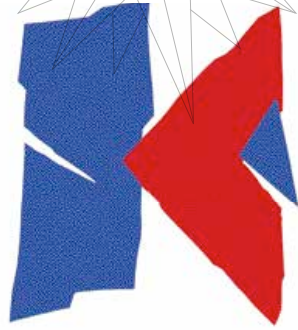
JANSSONS MARKISER

Allt i solskydd

**Markiser • Persienner
 Rullgardiner**

Kontakta oss gärna för gratis mättagning!
 Estunavägen 13 B, 761 51 Norrtälje
 Tel 0176-177 95, E-post Info@janssonsmarkiser.com
www.janssonsmarkiser.com

W

KonstTriangeln i Trosa

Påskhelgen den 18–21 april blir det traditionsenlig konsttrunda runt om i Trosa. En samlingsutställning äger rum i Hamnmagasinet vid Hotell Bomans. I år deltar 60 personer med sina alster i »KonstTriangeln«. De visar dessutom sina verk i egna ateljéer, hem och utvalda lokaler. En särskild logotype för projektet visar var. Skylten med ett konstnärligt utformat »K« kan sitta på en husvägg eller grindstolpe till exempel. Arrangörer är Trosabygdens konstförening, Trosa kommun och enskilda konstutövare. Mer info finns på www.trosa.se.

FOTO: JÖRGEN PETERSSON

Lär dig stoppa din stol

Hos Båt & Byggnadsvård i Roslagen i Vreta utanför Norrtälje sker många praktiska kurser i renovering som man kan ha nytta av. I hemmet eller till båten. I vår blir det bland annat kurs i möbelpetsering för nybörjare med tapetserare Mats Landin från Gräddö. Kursen sker onsdagarna 5, 12, 19, 26 mars samt 2 april. Den innehåller grundläggande kunskaper i stoppning och möbelomklädsel. Deltagarna får ta med egen stol att arbeta med. Mer info på bbviroslagen.se.

Rand påskhöna & påsktupp
18 x 9 cm resp 20 x 9 cm 79,-
Säljs hos Linneladan,
Penningby.
www.linneladan.se

Behandla botten med ultraljud

Det finns alternativ till miljöfarliga båtbottnfärger. SonicShield Antifouling System är ett beväxtningsskydd med ultraljud. En sändare monteras på insidan av skrovet och sänder ut ultraljud, vilket motverkar uppkomst av alger och i sin tur havstulpaner. Uppfinningen leder till mindre arbete för båtägaren och minskat giftutsläpp i sjöar och hav. Säljs i webbutiken vikinyachting.se.

MÅLA ALTANER, BRYGGOR, STALL, TRÄDGÅRDSMÖBLER MED ROSLAGSMAHOGNY

Läs mer om pris och produktinformation...>>

www.sorensfargkultur.se

SÖRENS FÄRGKULTUR

0708-42 12 87 - Hemvägen 6 - NORRTÄLJE

Seglarskola 2014

Start varje måndag v 25–29

Mer info och anmälan Norrtaljess.se • seglarskolan2014@gmail.com • Norrtälje Segelsällskap

»Sandkilen Helmi – den sista autentiska roslagsskutan, byggd år 1886 har sin hemmahamn i Stämmarsund på Blidö«

Välkommen till Blidöbygden

Kom och besök
Kulans bod & galleri
på Bromskärsvägen
Blidö
Tel 070 517 12 53
www.kulan.org

ICA
nära

Blidö 0176-820 37

**JIDSTRANDS
ENTREPRENAD
AB**

 GRUS – SAND – JORD
CONTAINER – MASKINTRASPORTER
070-562 33 88 Jilde, 070-224 80 03 Fredrik
BROMSKÄRSVÄGEN PL 2041, BLIDÖ

**GRÄSKÖ
ARKIPELAG
SERVICE**
ENTREPRENAD I SKÄRGÅRDEN
0700-455 003

UNO

Totte Grönwall Snickeri
0709 408 238

**SKÄRGÅRDS
TJÄNSTER**

SJÖFRAKT & BÅTTAXI
070-537 90 19 • SKARGARDSTJANST.EU

Anders Entreprenad Maskinservice AB

Blidö 0709-20 30 89 andersant@talia.com

LAGERVIKS BÅTVARV

Lagerviks Båtvärvarv Blidö
Telefon: 0176-820 04

www.lagerviks.se info@lagerviks.se

GRÄSKÖ BÅTVARV
ENTREPRENAD I SKÄRGÅRDEN

info@graskobatvarv.se
0176-452 55 • 070-853 63 13

Gruvliga minnen från förr

Livet som arbetare i en av skärgårdens alla gruvor karaktäriserades av dånande krutslavor och hårt slit i den svarta underjorden. Fjärran från den ljuva sommaridyll överlden förknippas med idag. Utö har Sveriges äldsta gruvor och på Resarö finns en gruva som är Ytterby gruva världs-berömd.

TEXT: Gunnika Isaksson-Lutteman FOTO: Tomas Almbo

UTÖ GRUFVA

Österåkers gruvor

Härsbacka gruva -Sorteringslag vid det nybyggda sorteringsverket 1910-08-30

Arbetslag vid Lerviks gruva 1909-09-09

Österåkers gruvor

ÖSTERÅKERS HEMBYGDS- OCH FORMMINNESFÖRENING

I KUSTENS RIKA marker fyndades både järnmalm och dyrbara mineraler. Gruvsamhällena var många och resterna av dem går att finna överallt bland Stockholms kobbar och skär. Utös gamla grubarbetarbostäder på Lurgatan har blivit sommarstugor för dem som har råd. I det före detta brukskontoret kan du numera äta en utmärkt måltid på öns värdshus eller övernatta på hotellet i den gamla fyrvaktarbostaden. Utö är en semesteridyll, men det har inte alltid varit så.

Sveriges äldsta gruvor

Dagbrotten och de många varphögarna präglar Utö om du vågar titta bakom den turistkantade fasaden. Redan på 1100-talet tros brytningen av järnmalm ha börjat, vilket i så fall gör gruvorna på Utö till landets äldsta. Under 1600-talets stormaktstid, då Sverige gjorde sitt bästa för att erövra resten av Europa, var det fullt ös i de djupa schakten. Barn och vuxna arbetade i de nio gruvorna från tidig morgon till sen kväll, mot en ynka dagspenning för besväret. Järnmalmen skeppades till Åkers styckebruk för att bli kanoner och vapen till svenska armén i fält.

Ryssarna fick till slut nog av Svea rikets framfart över havet och 1719 brändes och härjades stora delar av Stockholms skärgård. Utö drabbades hårt och gruvhålen fylldes med varpsten för att försvåra återstart av gruvorna. Utöborna lät sig dock inte besegras så lätt. Stenen rensades ur och maskineriet byggdes upp igen. Idag är det bara Långgruvan som fortfarande är fylld med sten. I mitten av 1800-talet blomstrade Utös gruvindustri. Nya ångmaskiner införskaffades

och arbetet moderniserades. 16 000 ton järnmalm lämnade Gruvbryggan om året.

Men 1879 lades Utögruvorna ned, utkonkurrerade av Bergslagens gruvor. De driftiga öborna valde att satsa på turismen och positionerade sig istället som badort för societeten. Gruvkontoret blev värdshus och ett societetshus uppfördes i närheten. Ett smart drag. För idag är Utö ett av skärgårdens mest välbesökta områden.

Skärgårdens många gruvor

Roslagen genomkorsas av en malmåder och längs kusterna finns många gamla gruvfält. Kring Herräng där Eknäsgruvan var den största, började järnmalm brytas under medeltiden. Malmen förädlades i Skebo bruk och Edsbro masugn. En del av malmen fick smederna i Norrtelje Gevärsfactorie och Wira bruk gå loss på för att tillverka gevär och värjor åt armén. På Singö norr om Grisslehamn, bröts zink och järn för vidare transport ut i världen. Vackert beläget vid Vaddövik ligger Ortala bruk där stångjärnshammarna visserligen tystnade för gott 1878, men under 1600-talet var det ett av Upplands viktigaste järnbruk. Malmen fick de bland annat från Mälbyns gruvor på Vaddö. Den mineralrika jorden levererade svavelkis och 70 procentig högkvalitativ järnmalm som delvis gick på export till Tyskland. På Vaddös oskyddade kust kan det snabbt blåsa upp till storm, fraktskeppen lastades alltid under tidspress. Skeppen signalerade redan ute till havs för att meddela ortsbefolkningen att de var i antågande. Alla som kunde komma ifrån sina sysslor kom för att hjälpa till med lastningen av malmen. Det hände ändå att fraktskeppen

Utö gruvor

fick gå halvlastade för att vädret över-raskade dem.

Längs Österåkers kustlinje bröts det också för fullt i både Lervik, Härnsbacka, Svinninge, Isättra- och Täljeviken. Här var det mineraler som kvarts och fältspat som hackades fram ur jorden. Tillsammans utgjorde Österåkersgruvorna landets mest produktiva kvarts- och fältspatdistrikt. Kvartsen användes vid järnbruken och fältspaten för tillverkning av porslin. Endast en mindre del av de hundratusentals ton som bröts här användes inom landet. Det mesta gick på export till Europa.

På Ornö och Runmarö bröts också fältspat och brytningen har lämnat efter sig stora hål i marken.

En bortglömd världskändis

På Resarö utanför Vaxholm, ligger resterna av Ytterby gruva gömd mellan tegelvil-lorna och sommarstugorna. En doldis som är vida känd i världen. Nobelpristagarna i kemi brukar vilja stanna till här under sin visit i Stockholm när de tar emot sina pris.

Inte mindre än sju grundämnen har upptäckts här, vilket är världsrekord. Ingen annanstans har så många grundämnen upptäckts på samma plats. Yttrium, ytterbium, terbium, erbium är alla uppkallade efter Ytterby. Holmium och skandium har hämtat inspiration från Stockholm och Skandinavien medan tantal kan härledas till den grekiska mytologin.

Rikedomen på sällsynta mineraler påträffades tidigt i brytningen, som tros ha börjat redan på 1600-talet då kvarts togs ur dagbrotten till Upplands järnbruk. Vit fältspat började brytas under 1700-talet. Fältspaten levererades till Rörstrand och senare även till Gustavsbergs porslinsfabrik.

Kring 1900 arbetade ett femtiotal arbetare i gruvan. Transporterna skedde sjövägen, Resarös slingriga kostigar var inget alternativ. Ända fram till 1933, då Ytterby gruva lades ner, var enda sättet att ta sig upp och ner i schakten via en stege.

Under andra världskriget användes gruvan som bränsledepå för kronans

FOTO: GUNNIKA ISAKSSON-LUTTEMAN

fartyg, förbunden med hamnen via en tunnel. Trots att gruvan är igenbomrad sedan länge, har den fortsatt att sysselsätta forskarvärlden. 1987 belönades *Georg Bednorz* och *Alexander Müller* med Nobelpriset i fysik för sin upptäckt av ett keramiskt material med supraledande egenskaper. Ett av ämnen som ingick i det keramiska materialet var just yttrium.

På Resarö märks gruvans forna existens mest i form av gatunamnen på de numera asfalterade kostigarna. 📍

Utö gruvor

Havsutsikten är bara ett skäl att längta till Rindö Hamn

Brf Grisselmaren 1 är slutsåld och inflyttad, nu ska vi upprepa succén. Genom att varsamt bygga om en kasern i franskainspirerad klassicism, skapas 44 moderna och bekväma bostäder som behållit gamla värden som stora fönster och generös takhöjd.

Grisselmaren 2 får utsikt över hamnen och fjärden, men det är bara en anledning att längta hit. Rindö Hamn är en levande skärgårdsidyll med skola och barnomsorg, en marina, småföretag och en mängd naturupplevelser – både på land och till havs – runt knuten.

**IN-
FLYTTNING
HÖSTEN 2014!**

Gör intresseanmälan på:
www.rindohamn.se

www.rindohamn.se
www.facebook.com/rindohamn

Från Rindö Hamn når man Vaxholm med bil på 15 minuter och Stockholm på 45 minuter från både norr och söder. SL trafikerar Rindö Hamn och Vaxholmsbolaget ligger till vid Grisselmarenbyggen.

SÅ HÄR SER RADIO UT PÅ WEBBEN.

Nu kan du lyssna på Skärgårdsradion i webbradio eller med våra gratisappar*.

Stockholms skärgårds egen radiostation ljuder på en skön musikmix, aktuella gäster och Sveriges bästa programledare Jesse & Leogna m.fl. Och självklart kustväderprogrammet varje timme, nyheter, ankringsstips och reportage från öarna.

Så ladda ner, koppla av och njut av de härliga bilder man bara ser på radion.

*Ladda ner Skärgårdsradions app för din smartphone i App Store, Google Play eller Windows Store.

90,2
skärgårdsradion.se

ICA VÄDDÖ
Supermarket 0176-778 80

**VI HAR ÖPPET 8-21
 ALLA DAGAR**

Välkommen!

SKEPP O' HOJ!
 HÄR FINNS:
 SJÖKORT, BÅTSPORTKORT, KARTOR,
 KOMPASSER, LINJALER OCH PASSARE
 SÅ DU HITTAR RÄTT!

VÄLKOMMEN
 TILL TRIVSAMMA
PAPPERSTUGAN
 NORRTÄLJEV 3 0176-523 60
 ÄLMSTA

VI ÄR ÄVEN ONDUD FÖR SYSTEMBOLAGET
 TEL 0176-500 57

Vaddö »Här trivs man«

Vaddö (Waddö) är den norra delen av en ö i norra Roslagen (i Norrtälje kommun) och ligger cirka 10 mil norr om Stockholm. Vaddö räknas tillsammans med den södra delen av ön, som går under namnet Björkö, som Sveriges till storleken sjunde största ö. I söder övergår Vaddö till Barnens Ö och Björkö och i norr finns broförbindelse till Fogdö och Singö. Från Grisslehamn går färjor till och från Åland. Ön har cirka 3 000 permanentbostäder och drygt 8 000 fritidshus. Näringslivet på ön är beroende av sommarturismen. Många hantverkare arbetar som egna företagare.

Koppla av mellan himmel och hav
Ren njutning för kropp och själ

Njut en dag eller flera på
 Roslagens vackraste SPA-
 hotell. Ring oss för goda
 förslag och färdiga paket!

Hotell Havsbaden
 ÖRSKÖLDSTRÅKET

KONFERENS, SPA & WEEKEND I ROSLAGEN

Tel: 0175 - 309 30. www.hotellhavsbaden.se

ROSLAGENS SJÖFARTSMUSEUM
 Älmsta Vaddö

Museum (550 m²) med rika samlingar från
 Roslagens sjöfart under guldåren tid
 Belliget på Kaplansbacken
 Egen brygga vid Vaddö kanal

ÖPPETTIDER:
 1 juni to m 31 augusti kl 1000 - 1600
 Midsommarsfesten stängt
 Extra öppethållande för grupper efter
 överenskommelse

Telefon 0176-502 39
www.sjofartsmuseet.se
 Föreläsning av kaffe, fisk, bröd och glass

Lyckhem
 Skärgårdspensionat

Pensionat, STF Vandrarhem, stugor, pub & restaurang
 Konferens, bröllop och fest. Öppet året runt!

www.lyckhem.nu 017694027

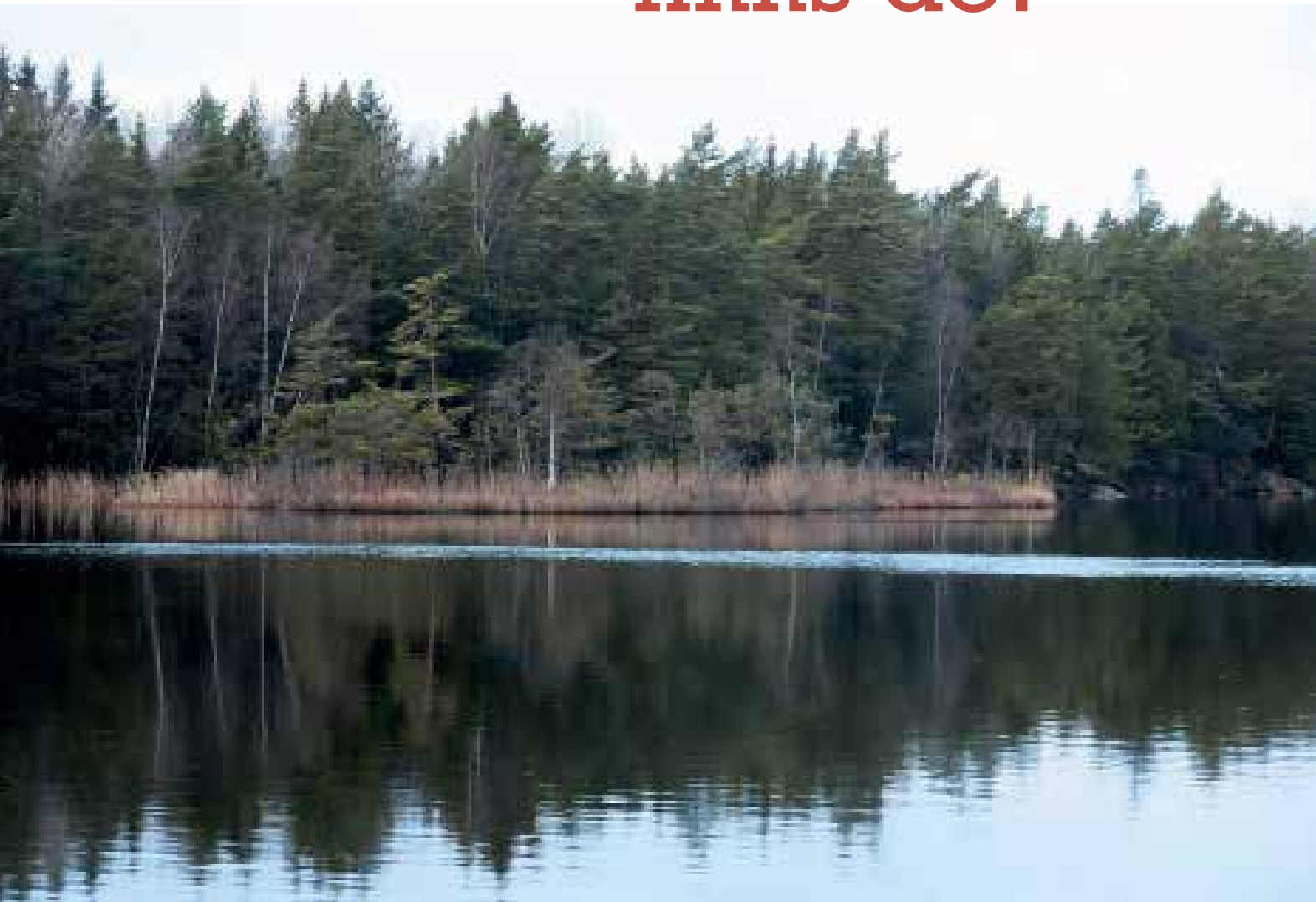
percys 0176-525 12
 CATERING www.shpercyscatering.se

**Spännande & traditionell
 mat med skärgårdstänsla**

Oljka bullar • Baklappsrenner • Fjättersfester
 Glas & perslin • Bord & stolar

Vi ordgar festen - vi ordgar maten

Flytande öar – finns de?

Drömmen om en ö, en flytande ö. Uppnåelig? Nej, nej.
Visst har vi väl alla drömt om en egen ö?
Men knappast en flytande ö som byter placering.
Men de finns. I Dammsjön i Saltsjöbaden.

TEXT O. FOTO: Hans Brandt

FÖR MÅNGA ÅR SEDAN som nyinflyttad promenerade jag i ett omtyckt friluftsområde i trakten. Såg flera öar i insjön och tänkte inte mer på det - just då. Men när jag vandrade samma runda några veckor senare var inte öarna där. De hade flyttat. Tänkte att det antingen var något fel på mitt minne eller naturen, men det visade sig att det var inget fel alls då öarna var flytande. En verkligt ny erfarenhet.

Med andra ord - något unikt finns nära oss men är okänt. Mycket litet är skrivet om dessa flytande öar. Förutom de i Saltsjöbaden omnämns till exempel flytande öar i Amazonas. Långt, långt bort. Vid ett samtal med en av kommunens tjänstemän som jobbade med turism kände denne inte alls till dessa flytande öar.

I Dammsjön i Saltsjöbaden finns tre flytande och flyttande öar som beroende på vindar och strömmar »parkerar« sig temporärt på lämpliga, varierande platser inom ett område av cirka 100 meter. Den minsta ön är cirka 10 x 3 meter och den största cirka 80 x 20 meter. Man kan gå »ombord« på dessa »gungflyn« med stövlar, men det skall undvikas på grund av onödigt slitage på de säregna öarna som skapats under hundratals år.

Flyter på gas

Öarna är beväxna med gräs, ris, mossor, pors, vass, tallar och lövträd som högst cirka 7 meter. De håller sig flytande med hjälp av inneslutna gaser och därtill producerar mikroorganismer och svampar nya gaser som exempelvis metan och koldioxid som bidrar till flytkraften.

Sjöarna ligger nära Erstaviken och cirka 27 meter högre än Erstaviken. De flytande öarna tros ha bildats på grund av vattenregleringar som gjordes under 1800-talet. Markstyckena, det vill säga uddarna, lösgjordes från stränderna när vattennivån höjdes/sänktes och blev öar med viss karaktär av gungfly. Att de kunde brytas loss möjliggjordes då dammluckor fanns som kunde reglera vattnet till den nedströms liggande kvarnen och sågverkets behov av vatten. Sjöns vattennivå kunde växla mycket upp och ned och på så sätt bryta loss uddarna som blev flytande öar.

Det känns märkligt att denna unika naturupplevelse finns så lättillgänglig,

Dammsjön.

men ändå är så okänd. Dessutom är det så spännande att se var öarna befinner sig vid just dagens besök.

Tips. Vill du ha en egen, flytande ö? Odlä en. Det tar bara några hundra år innan den är flytfärdig. Vill du se dem nu? Åk till Dammsjön i Saltsjöbaden.

Välkommen för ett unikt besök och hoppas du hittar öarna. Man vet ju aldrig var de är. Just nu i mars utfärdar vi »flyttgaranti«. Det vill säga öarna ligger där de parkerat sig i isen.

Hur hittar man?

Kollektivt. Saltsjöbanan till Erstaviks hållplats strax innan Solsidan. Gå till Erstaviksparkeringen tvärs över stora vägen och mot Dammsjöns södra ände. Där bör att par av öarna ligga. Informationstavla finns

vid parkeringen.

Bil. Kör förbi Saltsjöbadens C till höger mot Solsidan och sväng in till höger mot Erstaviksparkeringen. Gå till Dammsjön cirka 100 meter. Förhoppningsvis ligger någon av öarna där. Informationstavla finns vid parkeringen. 📍

Tävling:

De tre öarna i Dammsjön har inga namn. Magasin Skärgård efterlyser därför namnförslag så vi kan döpa dem. Skicka in ditt förslag till info@magasinskargard.se eller med snigelpost till Magasin Skärgård, Gräddö Varvsväg 12, 760 15 Gräddö. Vår jury väljer ut en vinnare som belönas med utflykt till Dammsjön valfritt datum i vår. Inklusive picknickkorg med skumpa, blommor och boken Blommande skärgård av Klas-Rune Johansson.

Bröllop
– vigsel, fest och övernattnig

Konferens
– möts i en inspirerande miljö

Weekend
– koppla av och upplev närheten till naturen

VARMT VÄLKOMNA!
Fredriksborg Hotell & Resturang
Tel. 08-541 380 50
www.fredriksborghotel.se
Fredriksborgsvägen 17, Värmdö

Roland Svensson-museum snart klart

Framlidne författaren och konstnären Roland Svensson lyckades träffsäkert skildra skärgårdsbornas liv under gångna tider i bild och skrift. Han skrev bland annat boken »Skärgårdsliv i gången tid«. Intresset för konstnärens verk har ökat under senare år. Rolands första kontakt med skärgården skedde 1934 i byn Ramsmora på Möja. Och i sommar öppnas ett Roland Svensson-museum vid just Ramsmora brygga. På senvären kommer konstnärens interiör från hans ateljé på Tornö flyttas till den nybyggda lokalen ritad av arkitekt Johan Schmalensee. Museet blir verkligen tack vare bidrag från EU:s landsbygdsprogram, Landstinget och Värmdö kommun samt donationer från allmänheten. Sällskapet Roland Svenssons Vänner står bakom satsningen och har kämpat i flera år. Museet kommer att ha öppet året runt. Man planerar också att instifta ett stipendium för unga konstnärer, författare och folklivsforskare. /JE

FOTO: JAN WIGREN

BILD: ROLAND SVENSSONS VÄNNER

Hälsorundan i Nyköping

Konstrundor är ju redan väl etablerade i landet. Nu är det dags för »Hälsorundan i Nyköping«. Initiativtagarna Lotta Lassbo och Åsa Granskär kom på idén för flera år sen men nu skrider de till handling med en ideellt arbetande grupp på 5 personer. Den 3–4 maj, samtidigt med Konstrundan, går evenemanget av stapeln för första gången. Cirka 40 företag är anmälda i nuläget och flera grannkommuner har hört av sig och vill vara med eller starta egna Hälsorundor.

Initiativtagarna vill inte ge några restriktioner eller regler för deltagande utan alla som jobbar med hälsa på ett eller annat sätt är välkomna att vara med.

– Syftet är att skapa intresse för olika hälsoföretag och olika typer av terapier, visa att vi finns, vad vi gör men främst att sprida kunskap om hälsa i vid bemärkelse. Alla är välkomna, de som redan mår bra och de som inte gör det, de som fortfarande söker eller vill hitta nya terapier eller terapeuter, de som vill ta del av erbjudanden, alla nyfikna och de som bara vill ha ett mål med sin helgpromenad, berättar de.

Hälsoidkare och terapeuter kommer att hålla öppet och säkert för vi ta del av specialerbjudanden och prova-på-behandlingar denna dag. Hälsorundan i Nyköping har en egen sida på facebook där man kan hitta uppdaterad information.

Boktips

Husen i byn
Refsnäs

Refsnäs by år 2000

Refsnäs byalag och Kjell Åhlander har i boken »Refsnäs by år 2000« dokumenterat fastigheterna i Refsnäs och dess ägare vid millennieskiftet. Den är rikligt illustrerad med bilder och späckad med fakta om människorna som bor eller bodde där och husens historia. En gedigen dokumentation och ett viktigt kulturarv till kommande generationer. Byborna berättar själva det de vet om huset de bor i. Vilket gör att en del får vi veta mer om och andra lite mindre. Kommer man som nyinflyttad till byn Refsnäs på Rådmansö i Roslagen, blir den här boken till glädje och en genväg att snabbt lära känna vilka grannar man har. Den kom ut år 2006 och finns fortfarande att få tag på. Boken säljs bland annat hos Mauds Hemslöjd i Refsnäs samt Båt- och Byggnadsvård i Vreta.

TITEL: Refsnäs by år 2000 – bybor berättar

REDAKTÖR: Kjell Åhlander

ANTAL SIDOR: 73

CIRKAPRIS: 150 kr

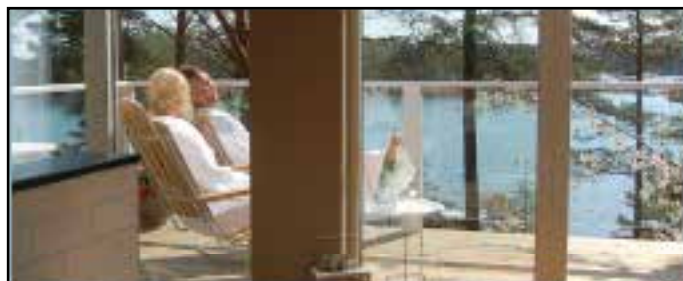
ISBN: 91-631-9904-1

FOTO: GUNNIKA ISAKSSON-LUTTEMAN

Rindös egen chokladeria

I november förra året fick Rindö lanthandel nya ägare. Souri Soufi och hennes man Ghasem Kosarian tog över butiken och har sedan dess aktivt arbetat för att utöka utbudet och förbättra servicen. Souri drev tidigare chokladbutik i Stockholm, men nu har hela familjen blivit öbor på heltid och satsar fullt ut på lanthandeln som är belägen mitt på ön. Souri tog med sig sitt chokladintresse till Rindö och det går numera att köpa utsökta praliner över disk hos Rindö lanthandel. Rindö choklad hittar du på Rindövägen 40, Rindö. /Gunnika Isaksson-Lutteman

I hjärtat av Stockholms skärgård

Koppla av med en weekend på ett 4-stjärnigt superiorhotell mitt i Stockholms skärgård. Här kan du njuta av härliga promenader i fantastisk skärgårdsmiljö, förträfflig mat och dryck i den nya omhönade restaurangen, välgörande bastu och bad i 25-meterspool och en riktigt god nattsovm i södra hotellrum.

Unna dig också en välgörande behandling av professionella spa-terapeuter, en stund i badtunnan med beädrande utsikt eller kanske en uppgradering till den nya exklusiva sviten med strålande havutsikt. Allt detta bara 45 minuter med bil eller buss från Stockholm.

Värmt välkommen!

PS. Vi har många fler paketerbjudanden på vår hemsida!

ÄNTLIGEN FREDAG! 28 MARS - 25 APRIL - 23 MAJ

Musik och bargames, ett glas mousserande och några tapas, vilken härlig avslutning på veckan!

WEEKEND PAKET

Njut en härlig weekend med närhet till hav och natur. Fri entré till 25 m inomhuspool, bastu och gym samt möjlighet att boka till badtorna och spa-behandlingar

Det händer på...

DJURÖNÄSET

SUPERIOR HOTEL • RESTAURANT • KONFERENS

Skärgårdsvägen 1, 139 73 Djurhama, 08-571 490 00

www.djuronaset.com

Gårdsbutiker med det lilla extra

En utflykt till en gårdsbutik är en upplevelse som ger mersmak. Här får kunderna ett personligt bemötande och kunnande som inte de stora kedjorna på något sätt kan konkurrera med. I norra Roslagen ligger Sanda gård och Sundboden, två gårdsbutiker som trots att de skiljer sig åt, har samma gemensamma nämnare – att ge det lilla extra.

TEXT O. FOTO: Eva Fischer

» **PÅ SANDA GÅRD** har paret *Bodil* och *Lars Holmberg* byggt upp en lantgårdsidyll. Hit kommer man för att fika, klappa fåren, äta en bit mat och njuta av lantgårdsidyllen.

Runt cafébordet utanför Länsmans grästenstall där Sanda gård har huserat i över 20 år spatserar höns och kycklingar mellan caféborden på jakt efter en mumsbit. Barnen springer fram och tillbaka

mellan kaninburarna och fåren i hagen strax bredvid.

– Vi vill ge våra gäster en helhetsupplevelse av livet på en bondgård, säger Bodil Holmberg.

Sanda gård ligger mellan Östhammar och Hallstavik. Hit åker besökare för att koppla av och komma bort från vardagsstressen. Här kan man i lantlig miljö koppla av med en kopp kaffe och hembakat bröd eller med en bit mat. De som vill kan också välja att bo kvar och bli väckt av tuppen som gal tidigt på morgonen.

När Bodil och Lars Holmberg köpte gården 1975 var tanken att enbart driva lantbruk med lammverksamhet från gårdens besättning av gotländska pälsfår. Men allt eftersom åren gått har verksamheten utökats. I dag finns här både butik, café och övernattningsrum.

Sanda gårdsbod startade som ett hobbyprojekt. Bodil som länge haft tankar att om att lära sig att sy fårskind, gick en utbildning i pälsömnad och började sälja sina alster till vänner och bekanta. I takt med att fler blev intresserade behövde hon en lokal för sin verksamhet

– Vi renoverade det gamla gråstensstallet som ligger längs med vägen och gjorde i ordning en gårdsbutik som till en

Bodil Holmberg

början hölls öppen på helgerna. Då sålde vi enbart produkter från den egna gården men vartefter kunderna börja strömma till utökade vi med andra bondgårdsprodukter, berättar Bodil.

För att komma in i gårdsbutiken behöver de längre besökarna huka sig för att inte slå huvudet i dörrposten. Det är timmerstockar i taket, vitkalkade väggar och breda fönstersmygar i den genuina lokalen. Här finns hantverk, lammskinn, leksaker och presentartiklar.

– Allt är handplockat för att ge en riktig lantgårdskänsla, säger Bodil.

För de som besöker butiken väntar allt som oftast något gott. Detta gäller även för det som serveras på gården. Allt bröd är hembakt och lammköttet egenproducerat.

Just nu råder en febril aktivitet på gården med att ta emot cirka 150 nya små lamm och att förbereda för en ny sommarsäsong. – Men det är ju det som är tjusningen med att driva Sanda gård, konstaterar hon glatt.

Mitt bland åkrar och ängar med närheten till havet, strax utanför Öregrund, ligger Sundboden. I ett stort genuint timmehus på cirka 500 kvadratmeter. Här ryms bland annat möbler, heminredning, kläder, smycken och ett kafé.

»Allt är handplockat för att ge en riktig lantgårdskänsla«

FOTO: MONIKA BRUNSBÄCK

FOTO: MONIKA BRUNSBÄCK

FOTO: MONIKA BRUNSBÄCK

»...inhystes i ett litet magasin.«

Timmerhus från Örnsköldsvik

– Till Sundboden ska besökarna kunna komma för att koppla av såväl som för att shoppa, ta en kopp kaffe eller titta runt för att få inspiration, säger *Monica Brunsbäck* som driver Sundboden med dottern *Tove* och mannen *Jonny Olsson* samt sonen *Simon* som ibland jobbar extra i butiken.

Gårdsbutiken har sedan öppnandet utökats tredubbelt och fortsätter att växa. Under de senaste sex åren har familjen både hunnit med att flytta och utökat sin verksamhet. Sundboden som tidigare inhystes i ett litet magasin har sedan flytten utökats till cirka 500 kvadratmeter fördelat på två våningar.

Sundboden ryms i dag i ett stort timmerhus med en 200-årig historia bakom sig. Familjen hittade huset i Örnsköldsvik och kände direkt att huset skulle passa deras verksamhet perfekt. Efter att huset köpts och plockats ner fraktades det till Skinnäsängarna strax utanför Öregrund, där det byggdes upp på nytt.

– Det var kärlek vid första ögonkastet, berättar Monica.

Sedan Sundboden flyttade in i det nya huset har kunderna strömmat till.

– Vi märker en stor skillnad i antal besökare och både nya och gamla har gett oss glada tillrop på våra satsningar, säger Monica.

Gårdsbutiken som har både ljus och rymd är fylld med heminredning som bland annat möbler, smycken, textil, porslin, utemöbler och kläder. Nedre våningen rymmer även ett kafé där man kan välja att sitta inomhus eller utomhus med utsikt över ångar och hagar.

Monicas tanke är att fortsätta bygga ut Sundboden. Idéer och förmåga att förverkliga dem tycks inte sakna henne.

– Det är inte riktigt klart ännu det är fortfarande på planeringsstadiet, säger Monica innan hon hastar iväg för att ta emot nya kunderna som strömmar in till butiken. ☺

Monica Brunsbäck

»Sundboden ryms i dag i ett stort timmerhus med en 200-årig historia bakom sig.«

Timmerhuset hämtades i Örnköldsvik.

Öregrund – staden vid havet

Där havet öppnar sig ligger idyllen Öregrund – en av Sveriges bäst bevarade trästäder och ostkustens enda stad där man kan se solen gå ner i havet. Öregrund anlades 1491 och blev en viktig sjöfartskonkurrent till Stockholm. Den lilla staden blev sedermera känd som populär kurort. Till minne av glansperioden firas i augusti varje år badortsdagarna.

Staden bjuder på snickarglädje och lugn atmosfär. Här varvas småstadscharmen med färgsprakande havs- och naturupplevelser. Strota runt bland små gator och gränder som alla leder till havet, där ingen solnedgång är den andra lik. Alla årstider har sin egen charm. Välkommen året runt!

Guldorn

Solnedgången i havet / Stadsvandringar / Hembygdsgården med Sjöfartsmuseet / Medeltida stenkyrkan och klockstapeln / Fyrskippet Västra Banken / Strandpromenaden med Societetshuset / Tallparken med utsiktsplatser, sandstrand och klippor

ÖRSKÄRS FYR

Vandrarhem & Servering
Roslagens nordligaste utpost.
Boka nu! boka@orskarsfyr.se
www.orskarsfyr.se

Hamngatan 12
www.facebook.com/North60

Ett riktigt hotell
0173-150 55
www.gamlajarnhandeln.se

Bed & Breakfast
0173-302 20, 070-316 59 99
www.uddensbb.se

Förmedlar boende, hyr ut kajaker mm.
070-280 54 42
www.bokajak.se

Lägenhets hotell –
Konferens - Vandrarhem
med de sköna sångarna
0173-302 00
www.epokgarden.se

Strandgatan 30, Öregrund
Öppet
Mån-fre 9-19 • Lör 9-17 • Sön 10-17

Bo ett stenkast från havet på ett
charmigt skärgårdspensionat
0173-305 12
www.ankargarden.se

B&B, Snesslingeberg
0173-170 00
www.villarosenberg.se

Oasen mitt i stan,
1700-tals miljö
0173-300 65
www.klockargardenoregrund.se

Strandgatan 2
Öppet fre 12-18 lör 10-15 sön 11-15
www.edblad.com

Eds Trädgård
Östhammar
Trädgård Café Butik
edstradgard.se tel. 0736 17 18 17

Forsmarks Wårdshus

I detta vackra 1700-talsbruk ligger Wårdshuset med stor utservning mot Bruksdammen.
Giftastankar? Boka ert bröllop hos oss.
Bal och dubbelrum i gamla bejaktlyggen och trättäcket.
www.forsmarkswardshus.se Tel 0173-501 00

Östhammar-Öregrund »grannstäderna vid havet«

Namnet Östhammar består av den fornnordiska ordet »hamar« som betyder stenig backe. Staden omnämns första gången 1368 då den fick sina stadsprivilegier. I slutet av 1400-talet hade farleden till Östhammar blivit så grund att borgarna anhöll om att få flytta till Öregrunds näs. Vilket bifölls och staden Öregrund föddes. Namnet betyder »grusgrundet« och antas syfta på Dummelgrundet utanför hamnen.

SJÖKROGEN
ÖSTHAMMAR

Sjötorget 2
742 31 Östhammar
0173-73 07 70 • 070-692 60 35

SUNDBODEN
ÖREGRUND

Bländare, kläder, möbler, kläder, gulleri, café

www.sundboden.se 0173-133 64

Årets Nyhet! SNIPORI

- Auktoriserad YAMAHA verkstad
- Försäljning av båtar & tillbehör
- Vinterförvaring • Fyrjulager

Uthyrning av båtar & båtutrustning

BÅT & MOTOR!

I Östhammar (Isolans COOP XTRA) Tel. 0173-124 30 www.bat-motor.se

Alla hittar sina favoriter i Olles fotografimuseum

FOTO: ROINE KARLSSON

ÖFOLK Fototokiga japaner har besökt hans museum och fallit i trans. Olle Strömberg på Åland är ständigt på bettet och samlar allt kring fotografering som kommer i hans väg.

TEXT: Helena Forsgård FOTO: Robert Jonsson

OLLE STRÖMBERG FICK sin första kamera 1957 – en fyrkantig svart låda av märket Gevaert. På den tiden gällde det att noga fundera ut sina motiv innan man knäpp-te. Filmrullen som hörde till hade bara åtta bildrutor!

Olle har haft fotografering både som jobb och hobby och i slutet av 1960-talet började han samla aktivt på allt som hade med fotografering att göra. Han åkte runt i Sverige som underhållare – han körde motorcykel på velodrom – och på dagarna sökte han upp antik- och fotoaffärer där han gjorde det ena fyndet efter den andra.

Till en ny lokal

Med åren har det blivit en imponerande samling. De äldsta före-

målen är från 1870-talet och de yngsta hör till vår digitala ålder men i början av 2000-talet kom frun Benita med ett ultimatum: Antingen slutar du samla eller öppnar ett museum! Det ledde till Ålands Fotografiska Museum som Strömbergs driver helt utan samhällsstöd och som öppnar i nya lokaler den 18 juni.

– Vi har köpt den nedlagda skolan i Pålshöle och den ger oss helt nya möjligheter. Vi kan visa fler föremål på ett mer pedagogiskt sätt i fler och större rum. Vi kan ordna utställningar, filmvisningar och föreläsningar och ska även ha en kafeteria, säger Olle Strömberg.

Det krävs både tålmod och ordning att flytta hela samlingen med omkring 10 000 föremål och

NAMN: Olle Strömberg

ÅLDER: 66 år.

FAMILJ: Frun Benita

YRKE: Clown, underhållare, museichef.

INTRESSE: Samlar på allt som har med fotografering att göra.

KURIOSA: Polarfararen Fritiof Nansens kamera från Nordpols-expeditionen med fartyget Fram 1893–1896 finns i Olles samling.

det går åt mycket skyddspapper och bomull. Olle räknar med att det tar flera månader.

All kringutrustning

Strömbergs samling är speciell på minst ett sätt. Här finns inte bara kameror i parti och minut utan även allt annat som behövs för fotograferingen som filmer, framkallningsutrustning, objektiv, rengöringsmaterial, blixtrar, fotoväskor, stativ, ramar, album, bruksanvisningar, kataloger och tidskrifter. Han har även en butiksinredning från en gammal fotoaffär i Mariehamn och diverse reklamprylar. Olle tar på sig vita handskar och dyker ner i den välfyllda hyllan med filmer från olika tider och plockar fram en långsmal ask –

Olle Strömbergs fru Benita sa:
»Antingen slutar du samla eller
öppnar ett museum«.

»De äldsta föremålen är från 1870-talet«

en Kodakfilm vars bäst-före-datum gick ut den 1 januari 1907!

– En specialutgåva. Rullen gavs ut till bröderna Lumières ära, alltså Auguste och Louis som anses vara skaparna av den moderna filmen, berättar han.

Det är en annan specialitet i museet. Olle kan sina föremål. Han vet hur de användes och han verkar ha en historia på lager om vartenda ett – från Clas Ohlsons fotopåse från 1930-talet via polarforskaren Fridtjof Nansens Hasselblad-kamera till en ljusmätare från 1880-talets slut.

– För mig är det också viktigt att visa milstolparna i utvecklingen. En kom i början av 1960-talet när Kodak lanserade sin instamatic-kamera som enkelt laddades med en filmkassett.

Andra specialiteter är en biografmaskin från Göteborg som visade 6000 filmer innan den pensionerades, en målkamera

från travbanan, polisens fotoutrustning och en sjukhuskamera som använts för att fotografera ögonbottnar.

Alla har fotominne

Museet passar alla – inte enbart dem som har fotografering som specialintresse.

Alla har stått bakom eller framför en kamera och har sina egna minnen. Här får man återuppleva en del av dem, säger Olle Strömberg.

Han har för övrigt flera strängar på sin lyra. Ibland dyker han upp som clownen Jolle, som cyklar på en minimal cykel, och vid jultid uppträder han och frun Benita som tomtefar och tomtemor i utsökt fina munderingar.

– Titta här, säger han sen. Det här är en förstöringsapparat från 1914 som gick på fotogen!

Och sen får man lära sig att använda-

ren gick en runda på gården och räknade sekunder medan apparaten gjorde jobbet. För som sagt – Olle kan sin fotohistoria och han kan berätta. Ett besök i museet med honom som guide blir garanterat både intressant och lärorikt! 📷

FOTO: ROINE KARLSSON

FOTO: ROINE KARLSSON

Fakta

Ålands Fotografiska Museum öppnar den 18 juni i Pålsböle i Finström, Bastövägen 7.

Öppet:

18 juni–31 augusti tis–lör kl 11–18.

Stängt sön–mån.

1–30 september lör–sön kl 11–16.

Stängt övriga veckodagar.

Övriga tider enligt beställning,
tel +358 457 059 5967.

FOTO: ROINE KARLSSON

FOTO: ROINE KARLSSON

Möt våren i
TROSA

www.trosa.com

Trosa Tourism
Sjundeåsvägen 17B

ANTONS KROG

Lunchbippet

Musik & Grillkrällor
Fördrag hela sommaren

Kvällbippet
one-åkr i juli

Utställning under julestik, infotexten. Huset tillg.

5km från Torget, 200m från Hamnen

Boka 0156-12749 www.antonskrog.se

Trosa »Världens ände«

Trosa är känt som stad sedan 1300-talet och är därmed en av Sveriges äldsta städer. Eftersom landskapet runt ån är flackt, har landhöjningen resulterat i att havet dragit sig tillbaka och landarealen ökat. Staden låg från början cirka en halv mil inåt landet fram till slutet på 1500-talet. Redan i början av 1400-talet var Trosa en betydande handelsplats och stadsprivilegium erhöles år 1610 på den plats Trosa ligger idag.

Porten till havet
Naturnära
gästhamn & camping
öppnar sommaren 2013

Stensund
skärgården i Trosa skärgård
alltid öppet sedan 1945

GPS Lat N 58° 53' 40" Lon E 17° 30' 50"

www.stensund.se/porten_till_havet
0154-832 00

Byt ruffen mot ett Trädhus
för en natt!

Vandrarhem vid Trosavikens mynning

www.studiolagno.se
0156-224 70

Lagno Studio

Upplev skärgården
Båtturer i skärgården från
Nyköping och Trosa.

SÖRMILANDSRETTEN
TROSA NYKÖPING DYKÖLUND

TROSA
REDEFI
Nyköping

073-685 10 21 info@trosareder.se trosareder.se

MAR&IPANGÅRDEN

På Marsipangården gör vi konfektyr av choklad, marsipan, kola, nougat, tryffel och marmelad.

Fika vid vår kakelugn eller i trädgården, köp en present och se tillverkningen.

Öppet 7 dagar i veckan

Välkommen!

www.kattorikonfekt.se 0156-13908 torget, Trosa

Inga gröna kvinnor men grönt sortiment

Lanthandeln på Svartsö erbjuder allt från färskinn, mjölk och mozzarella till hostmedicin, whisky, cykelturer och övernattnig. Det är en riktigt äkta lanthandel men i modern tappning.

TEXT O. FOTO: Misse Ljungström

JAG HAR JUST KÖPT mig ett par härligt fina färskinnfodrade vintergummistövlar, påverkad av en nöjd kund som för en stund sedan kom in i Svartsö lanthandel, iklädd de likadana stövlar hon köpte här igår. Under den tid jag är i affären kommer ytterligare två öbor som båda köper de låga, sköna stövlarna. Jag passar på att ta en kopp kaffe från det inbjudande bordet

vid postluckan som är uppdukat vintertid. På sommaren köper man sitt kaffe i caféet på bryggan och sitter och mumsar på smörgåsar eller kakor och tittar på folklivet när båtarna kommer.

Det är öborna Lena Hedelin och Sozy Newton-Hedelin, som äger och driver Svartsö Lanthandel. De har jobbat tillsammans här i över tjugo år och genom åren har de delat upp arbetet och succes-

sivt tagit på sig de delar de trivs bäst med.

I början gjorde vi nästan allt tillsammans, berättar Lena Hedelin.

Nu har de olika roller. Sozy tar hand om alla papper och Lena sköter praktiska uppgifter. Lena har alldeles särskild hand med blommor. Hon gick en tvåårig trädgårdsskola på Säbyholm när hon var yngre och är den självklara att sköta blommor, frukt och grönt samtidigt som hon har ansvaret för kyl och frysvaror.

Sozy har ett genuint intresse för människor och en bakgrund som mentalskötare i sydvästra Stockholm, vilket stressiga högsommardagar säkert kan kännas som ett inre stöd (min anmärkning!). Hon sköter utöver pappersarbetet och alla torrvaror. Men båda betonar att de kan varandras områden så det innebär inte några problem om den ena är borta ibland. Just nu i februari när det är lågsäsong passar Sozy och hennes sambo på att vila upp sig på Kanarieöarna några veckor och i höstas var Lena i Indien under två månader men ruljangsen här hemma fungerar utmärkt ändå, i alla fall under lågsäsong. Att hålla öppet året runt känns viktigt för både Sozy och Lena. Kunderna på ön vet att de alltid kan göra sina inköp här och fritidsboende och andra besökare vet att de kan handla när de kliver av båten.

Social mötesplats

Vi tycker att det är roligt att så många vant sig vid att komma in här och inte släpa med sig matvaror från stan och vi försöker att ha öppet så mycket som möjligt när folk är ute i skärgården. Vi ändrar oftast efter båtarnas turlistor så kunderna kan lita på att mötas av en öppen affär. Vi önskar

Den årliga Årparaden startar vid Svartsö Lanthandel.

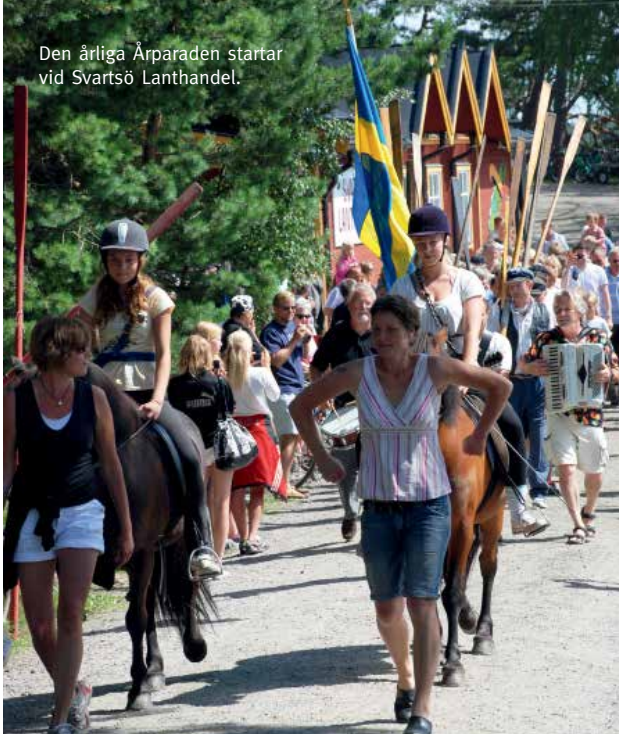

FOTO: JOSEFIN EKBERG

Mycket ekologiskt och rättvisemärkt.

»Här stannar man gärna kvar en stund och utbyter tankar och åsikter samtidigt som man fyller sina matkorgar med förnödenheter.«

givetvis att säsongen skulle vara längre och att det skulle vara fler människor som bodde och handlade här. Det borde kunna bo dubbelt så många på Svartsö, menar Lena.

Alla får handla var de vill förstås. Ingen är tvingad att handla här men vi strävar efter att erbjuda ett sortiment som gör att kunderna väljer att handla här. Vi är också ombud för Posten, Systembolaget och Apoteket vilket kompletterar och lockar kunder hit.

Svartsö lanthandel fungerar också som en social samlingsplats, precis som äldre tiders lanthandlare. Här stannar man gärna kvar en stund och utbyter tankar och åsikter samtidigt som man fyller sina matkorgar med förnödenheter. Sortimentet är imponerande stort även på vintern. Sozy och Lena vill gärna tillhandahålla så mycket närproducerat som möjligt i den mån det finns. På sommaren finns bland annat blommor från Möja, grönsaker från Finnhamn samt kryddväxter, grönsaker, blommor och ägg från Svartsö. Nu erbjuds mer färskinn från Svartsö och fina stickade vantar och mössor från Gällnö. I den mån det är prismässigt möjligt väljer

Lena och Sozy ekologiskt och rättvisemärkt och försöker alltid att hålla varor av hög kvalitet som oftast håller betydligt längre än »bäst före-datumet« anger. Lena är privat själv noga med att inte bara slänga något för att datumet säger det, utan luktar och smakar sig fram. En vana som ofta glöms nu för tiden när allt går att ersätta.

»Skärgårdens bästa butik«

Sommartid är pulsen kring Svartsö Lanthandel annorlunda mot vinterns lugn. De skärgårdsbesökare som kommer ihåg den lilla kiosk som fanns här på 1970-talet eller då den förvandlades till affär på 1990-talet, skulle knappast känna igen den effektiva butik som byggdes ut till sitt nuvarande utseende 2005. Antalet personal blir då sju, åtta personer. Att affärsverksamheten förra året ökades med caféet och uthyrningen av bodar och cyklar gör att alla har oftast fullt upp hela tiden. Svartsö Lanthandel är en stor arbetsgivare och kan stoltsera med att de genom åren bidragit med att många av bygdens barn fått sin introduktion till arbetslivet genom sommararbete här.

Inte minst Sozys och Lenas egna barn som i många år varit starkt engagerade i verksamheten. Sozys dotter Petra har exempelvis just fixat en facebook-sida för Svartsö Lanthandel och alla ungdomarna tycker att caféet är kul.

Genom åren har Sozy och Lena hunnit med många olika kampanjer och projekt. Såväl lokala som nordiska. Svartsö Lanthandel har utsetts till skärgårdens bästa butik inom projektet »Skärgårdssmak« och man samarbetar gärna med andra skärgårdsbutiker.

Vi lånar eller köper av varandra om det behövs och när det gäller exempelvis jordsäckar beställer vi gemensamt så det blir en hel långtradare, säger Lena.

Snart är det påsk och det är den första riktigt stora affärshelgen på året berättar Lena som redan nu börjar fundera på vad kunderna kan tänkas fråga efter. Det är alltid någon ny vara som ligger i tiden. Både Sozy och Lena är lyhörda för kundernas önsningar. Kanske slinker även något indiskt med i sortimentet, tänker jag och bladdrar lite i Systembolagets katalog. Om jag beställer varor idag före klockan tolv får jag hämta i övermorgon. ☺

Garpens vackra fyr blev fulast

Utanför byn Bergkvara i Kalmarsund på den lilla ön Garpen står ett grått stadigt »betongrör« och lyser. Här bedriver Garpens Vänner bed & breakfast. Hugade kan även hyra hela ön. Som vid högvatten blir nästan halv. Då kan nämligen 30 procent försvinna.

TEXT: Josefin Ekberg ILLUSTRATION: Lars Holm

Lars Holm - 2017
Illustration
All rights reserved

Fakta Garpens fyr:

Fyrplatsen ägs av föreningen Garpens Vänner som bedriver bed & breakfast och har hand om transporter till ön. Under högsäsong 3 juli -17 augusti går det regelbundet båtturer till Garpens torsdag-söndag. Ön är öppen för alla såvida den inte är uthyrd för slutet sällskap som bröllop eller kick-off till exempel. Då är det populärt att hyra hela ön. Tjugo övernattande tar man emot. Se mer information på www.garpen.se.

GARPEN ÄR INGEN stor ö. Den mäter som mest 300 meter på längden och 75 meter på bredden. Och krymper som sagt vid högvatten. Som mest har det bott 16 personer på ön. De flesta barn.

– 1936 var det här den mest välbebodda ön häromkring, berättar *Lars Sjöholm*, barnbarn till den beryktade *Hjalmar Sjöholm* som var fyrmästare på Garpen 1917–1941.

Om Hjalmar berättas bland annat att han aldrig lämnade ön. På 24 år. Inte ens när han hade semester. Då är man bra förtjust i sin hemmiljö. Trots att det höll på att gå riktigt illa en gång. Hjalmar såg en tunna vid strandkanten en morgon och tänkte att han måste bärga den men glömde bort tunnan. Tur var väl det. Efter ett tag hördes en kraftig smäll. Tunnan var en mina. Fönster blåstes ut, dörrar gick i baklås och det regnade mindelar överallt.

Det har kommit ut en bok om Garpen av *Bo Alvemo*. Den heter kort och gott »Garpen« och finns till försäljning på fyrplatsen. Boken är fullmatad med spännande historier och svartvita gamla foton. En spektakulär händelse var 1934 när den vackra fyren ritad av *Isak Gustaf Clason* (som även ritat Nordiska muséet) skulle rivras. Två personer lyckades fotografera

det historiska ögonblicket precis när tornet står i 30 graders vinkel innan det far i backen. En mäktig syn. En av fotograferna var Hjalmar som lånade dotterns kamera till uppgiften. Det blev det första och enda fotografiet han tog. En fullträff.

Gamla fyren byggdes år 1893 av rött tegel. En vacker skapelse lik en piedestal för en gudastaty som tyvärr inte gick att rädda. Teglet höll på att vittra sönder.

– Den förra fyren var Sveriges vackraste fyr. Så rev de den och byggde landets fulaste istället, beklagar Lars.

Resterna av den gamla fyrens byggmaterial ligger idag längs stränderna och filas på av havets vågor.

Museum i fyrtornet

Lars och hans fru Chateriene har varit värddar på Garpen i många år men nu bestämt sig för att lämna över skötebarnet till några nya eldsjälur från och med sommaren 2014. Det är en livsstil att bo på den lilla ön som saknar färskvatten och bara har torrdass. Obekvämligheter som är lätt att glömma då man njuter av havsutsikt från varje fönster och om våren känner doften av syren. Hönsen som pickar i marken och svanfamiljen i vassen bidrar också till trivsel.

– Det finns ingen orm och inga fästingar, intygar Lars.

För några år sedan blev Garpen rikskänd då TV-programmet *Sommar* med Ernst spelades in härute. Då gjorde *Ernst Kirchsteiger* om den gamla tvättstugan, för övrigt byggd av tegel från den första fyren, om till ett »andrum«. I ljusa färger och smakfull inredning med inspiration hämtad från naturen. Ett rum att finna stilla ro och andlighet i. Vilket blir lätt på en plats som denna.

Dock bär den på som fyrplatser brukar göra, historier av dramatik och sjönöd. Incidenter har hänt när fartyg misstagit fyren för att vara Utgrundens och således gått till väster om Garpen och stött på grund. En gång gick bananbåten *Sigrid Mathiesen* på. Lasten av bananstockar och kaffe tvingades man lämpa överbord för att få loss fartyget. Den julen blev det en riktig bananfest för fyrfolket.

»Bananparty« blir det än idag kan man säga. Eller i alla fall piratkul för barnen. Om somrarna brukar det gå båturer från Bergkvara och dess camping ut till Garpens fyrplats. Barnen klär ut sig till sjörövare och leta skatter. De festar kanske inte på bananer men varm korv med bröd går bra det med. Lite mer vuxna pirater kanske föredrar att boka båten som åker ut på sälsafari. Längs kusten utanför Djursvik brukar sälarna hålla till. En trevlig utflykt där passagerarna tar med kaffekorg och kikare.

Har man som fyrmästaren Hjalmar svårt att lämna Garpen ens för en båtutflykt finns andra aktiviteter att ägna sig åt. Ett besök till museet i fyrtornet är ett måste. Och för de lekfulla finns strandleksaker, badmintonracketar, krocket och kubbspel att låna. Ja, till och med en fotbollsplan kan den minimala ön stoltsera med. En kurios historia är att fyrfolkets barn brukade sparka boll mot målburar gjorda av fisknät. Undra om det var hög- eller lågvatten då? Garpens fyrplats är öppen och tillgänglig för alla att besöka såvida ingen har bokat hela ön. Men det höll på att hamna i privat ägo en gång när det var tal om att sälja ön på öppna marknaden. Som tur var reagerade många med bestörtning och samlade snabbt krafter och bildade en förening för att rädda fyrplatsen åt allmänheten. Tack vare Garpens Vänner är det möjligt för alla och envar att uppleva ön. 🐾

W

FOTO: MAGNUS TORSNE

Boktips
Cykla runt
på Vätö

En liten guide till Vätö

»Vätö runt på cykel och till fots«, heter en liten skrift som Vätö hembygdsförening givit ut. Vätö är en trekantig liten ö cirka

1,5 mil nordost om Norrtälje. Till

Vätö socken hör också fem byar på fastlandet. Samt en rad öar ut mot havsbandet. De största är Lidö, Tyvö och halva Gisslingö. Det kan ta många år att utforska en plats, lära sig hitta de perfekta cykelvägarna och bästa promenadstigarna.

Men med denna lilla skrift till hjälp kan man snabbare hitta sina favoritstigar, vägar och utflyktsmål. Texterna berättar kort och kunnigt om de platser man passerar. Vätö har en spännande historia med många stenbrott. I slutet på den 40-sidiga skriften finns ett ort- och platsregister som underlättar sökandet. Den kostar bara 30 kronor. Jag hittade den i bokhandeln på Lilla torget i Norrtälje. /Roine Karlsson.

Två kockar utvecklar Svartsö krog

Ifjol öppnades Svartsö Krog på ön Svartsö i mellersta skärgården i ny regi. De nya krögarna Mikael Fredriksson och Henrik Sauer vill utveckla krogen till den moderna bistro de själva alltid saknat i Stockholms skärgård. Bägge är i grunden kockar. Deras fokus ligger på närproducerat, säsongsvoror, bra producenter och ekologiska produkter.

Vi plockar örter, svamp, vissa grönsaker och frukt själva. Vi köper grönsaker från ön och nötkött från djur i skärgården med mera, berättar Henrik Sauer.

Förändringar i menyn sker ständigt och styrs av tillgång och kockens inspiration. Man satsar också på ett rikt ölutbud med hantverksmässiga sorter från Norden. Uppdaterade öppettider under våren finns på krogens Facebook-sida.

»Visste du att...

...Nämdöbors öknamn är rävar?«

Öppen Skärgård i konkurs

Efter sparåtgärder, upprättad kontroll-balansräkning och ackordsuppgörelser kom i slutet av januari dödstöten för aktiebolaget Öppen Skärgård. Då en förundersökning om ekonomiska oegentligheter inletts drog EFS-rådet in det EU-bidrag som skulle ha betalats ut. Vilket ledde till en än mer akut och ohållbar situation för den redan ansträngda ekonomin. Styrelsen för bolaget tvingades fatta det tunga beslutet att begära det i konkurs. Med i fallet drogs även Öppen Skärgårds ekonomiska förening. Projektet som skulle leda till ökat samarbete mellan aktörer i hela skärgården är till ända. 270 medlemmar drabbades av förlusten. Magasin Skärgård var en av dem. //E

FOTO: ROINE KARLSSON

Badstege för klippor

Cliffgrip AB har tagit fram en badstege som man fäster med en bergskil och rullar ner i vattnet. Stegen har sju steg av aluminiumrör och en ryggsida av galon som skyddar. Med klippstegen blir det lätt att ta sig i och ur vattnet utan att göra illa sig på vassa snäckor eller halka på alger. Cliffgrip Magnum 749 kr, Cliffgrip Original 649 kr. Säljs på webben cliffgrip.se.

Öka trivseln och sänk elkostnaden

Varmt välkomna!

Vi har energikassetter för alla öppna spisar

Spisdoktorn

Brasvärme Stilm

Ritarslingan 11 Arningsö Täby • Öppet ons - fre 10-18, lör 10-14 • 08-540 203 95 www.spisdoktorn.com

ÖFOLK Nämner man »Rune Lindström« är det inte många som reagerar. Om man säger »Rune Lindström på Dalarö« klingar namnet mer bekant. Han tog över Lindströms Båtvarv av sin far – ett riktigt familjeföretag – än idag. Inne på fjärde generationen.

TEXT O. FOTO: Hans Brandt

Ett livsvarv på ett varv

RUNES PAPPA JOHN köpte mark på Smådalarö 1920 och byggde succesivt ut byggnaderna och »varvet« det vill säga Lindströms Båtvarv. Under kriget låg personalen inkallad och John körde huvudsakligen taxibåtstrafik med kunderna och godstransporter åt militären och klarade på detta sätt de svåra krigsåren. Efter kriget byggdes båthallarna ut och kapaciteten ökade.

Parallellt med pappa John jobbade även hustrun Ida med administrationen ett arbete hon skötte långt in på 1960-talet. Rune och brodern Arne jobbade som mekaniker på varvet och därmed var hela familjen engagerad i familjeföretaget. Rune hittade sin blivande fru Britta. Efter att ha åkt moped ett antal gånger från Dalarö till Britta i Bromma lyckades han få henne intresserad av att flytta till Dalarö. Intresset att flytta ökade säkert då de hade bott i många speciella andrahandsboenden. Till och med i en bilhall under en period.

Britta fick förstås också jobb på varvet. Rune jobbade hårt då

som nu, som mekaniker med alla förekommande motorer och drev. En gång var Rune nära att gå ner sig i isen men lyckades få Brittans uppmärksamhet så att hon kom ned till vaken. Med hjälp av en jacka och tillskyndande barn fick de till slut upp honom.

Varvskunderna var privatpersoner, myndigheter, Tullen, Polisen och dess båtar. Jobben med båtuppläggningar över vintern har succesivt ökat. Varvet är numera auktoriserat av Volvo Penta och Yanmar med dess marinprogram.

Varv som går i arv

Runes tre barn och ett antal barnbarn är nu engagerade i varvet och man är med andra ord inne på fjärde generationen inom företaget. Dessutom finns ett antal anställda – totalt cirka 10 personer ingår i personalstyrkan. Britta gick nyligen bort varför varvsfamiljens luncher nu intas hemma i Runes kök tvärs över vägen från firman. Detta beror delvis på att Rune inte kan laga mat (kanske bortskämd

NAMN: Rune Lindström

ÅLDER: 82 år

STUDIER: Änkeman med tre barn; Tomas, Mats och Christina, fyra barnbarn; Ida, Gusten, Martina och Hampus.

INTRESSE: Att vara hemma och på varvet och faktiskt av att meka, även på fritiden!

av frun?) men också beroende på att Runes höft är lite knackig och ska bytas.

Man har ju hoppat ned från för många båtar och gradvis förstört höfterna, menar Rune.

Hur varvet ser ut om 10 år?

Rune tror att det mesta är sig likt men reservdelslagret växer och de elektroniska delarna blir fler och mer avancerade. Varvet består och kunderna är ungefär desamma.

Hur blir varvets 100-årsjubileum år 2020?

Det bestäms senare.

Vilka är Runes intressen?

Jo, att lösa mekaniska problem och att meka. Numera på halvtid.

Lämnar en pigg, aningen tillbakadragen, plirig och social 82-åring som varit med om det mesta i varvsbranschen – ända sedan 50-talet och är övertygad om att träffa Rune igen, i verkstaden för att höra fler historier om hur det var... 🍷

»Runes tre barn och ett antal barnbarn är nu engagerade i varvet.«

Välkommen till
Fjärdång och Huvudskärs vandrарhem
enkelt boende i en underbar miljö!

Telefon: 0735 - 955 303, 08-501 560 92
www.fjardlang-huvudskar.se

Hjälp oss att rädda dig.

Vi är en ideell förening utan bidrag från staten.
Ditt stöd behövs för att vi ska kunna rädda liv till sjöss. Ge ett
bidrag eller bli medlem på www.sars.se, eller ring 077-579 00 90

SJÖRÄDDNINGSSÄLLSKAPET

»Visste du att... Dalarö är Haninges äldsta tätort, ursprungligen ett gammalt lots- och tullsamhälle som i slutet av 1800-talet blev populär sommarort för stockholmare.«

Välkommen till Dalarö - Öppet året runt!

Endast 4 mil från Stockholm C ligger Dalarö, en skärgårdslöshyll med anor från 1600-talet.

På Dalarö kan du äta, bo och konferera året runt. Här finns gästhamn med segelbåtar, kajak- och ribbåtscenter. Här kan du spela golf och tennis samt minigolf, och vi har Stockholms bästa väder. Vi har öppet året runt. Aktuell info med öppettider hittar du på www.dalara.se/oppetaretrunt

DALARÖ
företagsförbund

ÖFOLK Husvagn, båt, campingstuga eller skidor. Susann Borg på Jogersö camping ser till att vi kan njuta av natur och friluftsliv året runt.

TEXT: Magdalena Lindelöw

Inspirationskälla vid havet

TAPETEN i den nybyggda campingreceptionen föreställer ett sjökort över Oxelösunds skärgård. Jogersö camping har ett fantastiskt läge med Södermanlands största havsbad vid Trappviken. Här finns minigolf, motionsspår, kajakuthyrning och bakluckeloppis – på sommaren. Men campingen är öppen året runt. Då finns skidspår för längdskidåkning och så kan man pilka strömming. Bland annat med tanke på övervintrarna har *Susann Borg* byggt en vinterträdgård. Den stod klar 1 februari i år. Här kommer det finnas en storbilds-tv och utrymme för gästerna att umgås. På sommaren öppnas glaspartierna upp och ett sommarkök ska byggas.

– Det är viktigt att gästerna får en bra upplevelse och ett mått på det är att de gärna återvänder år efter år, tycker hon

Badmästare och massör
Susann som är upp vuxen i Oxelösund var under många år anställd

på ortens badhus som badmästare och massör. Hon saknade en andlig dimension i sitt arbete med friskvård och rehabilitering.

Susann sade upp sig från sitt fasta jobb 1997 då hon hittade ett litet sommarcafé på Jogersö. Här ville hon bygga upp en egen verksamhet.

Kommunen hyrde ut till henne och sommarcaféet blev en åretruntanläggning med restaurang och konferens.

Havets Källa blev det passande namnet. Under åren har hon anordnat seanser, meditation och yoga på Havets Källa tillsammans med olika samarbetspartners.

Efter ett antal år av både med- och motgångar på Havets Källa tog Susann över Jogersö Camping. Hon hittade en ny krögare som ville ta hand om restaurangen.

Hon betonar vikten av goda samarbeten. Ett exempel är Kajak och Fritid, som nyligen

NAMN: Susann Borg

ÅLDER: 54 år

YRKE: Campingvärd, VD.

FAMILJ: Man, tre barn och två barnbarn.

FRITIDSINTRESSEN: Golf och träning.

UTMÄRKELSE:

2012 mottog Susann priset Årets företagare: »Årets företagare i Södermanland har med ett tydligt och engagerande entreprenörskap satt Oxelösund på turistkartan i en bransch som nu börjar få erkännande som en av framtidens tillväxtmotorer. Susann har utvecklat Havets Källa och Jogersö Camping till ett välbesökt turistmål för gäster från när och fjärran och hon är en lysande entreprenör.«

flyttade sin verksamhet till Jogersö, vilket gagnar många.

Familjär stämning

Som campingvärd är det mycket att stå i. Hela familjen är eller har varit involverade i företaget under åren. Nu är äldsta dottern *Sanna* anställd och tar hand om ekonomin.

– Vi jobbar för att inom några år uppgradera oss till en 4-stjärnig campingplats, säger Susann. Hon har satt upp tydliga mål och hon är van att uppnå sina föresatser.

2012 mottog hon priset som Årets företagare i Sörmland.

Entreprenören i henne ser möjligheter där andra inte ser dem. I somras tog hon över Nävekvärns camping och hamncafé som ligger vid den genuina gästhamnen vid Bråviken. Campingen har genomgått en omfattande renovering och fått ett nyöppnat hamncafé.

Från nästa år är det meningen att dottern *Sanna* ska driva campingen i Nävekvärn och Susann på Jogersö. 🐾

»Gästerna återvänder år efter år.«

W

FOTO: RALPH HAMMARSTRÖM

Trosametet lockar gammal som ung

Torsdag den 29 maj klockan 10–14 går Trosametet av stapeln i Trosa. Fisketävlingen har ägt rum varje Kristi himmelsfärds dag sedan 1934. Gammal som ung metar längs Trosaåns kajer under glatt påhejande av förbigående. Tillåtna beten är mask, maggot och majs. Deltagarna delas in i olika åldersklasser och kan vinna vandringspriser, medaljer och varupriser.

Galleri Gillet invigdes i Norrtälje

Marknadsdagen den 5 oktober 1955 hade man samlats i Norrtälje för att starta Roslagens Konstnärsgille – ett forum för skärgårdens kulturarbetare av alla slag. Bland gilletts första sjuttio medlemmar fanns flera av dåtidens kulturkändisar. Som Evert Taube, Harald Lindberg, Nils Poppe, Ingela Alshammar och Vilhelm Moberg.

Den 8 februari 2014 blir också ett minnesvärt datum. Då invigdes gilletts eget galleri. Det var fullt av folk som ville vara med om det historiska ögonblicket då den snart 60-åriga föreningen öppnade portarna. Eller bara njuta av Per Silléns färgstarka måleri »Mitt universum«. Galleri Gillet ligger intill Stora torget mitt i Norrtälje. Man hoppas kunna fortsätta visa bra konst. Och använda den fina gårdsmiljön utanför ateljélokalen till olika kulturella evenemang. /Roine Karlsson

FOTO: ROINE KARLSSON

Boktips
Pigg
sjuttiofyrårig
Rospigg

Rospiggen 2014

»Hos många blir det ingen riktig julfrid om inte Rospiggen finns på bordet«, ja så skriver Roslagens Sjöfartsminnesförening i pressmeddelande till sin 74:e

årsbok Rospiggen 2014. Boken har getts ut varje år sedan 1940 och berättar om Roslagen och dess sjöfartshistoria. Det är ett betydande ideellt fram- arbetat dokument på cirka 9 000 sidor som det blivit under alla dessa år.

I årets bok skriver föreningens ordförande Lars Nylen på 38 sidor om Roslagens största bark- skepp Aracan. Om hennes många seglatser och otaliga strapatser på världshaven. Hur Aracan hamnade mitt i krig och en storm bland annat. I en annan artikel ställer sig Esbjörn Hillberg frågan: »Har Sveriges fyror en framtid?«. Bokens 16 kapitel av olika skribenter är rikt illustrerade med intressanta gamla bilder och dokument samt en dikt av Stig Elenius. Rospiggen kan beställas på föreningens hemsida www.sjofartsmuseet.se /Roine Karlsson

Hört på ljugarbänken

– Värst vad din eka går sakta!
– Ja, jag tar det med ro.

Vi har material för trädgård & strand

Natursten • Jord Älskade näring till jord
Grus • Krossprodukter
Containere • Transporter

Även leverans i stora skick!

Rödenäkarna

0176-767 50. www.rodenakarna.se

Hydrokopterar för 4, 6 och 800

arctic airboat

www.airboats.fi

Agent i Sverige:
www.ultra-marin.se
bertil.klevner@telia.com
+46(0)31 976664
(0)707 653252

Ultra Marin

Rådmansö

öppna famnen till Roslagen

DIN BYGGHANDEL
RådmansöSåg AB
Telefon 0176-402 45, 404 23
info@radmansosag.se
www.radmansosag.se

Lindö
VÅRDSHUS
0176-404 80
www.lindovardshus.se

ALLT FÖR BÅTEN
MERCURY VOLVO PENTA
GRÄDDÖ MARINA
0176 400 80
WWW.GRAEDDOMARINA.SE

Bröllop & Fest

RÅDMANSÖ BYGDEGÅRD
Grädds • 0176-406 09
www.radmanso-bygdegard.se

ICA Grädds **QSTAR**
Skärgårdshandel
Väl sorterad ICA-butik
Tel: 0176-400 12

ATG, Svenska Spel och DVD-uthyrning
Ombud för Posten och Systembolaget

kajak&uteliv
0176-403 15
www.kajak-uteliv.com

Prisvärt & Glöddbutik
**BREVIKS
LOGEN**
Skaffa korv till middag eller grill
518 olika skivkorvar i 400 gram
0176-408 04 **Välkommen!**

Pizzeria
GRÄDDÖ
KEBAB • SALLAD • GRILL • PASTA
Dagens lunch 75:-
(10.00-14.00) Inkl. skål, dryck, bröd och kaffe.
Tel: 0176-408 11
Öppet alla dagar 10.00-22.00

FRÄSTORA TAXI & BÅTAR AB
*Vi kör till alla destinationer
och erbjuder*

ANDERS LARSSON AB BÅTAR
Telefon 0176-28 80 88
www.frastorataxi.se

**Fyrtårens
KAPELLSKÄRET**
Huvudkontor STF Camping SCB
Sjöströmen, Asköströmen
Tel: 0704-608 828

**Mauds
HEMSLÖJD**

Telefon 0176-408 88 eller 070-607 19 88

**ENSKÄRS
SJÖTRANSPORT**
070-692 83 83
www.enskarssjotransport.se

Trevis
MÅLTÄLLNING
070-403 91 09
070-722 01 15
www.trevismaaltallning.se

ROINES FOTO GRÄDDÖ

Reportage, kurser, reklam,
miljö, brudpar
070-314 49 43 • roines.foto@gmail.com

PÄRLMAKERIET
0739-586 189

W

Musteri i kakelfabrik

Det har blivit trendigt att musta sina äpplen igen. Detta är något som österskärsborna *Ingrid* och *Marcus Sundström*, *Line* och *Sebastian Borgö* samt *Jörgen Neckman* tagit fasta på och startade förra hösten Roslagens musterier.

Beläget i en gammal kakelfabrik i centrala Åkersberga pressar och pastöriserar de dina äpplen och levererar musten i söta förpackningar. Av 50 kilo äpplen blir det 35 liter must som håller i ett år. Medan du väntar på att din must ska bli färdig bjuds det givetvis på äppelkaka. Det går också att köpa andra äppelrelaterade produkter i musteriets lilla butik.

Musteriet är öppet när det är äppelsäsong, under övrig tid kan du köpa deras egen must i utvalda affärer i Åkersberga. Se mer info på www.roslagensmusteri.com /Gunnika Isaksson-Lutteman

FOTO: GUNNIKA ISAKSSON-LUTTEMAN

Nytt badhus i Norrtälje

Gamla vattentornet på Södra Bergen i Norrtälje byggs om till ett häftigt badhus. Med fin utsikt över staden och mot hamnen i Norrtäljeviken. Det blir åtta 25-meters simbanor, rehabbassäng, vattentorn med trampolin och rutschbana, bubbelpool, småbarnsdel, relax med bastu, ångbad och solterrass samt café. I början av augusti beräknas invigningen ske.

Fiskebåt 47 x 42 cm
659,-
Säljs hos Linneladan,
Penningby.
www.linneladan.se

Vi bygger allt!

Vad är ett hus från Roslagsbyggare?

- Samtliga byggprojekt hjälper vi Er
- Goda och realistiska lösningar
- Tillgänglig information av både skriftligt och muntligt byggmaterial
- Färdiga hus med inredning
- Färdiga eller delvis inredade hus

Tel 0176-25 05 00
www.roslagsbyggare.se

MARINFLYTBRYGGAN

Egen tillverkning
Lager
Hälhetslösningar
Flytbryggor i trä
Flytbläck
Ponton- & hamnbryggor
Båt- & boddryggor
Bojar och bommar
Förtätningsmaterial
Tillbehör

ÅRT för Årteren

Tel. 0176-22 16 88 / 070-812 66 28 www.marinflytbryggan.se

Taxitrafik, Charter, Turtrafik

dygnet runt 08 571 50 100 året runt
www.battaxi.se
info@battaxi.se

ÖFOLK Olena Tidblom på Svartsö lämnade hemlandet Ukraina för kärleken. En stor omställning. Nu har hon rotat sig ordentligt. Hon säljer tygprodukter av ekologisk bambu och lite egenodlade grönsaker. Nästa projekt blir att öppna gårdsbutik. **TEXT O. FOTO:** Cilla Heurlin

Många järn i elden för ukrainska Olena

SNÖN DIGNAR NED och det lilla gula huset ser inbjudande ut där det ligger skyddat bland de stora ekarna. En röd mule, fyrhjuling med hytt och flak, kommer körandes upp på vägen.

– Hej och välkommen, jag ska bara ställa in paketen, säger Olena när hon öppnat hyttedörren och går till flaket och hämtar två lädor.

Olena Tidblom flyttade till Svartsö från Ukraina för sju år sedan. Hon hade mött kärleken *Bosse Tidblom* och de bestämde sig för att leva tillsammans hos honom på ön. Att det var så stor skillnad mellan skärgårdslivet och livet i storstaden Kharkov hade hon inte kunnat föreställa sig. Det

var många olika slags känslor i början.

– Det var så lite folk på vintern, vad skulle jag jobba med och hur skulle framtiden se ut? Det var sådant jag tänkte på, men kärleken och naturens dragningskraft tog över, berättar Olena.

Sonen Anton, som då var fem, och Olena etablerade sig snabbt på ön. Anton började i förskolan på Svartsö, efter fyra månader talade han svenska.

– Det var inte så lätt med språket för mig, men det gick bra. Man kan kommunicera på så många olika sätt, säger Olena.

Hon började läsa svenska för invandrare i Gustavsberg. Att

NAMN: Olena Tidblom

ÅLDER: 40 år

FAMILJ: Maken Bosse, sonen Anton, 12 år.

BAKGRUND: Nageltekniker från Ukraina, studier på Handelsskola, gymnasiestudier i ekonomi och datakunskap.

ARBETAR MED: Anlägger trädgårdar, odlar grönsaker, arbetar på kursgård och driver en webbutik.

studera var inget nytt för henne. I Ukraina läste hon på handelskola och därefter utbildade hon sig till nageltekniker och jobbade som det i elva år. I Sverige har hon läst in gymnasiekompetensen därefter ekonomi och datakunskap, men har nu lagt studierna lite åt sidan. Nu är det nya saker på gång.

Bröllopspresent gav idé

Det senaste är Textilparadiset, en importfirma som säljer ekologiska textilier tillverkade av bambu.

– För sju år sedan fick jag sängkläder i bröllopspresent, de var gjorda av bambu och höll sig så fina, de ser fortfarande nya ut. Jag tänkte att det måste jag börja

sälja och dela med andra, förklarar Olena om hur hon kom på idén med företaget.

Hon säljer varorna i en web-butik eller direkt till kund. Varorna importeras från Turkiet och eftersom det mesta går över webben kan hon sköta allt från ön.

– Det har gått från odling till webbutik, lägger Olena till med ett leende och höjer lite skämtsam på ögonbrynen under luggen.

För odling är en annan av hennes verksamheter och passioner. Sedan fyra år tillbaka har hon odlat i liten skala för försäljning. I trädgården står numera ett uppvärmt växthus där hon kan driva upp växter året runt. Odling har alltid legat henne varmt om hjärtat. Under uppväxten i Ukraina tillbringade familjen mycket tid i trädgården på sommarstället och det var där

lugnet på Svartsö ger henne energi och hon förklarar att tankarna blir klarare när tempot är lugnare. Man hinner tänka dem klart och kan gå från tanke till handling. Att kunna bestämma över sig själv och sina verksamheter är något Olena trivs med. Det är också en av anledningarna varför skärgårdslivet och smånäringar passar henne så bra, man styr över sig själv.

– Jag hade tur att få komma hit och känner mig välkommen. Alla människor här har varit snälla mot mig. Jag tycker om skärgården jättemycket, tycker att det är en lyx att kunna jobba och bo här, säger Olena och viker in en röd hårslinga bakom nacken.

Telefonen plingar till och Olena läser ett mejl, det är en kund till Textilparadiset som vill göra en beställning. Anton kliver innanför dörren, han har pulsat

Från storstaden Kharkov till livet på Svartsö.

hem i snön efter skolan och mamma erbjuder honom något varmt att dricka.

– Hej då hej då, vinkar Olena i hallen och hon skickar med mig en gåva. Tre kökshandukar tillverkade av bambu och en liten vit blomma. 🌸

»För sju år sedan fick jag sängkläder i bröllopspresent, de var gjorda av bambu och höll sig så fina, de ser fortfarande nya ut.«

kunskapen grundades.

Om jag inte gör något med växter eller jord på några dagar mår jag inte bra. Odling är nog mitt kall här i livet, säger Olena.

Fler projekt på gång

Hon har också en anställning hos Svenskt ledarskap som har sin kursgård på Svartsö. En annan verksamhet hon sysslar med är att sköta och anlägga folks trädgårdar.

– Nästa projekt är en gårdsbutik där jag kommer sälja mina saker. Det kommer bestå av en försäljningsvagn där också andra kan ha möjlighet att sälja sina produkter.

Närheten till naturen och

Olena Tidblom startade egen webbutik Textilparadiset.

ÖFOLK Tjejerna med samma tilltalsnamn – Linnea Ahlqvist och Öhrström är certifierade seglingstränare i Norrtälje Segelsällskap.

De håller i seglarskola och -läger för barn. Linneorna tycker att segling är livet och delar gärna med sig av sin passion. TEXT: Josefin Ekberg,

FOTO: JOSEFIN EKBERG

Två »Linneor« lär unga segling

VI SES VID KLUBBLOKALEN I

Norrtälje en gråmulen lite kylig dag när vi sakta går mot ljusare tider. De flesta båtar ligger på land under presenningar. Dagarna mot sjösättning räknas ner. Ännu är det stillsamt vid bryggorna. Längtan börjar gro allt starkare efter båtsäsongen.

– Det är härligt att bara vara ute på sjön, säger *Linnea Öhrström*.

– Och att det går fort. Hela grejen att det är sommar och skönt, tycker *Linnea*

Ahlqvist om tjusningen med att segla.

Seglingsintresse brukar ofta gå i arv. Sagt av egen erfarenhet då både faster, kusin, pappa, bröder och son älskar segling. Vilket började redan med farföräldrarnas folkbåt Orion.

Detsamma gäller Linneorna som fått seglingen med bröstmjölken och alltid hängt med sina familjer ut på sjön. Familjen Öhrström med sin segelbåt Mamba 33 och Ahlqvist med en Omega 36. Tjejerna började segla jolle när de var runt 8–9 år.

De tävlade tills för ett par år sedan. Idag har de blivit 21 respektive 22 år. Nu lägger de energin på att inspirera yngre generationer att segla. När de inte själva sitter i skolbänken vill säga. Bägge har gått vidare till högre studier och har fortfarande sommarlov.

I sommar – under fem veckor 16 juni till 20 juli, har de seglarskola för unga mellan 8 och 13 år vid klubblokalen i Norrtälje. Det finns tio optimistjollar till förfogande.

– Vi skulle vilja få hit en »2-krona« (en lite större kappseglingsjolle, red. anm.). I den kan man segla tre-fyra stycken, önskar *Linnea A*.

Under våren åker de till badhuset för att välja jollarna. Då det är varmare i vattnet där. Ett bra sätt att under säkra förhållanden vänja sig vid att slå runt med båten. Man brukar också träna upp fysiken med att klättra på klättervägg innan sommarens seglingar startar.

Ingen vattuskräck inte

Den 10 till 16 augusti blir det seglarläger på Flaten. Segelsällskapets alldeles egna lilla ö. Här finns stugor, badstrand och bastu. På lägret blir det segling varvat

Seglarläger med optimister.

FOTO: PATRIK GUSTAVSSON

Vattenkrig

med knopslagning, stafetter, lek och bad. Frivilliga och ofrivilliga dopp. Allvar och bus och mycket skratt.

Barnen tycker det är kul när de kommer över en tröskel, berättar Linnea A.

Det brukar bli väldigt glatt, fortsätter hon.

Man måste ha flytväst och glatt humör, säger Linnea Ö.

Alla som deltar måste kunna simma 200 meter och ha gått nybörjarkurs på seglarskolan. Ifjol kom Sjöräddningen

deras seglarkompisar bildade på 70-talet. Varje sommar blev det vattenkrig. Då var det inga öskar som gällde utan ketchupflaskor, hinkar och lång brandslang. Mycket skoj för oss barn att vara med och jaga de vuxna när de »lekte«. Varför slutade vi med det? Får väl åka till Flaten i sommar och delta i deras vattenkrig istället. Det blir man aldrig för gammal för.

Nåväl – seglarlägret brukar avslutas med »Gum- & Gubbrace« berättar Linneorna. Då blir det ombytta roller. De

vuxna, föräldrarna och tränarna tävlar mot varandra med jollarna. Och barnen hejar på.

För oss tränare blir det blodigt allvar. Det är riktigt kul, säger Linnea A som vann ifjol.

Segling är en hobby som kommit för att stanna. De är inte främmande för att börja tävla igen. Någon gång i framtiden. Nu står de inför ett generationsskifte och utbildar nya unga tränare som kan ta över »stafettpippen« med att lära ut seglingens konster till fler barn. En sund sport ute i det fria långt från stillasittande vid datorer och TV-spel. Kan verkligen rekommenderas. 🍷

Fakta:

I vår arrangerar NSS prova på-seglingar och öppet hus vardagskvällar och helger dagtid från första maj. För barn och unga 8–13 år. Se mer information på www.norrtaljess.se

»På lägret blir det segling varvat med knopslagning, stafetter, lek och bad. **Frivilliga och ofrivilliga dopp.** Allvar och bus och mycket skratt.«

från Refsnäs på besök för att visa upp sig och sin verksamhet. Barnen fick då åka med livräddningskryssaren. Ett uppskattat nöje. Ibland seglar man över till Björkö Örn och handlar lite godis och annat. Campingen på fastlandet ligger nära. Sträckan dit är en alldeles lagom lång utflykt. Tillbaka på klubbholmen roar man sig med blöta nöjen. Vattenkrig där man slänger vatten på varandra med öskar och seglingstävlingar där vinnaren välter sin båt med flit och andra också hoppar i plurret i vild glädje.

– Det är sällan någon ramlar i. Oftast är det meningen i så fall, berättar Linnea A.

När vi pratar vattenkrig minns jag (undertecknad) segelsällskapet Malsta Yacht Society som mina föräldrar och

Svalkande bad vid Flatens bastu.

W

FOTO: PATRIK HÖGLUND, SMM

Vrakdykning torrskodd i Dalarö

I vinternumret berättade vi om Dalarö Skeppsvraksområde, världens första marina kulturresevat. Projektet har avancerat och dykparken invigs i sommar. Därmed tillgängliggörs några av Östersjöns mest spektakulära skeppsvrak för allmänheten och dykintresserade. Vrakutfärder både med och utan undervattenskamera, så kallad ROV (Remotly Operated Vehicle) kommer att erbjudas och besökaren kan utforska vraken på riktigt nära håll. Statens Maritima Museer och Haninge kommun i samarbete med lokala företagare planerar nu invigningen och utfärderna. /Hans Brandt

Ornitologer vallfärdade till Trosa

För ornitologer var det en särskilt bra höst med flera ovanliga fynd. Bland annat en liten tätting på cirka 15 centimeter fick fågelskådare i hundratals att vallfärda till Edanö gård i Trosa. Ökenstenskivattan som upptäcktes i november häckar normalt i öknar, halvöknar och på stäpper i Nordafrika och Asien. Fågeln är sällsynt i Europa men det upptäcktes enstaka fynd varje år i Sverige. Det är då individer som fått fel på kompassen och flugit fel.

Den här honan var länge trogen Edanö gård och visade gärna upp sig för skådarna som rest till Trosa från hela landet. Hon satt gärna på några käppar innan hon flög ner på marken för att hitta någonting ätbart. På pinnarna var hon ett lättfångat motiv för fotografernas långa objektiv. De dagliga rapporterna om den populära fågeln upphör runt jul. Vad som hände henne sedan är oklart. Troligen klarade hon inte det tuffa klimatet. Eller blev hon ett byte för en räv, katt eller rovfågel? /Roine Karlsson

FOTO: ROINE KARLSSON

Veteranbåten

Tidning för svensk veteranbåtskultur

Bli medlem du också! 5 nummer
veteranbåtskultur per år.
Sätt in 250:- på PG 204697-7
eller BG 5418-1128.

Museiföreningen Sveriges Fritidsbåtar
www.veteranbaten.se
info@veteranbaten.se 08-7837904

ELBIL - CLUBCAR

Vi har elbilar till skärgården
Bullrar inte, ryker inte och luktar inte
Elbilen som är pålitlig i alla väder

Ring 08 -10 82 83
www.clubcar.se

Hört på Ijugarbänken

- Var kan jag fixa platser för mina båtar?
- Köp-en-hamn.
- Och detta kallas fastland, sa matrosen när han vinglade hemåt.
- Hur sänker man ett norskt fartyg?
- Man sjösätter det.

Årets vänbok om stiftelsens byggnader

Skärgårdsstiftelsens vänbok i år heter »Skärgårdshus, historia, byggstilar och livsöden« och är skriven av Johan Ahlbom med fotografier av Magnus Rietz. I den speglas den kulturskatt som stiftelsen vårdar och förvaltar. Med spännande historier bakom fyror, kvarnar, herrgårdar, jordbruk och torparstugor. En intressant läsning om livet i skärgården genom århundranden. Den handlar också om mytomspunna fornminnen, övergivna kolerakyrkogårdar och mystiska gravplatser. Från Arholma i norr till Landsort i söder. Boken ges ut av Balkong Förlag och delas ut till stiftelsens alla »vänner«, det vill säga stödmedlemmar.

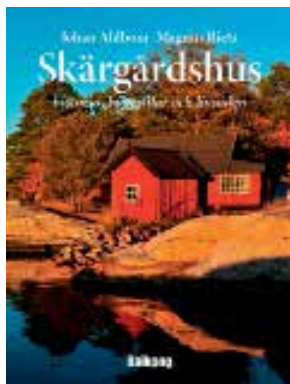

FOTO: ROINE KARLSSON

Paddla och tälta med barnbarn

Hemviken Kajak på Ljusterö erbjuder i sommar guidad paddeltur och friluftsliv i tält med kunskaper i överlevnad i naturen, tillsammans med sitt barnbarn. Deltagarna paddlar kajak och sover i tolvmannatält medan de lär sig orientering, navigation, matlagning utomhus, sjukvård, hygien och övernattnig i naturen. Under sex dagar/fem nätter inklusive en guidad tur i Wira bruk och avslutar med en skärgårdstur och övernattnig i tvåmannatält. Efter kursen blir det diplomutdelning. Begränsat antal platser är 18 deltagare. Åldersgräns för barn är 10 år och man måste vara simkunnig. Mer information och bokning via www.roslagen.se.

NORRTELJE BRENNERI

Spirit of Roslagen

Boka besök hos oss!

Visning och provning

www.norrteljebrenneri.se

Där årstider och öbor färgar

På Arholma är det prinsessor, häxor och gycklare som dansar in våren. I ett färgsprakande skådespel som speglar en levande ö och dess påhittiga invånare.

TEXT O. FOTO: Caroline Ford

FOTO: ROINE KARLSSON

» **DET ÄR BITANDE KALLT**, så där som det bara kan vara i ytter-skärgården efter en lång vinter med mycket is och snö. Naturen kämpar sig ur sin köldisolerings och spricker upp som gula och gröna utropstecken här och där, alltmedan havet och himlen fortfarande står för de mesta färgerna. Undantaget heter Arholma vårspele. På Valborgsmässoafton lyser varje år ett litet teatersällskap upp precis innan brasan tänts. Iförda handsydd, färgsprakande, 20 år gamla teaterdräkter förevisar de vårens intåg.

Nerifrån den gamla skolan på Arholma rör sig en färgglad procession av grönlädda herrar och damer, glittriga

häxor, grön-gul-röda gycklare och skirt pastellfärgade små flickor ner mot stigmorsningen. En naturens alldeles egna scen, belägen invid ängen som utgör både fotbollsplan och eldplats, dit öborna släpat kvistar och ris som lagts på hög inför sista april. Alla är på plats och skådespelet kan börja.

Det sjungs, dansas och läses verser i olika akter av stora och små. Kören sjunger, andra reciterar, häxorna dansar och skrämmer, de små gycklarna utför hoppande sina konster precis som våren dansas in av de små prinsessorna. Kända poem och egen dikt fyller den kalla luften tills facklorna förs mot den invidliggande rishögen och majelden tänds.

Roligt med kultur

Närheten till havet, naturen, djuren och vad som verkligen är livet finns knappast tydligare uttryckt än på en liten ö utan fast landförbindelse. Ingen annanstans lever man så nära naturen och klimatets årstidsskiftningar. Så vad vore väl mer naturligt än att återspegla detta i vad vi människor kallar kultur? Det hela började på 90-talet då familjen Manners tillsammans med en handfull andra familjer umgicks och hittade på roligheter för sig och sina barn. Det var en salig blandning av inflyttade från när och fjärran, uppväxta och utflyttade som letat sig tillbaka till ön igen. Mångsysslare i en enda röra av hantverkare, ingenjörer, lärare, alternativ-

»Alla är på plats och skådespelet kan börja.«

Lennart Fransson

Gunnel Broberg

Sylvia Manners-Hvistendahl

»Redan när vi började speglade spelen de barn som fanns på ön...«

lantbrukare, kreatörer och konstnärer i största allmänhet.

Det fanns liksom inget kulturliv på ön så det fick vi göra själva, förklarar Sylvia Hvistendahl-Manners, arholmabo och mecenat för kulturliv och bevarande av stora mått. Tillika en lågmäld eldsjäl full av värme och klurigheter som värnar om sin hembygd.

Tillsammans förenade man kreativiteten och skapade de olika spelen som kom att spegla både den befintliga barnaskaran på ön och dess övriga invånare mitt i den starka naturen. Barnaskaran bestod då av 10-15 fast boende, vars föräldrar satte igång att sy dräkter, skriva texter, öva sånger och repliker under lediga stunder, främst under den mörkare delen av året.

– Spelen bygger på fina dräkter och än idag använder vi Jill Järnelands fantastiska, handsydda rekvisita, berättar Sylvia och håller upp en av de skimrande sidenklänningarna som alltså har dryga 20 år på nacken. Andra starka personligheter som idag inte finns kvar är Richard Leth vars hästar och fårhundar hade självskrivna roller i de spektakel som nästan samtliga tilldrog sig utomhus.

– Arholma är så mycket natur! Ön och barnen liksom årstiderna var vår inspiration. Det var också vikten av att bekräfta

naturen som födde idéerna till var skådespelen skulle ta plats, berättar Sylvia vidare. Höstspelet som handlar om St Görän och draken till exempel tilldrog sig ute, mitt bland fåren på gården Godthem.

Redan när vi började speglade spelen de barn som fanns på ön, såväl fast boende som sommargäster. Idag är det en ny generation som befolkar ön, fort-

sätter Sylvia vars barn både är uppväxta och utflyttade utan att hon själv för den skull upphört att vara en av de drivande krafterna på ön.

Än idag bjuder Sylvia och maken Ingvar på traditionell äggetning och dockteaterföreställning på påskdagen. Alla är välkomna att med picnic i hagarna njuta av naturlig kultur på Arholma. 🌱

Våren har kommit till Arholma.

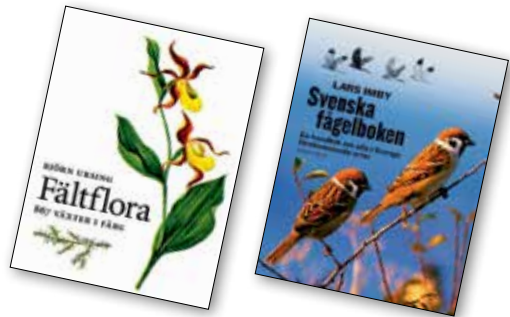
Ny Fältflora och Svenska fågelboken

Båda dessa böcker är i ett behändigt pocketformat som gör dem lämpliga att packa med sig på utflykten. I Imbys Svenska fågelboken presenteras varje fågelart med ett färgfoto och en beskrivande text. Dessutom varvas fotografierna med vackra och tydliga akvarellbilder. Läsaren ges även goda exempel på likheter mellan olika arter och hur man lättast kan särskilja dem.

Fältflora gavs första gången ut redan 1955 och har nu släppts i sin tjugoförsta omarbetade upplaga. Bokens illustrationer som till viss del är omritade, består även här av vackra akvareller i milda färger. Överlag är det lite känsla av gamla tiders skolplanscher över stämningen i bilderna. I slutet av boken dyker två viktiga listor upp. Dels en med alla fridlysta växter och vart i landet fridlysningen gäller. Dels en med landets samtliga rödlistade växter. Rödlistad innebär att växtens framtida överlevnad är allvarligt hotad. / Jessica Alm

TITEL: Svenska fågelboken
FÖRFATTARE: Lars Imby
FÖRLAG: Norstedts förlag
ANTAL SIDOR: 288
CIRKAPRIS: 87 kr
ISBN: 978-91-1-305 106-2

TITEL: Fältflora
FÖRFATTARE: Björn Ursing
FÖRLAG: Norstedts förlag
ANTAL SIDOR: 268
CIRKAPRIS: 99 kr
ISBN: 978-91-1-305 107-9

Marininspirerad utemöbel

Sea Mark Chair, marininspirerad utemöbel. Den färgglada möbelserien med inspiration från sjömärken. Sea Mark signalerar hav och strand med den lekfulla kombinationen av form och färg. Sittdelen är tillverkad i gotländsk furu. Foten är gjord av betong. Höjd: 940 mm, Bredd: 350 mm, Djup: 500 mm, Sitthöjd: 480 mm
Pris 3 400 kr. Går att beställa på www.guteformdesign.se.

BLI FÅNGAD AV SJARÖFORTET
En egen ö mitt i farleden med boende i vackert trähus från 1916, nybyggd toppfräsch konferenslokal, charmig vedeldad bastu och ett eget Fort! Boka nu för fest eller möta. Öppet maj-oktober. Läs mer på www.bildosundsbolaget.se eller ring 08-24 30 90.

Bildösundsbolaget

- Starta paddlingen mitt i skärgården -

**STAVSUDDA
KAJAKDEPÅ**

Tel. 08-571 650 78
www.stavsudda-handel.se

Hyr ut din stuga skattefritt!

Laga till 58 000:-
Var en i god tid för bästa hyrpris!
Ägarerna i Årstad och Ark är medlemmar i trygghetsförening.

Kontakt oss på
info@stugosommar.se • www.stugosommar.se
08 - 233 020 • 031 - 188 200

Stugosommar

**Taxi • Rundturer • Charter
med svävere i Mellanskärgården!**

Anders Thorén, Djurö • trafiklinjer.se • 070-311 94 54

Drygt 2,5 miljoner ex under tio år

Hösten 2004 satt fyra tjejer i Vaxholm och planerade en ny tidning. Ett gratismagasin. Det blev Magasin Skärgård. Allra första numret kom ut till båtmässan Allt för sjön våren därpå. I din hand håller du nu det 27:nde numret.

VI FYRA KÄNDE VARANDRA sedan tiden på tabloiden Skärgårdsnytt. Det var annonssäljare Jenny Huzell, journalisten Ann-Charlotte Eriksson, formgivare Eva Englund och jag själv, undertecknad. Vi hade sett andra magasin med många vackra bilder i och inspirerande reportage. Så kallade »coffee-table«-magasin som är så fina att de får ligga framme på soffbordet. De blev vår förebild och startskottet till en liknande publikation – men som handlar om skärgård. Vårt område. Vi var fulla av entusiasm och startade våra egna firmor och bara körde på. Efter de två första numren lämnade Ann-Charlotte och Jenny oss på grund av andra uppgifter.

Kvar stod Eva och jag med »vår baby«.

»Vad gör vi nu? Inte ska vårt projekt falla på grund av detta«, tänkte vi. Hösten 2005 beslutades att jag skulle ta över ansvaret och driva det vidare. Eva fortsatte med formgivningen vid sidan av sina andra uppdrag. Jag och vår »husfotograf« Roine Karlsson skickade iväg texter och bilder till Eva, som trollade fram snygga sidor av materialet.

Vår idé var att vi skulle göra inspirerande reportage om vad man kan se, göra och uppleva i skärgården. Där bilderna får ta plats. Det känns som om vi har lyckats. De vanligaste kommentarerna från våra läsare är »vackra bilder« och »fin tidning«. Vi får också höra »den läser jag från pärm till pärm«. Det värmer gott i stunder när slitsamt arbete och stress gör sig påmint.

Beröm fyller en med energi och arbetsglädje.

Vad folk ofta blir förvånade över är att Magasin Skärgård inte görs av ett stort förlag utan min lilla enskilda firma, JE Mediaproduktion – hemma på övervakningen av en bygdegård i Gräddö. Det mesta gör jag själv. Från att skriva texter, sälja annonser, hålla i alla trådar, korrekturläsa till att köra ut magasinerna och fakturera kunderna samt sköta bokföring.

Efterlängttade tidningar

Det har varit tio händelserika år. I begynnelsen kom sommarnumrets 50 000 exemplar obuntade och vi packade papperskassar köpta på ICA fulla med tidningar. Ibland sprack påsarna. Nuförtiden

ÅR 2006 Vi åker till Åland med magasinerna. Här har vi hittat en »turistbyrå«.

ÅR 2005 Magasin Skärgård testar att segla i ett vinterklätt skärgården.

ÅR 2007 Midsommarfirandet på Arholma.

ÅR 2006 I början kom magasinerna obuntade och vi fick packa dem i papperskassar.

ÅR 2006 Vi följer med en afton för att skåda stjärnor mot den mörka himlen vid Djurstens fyr på Gräsö.

ÅR 2005 Det blev paddlings- och yogaläger på Lidö.

ÅR 2005 Vikingabåten Viking Plym.

ÅR 2008 Skärgårdsprofilen Gubben Mattson ropade till mässbesökare »Magaschin Schäägåjd – de he hen fin tining se. Vaschågod – de he gjatis«.

ÅR 2010 »Gräv där du står«. Här har vi traskat en kort bit till fotbollsplanen i Gräddö och skriver om Skärgårdscupen.

ÅR 2009 En läsare bad oss göra ett porträtt på Ellen Nordlinder, som om somrarna bor ensam på sin husbåt vid Kilkobarna utanför Sandhamn.

ÅR 2008 På väg söderut åkte vi genom Småland och passade på att morsa på Hästmannen, vår idol. Han fick ett nummer av oss.

ÅR 2010 Segeltur med varumärket AEZ från OCL Brorsson.

ÅR 2009 Vi erbjöd läsarna att åka på kryssning till Tallin och S:t Petersburg. En guldkantad resa.

ÅR 2009 Caroline af Ugglas på bluesfesten i Norrtälje. Året därpå tog evenemanget slut. Typiskt.

»Vi packade papperskassar köpta på ICA

får vi tack och lov buntar med praktiska plastband. Vi har fått in snitsen på hur man öppnar dem snabbt. Utvecklingen har gått från distribution med privat bil och släp, till dagens skåpbilar med gott om utrymme. Varav den ena tar en hel pall som väger nära ett ton. I juni när de flesta båtar är sjösatta kommer en långtradare med alla pallar från tryckeriet i Estland till Gräddö Marina. De körs med gaffeltruck in i en gigantisk båthall. Vår- och vinternumren däremot tas om hand i ett hyrt lager i Täby. På två veckor har vi tömt förrådet.

Cirka 800 ställen åker vi till. Det är skönt att efter månaders arbete vid datorn och telefonen komma ut i verkligheten. Att få möta våra annonsörer och andra

öga mot öga och se deras glada miner när de utropar:

Åh, så bra. Det var folk här och frågade efter tidningen häromdagen.

Det händer att våra läsare är så otåliga att de kommer och frågar efter nya numret två veckor innan utgivningsdatum.

Flera mer eller mindre ideella krafter hjälper till med distributionen. Våra frilansjournalister *Gunnika Isaksson-Luttelman* och *Hans Brandt* i sina hemtrakter, *Vaxholm-Rindö* och *Saltsjöbaden-Dalarö-Ornö*. Min egen pappa *Ola* bor i Trosa och har hand om det området. Formgivare och Evas vikarie för tillfället *Magdalena Lindelöw*, ser till att Nyköping och Oxelösund får ta del av upplagan. Och på Blidö har vi våra trogna följeslagare på mässor och

annat som delar ut exemplar i sin närhet – konstnären *Erik »Kulan« Wennberg* och hans fru *Agnetha*.

Slitgöra och lyxliv

Ibland sliter man så hårt att svetten lackar och det blir valkar i händerna. Andra stunder tycks det som att man har jobbet med guldkant. Som när vi skådade stjärnor vid Djurstens fyr, dansade bryggdansen i Mälaren, sov i en trädkoja utanför Trosa, åkte på kryssning till Tallinn och St Petersburg med våra läsare, deltog i Nobelfesten på Runmarö, seglade en snöklädd vinterdag till Sandhamn och som ifjol då vi blev bjudna på »tralala«, det vill säga skumpa, av Arthur Hultling på Landsort, när han visade oss öns

ÅR 2011 Här hänger vi med på bryggdansen i Mälaren.

ÅR 2013 Bakom disken på Djurö Färg & Marin dyker ett ovanligt ansikte upp.

ÅR 2011 Drömmen att bo i ett trädhus förverkligade vi hos Lagnö Studio utanför Trosa.

ÅR 2012 Här upptäcker vi Oxelösunds skärgård med t/s Constantia.

ÅR 2013 Skärgårdsdagen på Djurönset är en fest för hela familjen.

ÅR 2011 Flest tidningar går det åt i Waxholmsbolagets väntsal. I Stockholm, Stavsås och Vaxholm.

fulla med tidningar. Ibland sprack påsarna.«

skulpturer. Ja, ibland är det guldkant på tillvaron i alla fall.

Under dessa tio år har vi bytt logotype, skaffat ny hemsida och eget facebook-konto, samlat in bidrag till Sjöräddningen och WWF:s projekt »Rädda Östersjön«. Vi har ställt upp i Våruset och Triathlon i Käringsund med avsikt att komma sist och ha roligt. I Marholmens barkbåtsregatta däremot borde vi ha vunnit, då den båt vår fotograf snickrat ihop var den snabbaste och den enda som inte kapsejsade. Men den dömdes för tjuvstart och Roine fick nöja sig med tröstpris.

En gång om året i september sker något som jag ogärna missar – skärgårdskvinnoseminariumet. Då samlas ofta ett 80-tal glada och härliga kvinnor från skärgårdar-

na i Estland, Åboland, Åland och Sverige. Man turas om att vara värdland.

Vi har också varit med på mässor som Allt för sjön, Roslagsmässan, Flytande Båtmässan, Skärgårdsmässan och Vildmarksmässan. Ett år hade vi skärgårdsprofilen »Gubben Mattson«, alias *Michael Blum* som dragplåster till vår monter. Han slog igenom i Allsång på Skansen och blev känd från TV. Honom hade vi också som röst i våra radioinslag i Skärgårdsradion. Montern brukar vi inreda med begagnade fisklådor som luktar räkor. I dem rymms många tidningar. De första lådorna hittade vi av en slump när vi reste förbi en liten fiskeby i södra Sverige. Vi fick köpa dem billigt och upptäckte sedan att de var fulla av gråsgor. En tid senare gick

vi förbi en fiskaffär i Gamla stan och såg betydligt fräschare lådor där. Fick ett bra pris och slog till. Fisklådorna hänger med än och lär säkert göra så ett bra tag till.

I år firar vi med olika event och festligheter tillsammans med läsare, annonssörer och medarbetare. Till att börja med – välkomna till vår monter B13:25 på Vildmarksmässan i Älvsjö den 7–9 mars. Vi bjuder på tårta och »tralala« samt fina priser om man vinner i vår tävling. I sommar kan ni följa med oss på flottfärd i Trosaån. Under hösten gör vi ett besök på Kustlaboratoriet och Biotestsjön i Öregrund. Och i december seglar vi till Finnhamns julbord. Läs mer om detta i annonsen på nästa sida. Hoppas vi ses.

Josefin Ekberg

**HURRA
VI FYLLER
10 ÅR!**

Häng med

När vi nu firar tio år vill vi erbjuda er läsare att hänga med oss på några utvalda utflykter. I vanliga fall tar vi med er på upplevelser med text och bild. Nu vill vi göra det på riktigt. Till platser och äventyr som vi skriver om. Från norr till söder.

Flottfärd i Trosaån

FREDAG 1 AUGUSTI kl 11.45 samlas vi vid Husby kvarn i centrala Vagnhärad för avfärd med flotte på natursköna Trosaån. Vi glider sakta fram under broar, ser kor beta vid stranden och spår av bäver. Ombord serveras enklare picknick och förfriskningar. Resan tar cirka 1 timme. Det finns max fyra flottar. Tre tar åtta och en tar tio passagerare. Vi avslutar flottfärden med 20 min promenad på en stig tillbaka till Vagnhärad. Pris 150 kr/person för flotte och picknick-korg.

FOTO: JOSEFIN EKBERG

FOTO: JOSEFIN EKBERG

Ett reportage om att åka flotte på Trosaån kommer i sommarnumret i juni.

FOTO: JOSEFIN EKBERG

på galej!

Kustlaboratoriet i Öregrund och Biotestsjön i Forsmark

FREDAG 5 SEPTEMBER kl 10 gör vi ett studiebesök på Kustlaboratoriet i Öregrund. Där man bland annat »tar tempen« på Östersjön. Kl 12 serveras dagens fiskrätt på Forsmarks Vårdshus. Obs! Egen transport dit. Kl 13 åker vi buss och blir guidade runt den unika Biotestsjön – ett »jätteakvarium för forskning«. Kl 14.30 är vi tillbaka där vi startade, i det vackra brukssamhället i Forsmarks Bruk. Max 45 platser. Obs! Alla måste ha med giltig legitimation. Bussturen är gratis men lunchen kostar 135 kr som betalas av var och en på plats.

FOTO: FORSMARKS BILDARKIV

FOTO: ROINE KARLSSON

Segla till Finnhamns julbord

FOTO: ROINE KARLSSON

LÖRDAG 6 DECEMBER kl 09 kastar vi loss med Outs 50-fots segelbåt från Vaxholms gästhamn. Varma flytöveraller finns ombord. Under seglatsen bjuds på kaffe, lussekatter och glögg. Lagom till julebordets sittning kl 13 förtöjer vi på Finnhamn. Vi knatar upp till krogen för att tillfredsställa smaklökarna av köket som gourmetboken The White Guide rekommenderar. De som vill sova kvar bokar själva övernattnings på vandrarhemmet. Andra tar reguljär turbotillbaka till Vaxholm. Pris 1 500 kr/person för seglats med fika och julebord.

Hoppas vi ses. Varmt välkomna.

BOKNING/FRÅGOR till info@magasinskargard.se eller ring Josefin på 0709-701 901. Skriv namn, adress och telefonnummer. Betalning sker sedan via Magasin Skärgård. Faktura skickas ut innan resans avfärd. Begränsat antal platser. Först till kvarn gäller. *Reservation – vid för få anmälningar ställs resan in.*

Så in i vassen

De är unika i Sverige och de levererar till en enda tillverkare. Priset på deras råvara borde vara skyhögt men går oavkortat till Hembygdsföreningen i Roslagsbro. En hembygd som har all anledning att vara stolta över sina vassgubbar som bevarar traditioner i flera bemärkelser.

TEXT: Caroline Ford FOTO: Caroline & Mark Ford

Claes Holmström

Fakta/Revetering: Termen revetera betyder egentligen »kläda in« och kunde tidigare avse såväl panelinklädnad som inklädnad med putsbruk – kalkbruk eller lera. I senare tid har revetering dock nästan uteslutande använts för att beteckna putsning av en trästomme.

DET FÖRSTA MÖTET blir ett oväntat sådant. Vi är ute på vår sedvanliga turné mellan Roslagssjöar för lite långfärdsskridskoåkning innan havsisarna lagt sig. Ett annorlunda sätt att upptäcka vackra omgivningar. Bygden runt Anderssvedja och Roslagsbro är så genuint pittoresk att man kunde tro att någon slags allmän k-märkning ägt rum. I den långa raden av bilar längs vägkanten vid Brosjön, strax innan Roslagsbro, hittar vi en lucka att parkera på. Ett gott tecken på att isen är bra tänker vi och spejar efter skridskokompisar.

Nere vid bryggan hörs ett svagt mummel av mansröster inifrån vassen. Varför åker de därinne tänker vi, spanner på skridskorna och ger oss iväg. Vi glider längs den guldskimrande vassen, runt sjön, upp mot Roslagsbros kyrka och ner igen. När vi är nöjda kikar vi nyfiket in i vassen och blir än mer förbryllade av åsynen. Ett dussin herrar står mitt inne i den täta, höga och ljusbruna vasskogen och skär och samlar ihop vass. Ett av 1890-talets mesta isoleringsmaterial ska det visa sig.

Det är av tradition man i Roslagen skär vass på vintern. Förr en betydande extrainkomst under vinterhalvåret från en av naturens egna skördar utöver det egna jord- och lantbrukandet. Idag en sysselsättning som tillhör de utrotningshotades skara, trots att efterfrågan är stigande. Det sistnämnda är en sanning med modifikation då Sveriges idag enda verkliga producent av denna delikata råvara passerat pensionsåldern med råge. *Hans Hansson* på Hybo fasad i Ljusdal är 75 år fyllda och har inte lyckats få söner att ta över rodret men har trots allt fått napp nere i Skåne där ett företag kommer att köpa upp verksamheten av reveteringsmattor.

– Det är underhållsfritt med reveterade kåkar, berättar *Claes Holmström* som leder

vasskörden i Roslagsbro och som är det ambulerande arbetslagets tekniske expert. Det var väldigt vanligt på 20-talet, innan de sedvanliga regelstommarna kom och till det moderna isoleringsmaterial. Claes förklarar vidare hur man traditionellt slog på puts på plankor, hönsnät, tråd och vass förr vars väggar än idag finns kvar till och med inne i centrala Stockholm.

Till k-märkta hus

Tillverkningen av reveteringsmattor går idag på beställning till främst k-märkta hus såsom herrgårdar och kyrkor runtom i landet. Ett rent hantverk, enligt vassgubbarna som sedan tillverkningen flyttat upp från Sollentuna till Ljusdal, har gjort studiebesök ett par gånger.

– Maskinen matar ett strå i taget men det går med en förfärlig fart när Hans Hansson matar!

När det skärs vass av det rutinerade arbetslaget går det också undan. Trots den aktningvärda medelåldern har man nått ett rekord på 50 knippen vass per dag. Med avkapade liar slår herrarna sina omärkliga snitt av den dryga 3 meter höga vassen som lika ljudlöst faller i deras armar. Vassstråna bärs varsamt bort till de ställ som agerar mått för buntar och där man slutligen använder sig av ännu ett klassiskt verktyg för att snitsa till det. En yxa skiljer vipporna från vassen som bara får sitta kvar om de ska användas till tak.

– Vi är i snitt 70 år men vår äldste, 87, fick en stroke förra året så han blir nog inte med i år, konstaterar *Kurt Eriksson*

som själv inte avslöjar sin ålder med sin friska uppenbarelse.

Isen är vit och rejält tjock, några slukhål undantagna. Ett resultat av det milda och ostadiga vädret denna usla vinter.

– Vi har gått miste om 10 arbetsdagar redan. Det är ovanligt sent i år, snön som kom och la sig ovanpå isen har ställt till det för oss. I år får vi vara glada om vi kommer upp till 100 buntar mot vanliga 600 per år, summerar Claes. Med kort varsel har han bara lyckats få ihop två gubbar mot vanliga dussin till dagens arbetsstyrka.

– Vi samlas på måndagar och onsdagar och vem som helst kan få vara med, säger Claes som varit med sedan starten på 80-talet som föranleddes av en annons i tidningen Land.

En trevlig hobby enligt *Curt Lundin*, vars far var murare och god vän och kollega med Claes far, vilket var hans väg in i vasskärandet. En tradition som borde leva vidare, kanske höja medelåldern samt bevara hantverk och miljö. Så in i vassen bra. 🐼

Sommaren med s/s Harge

Blidökonstnär Erik »Kulan« Wennberg älskar att måla av historier ur sitt liv. Den här föreställer forna bogserbåten s/s Harge eller som hon då hette s/s Blidö när hon kom till Rödlöga. Året torde vara 1960.

I FOLKMUN KALLADES HON »Smygande fisen« för att det pös ånga ur ett rör bredvid skorstenen, minns Erik.

Ångslupen har varit döpt till Harge II, Harge, Wulf, Kind, Blidö, Rannick och nu Harge igen. Vad konstnären inte visste då var att hon byggdes av hans egen farfars bror. 1907 på C J Wennbergs Mekaniska Verkstad i Karlstad.

Jag åkte med henne ovetandes om att det var en släkting som byggt den, berättar han.

Harge har levt ett långt och spännande liv. Som bogserbåt på Vättern åt ett glasbruk, varit passagerarbåt på Kinda kanal, köptes av Ångfartygs AB Stockholm-Blidösund vilket tragiskt nog ledde till rederiets konkurs, såldes året därpå till Stämmarunds Säg på Blidö och användes i sju år till att hålla vattnet framför timmerupptagningen rent från bark.

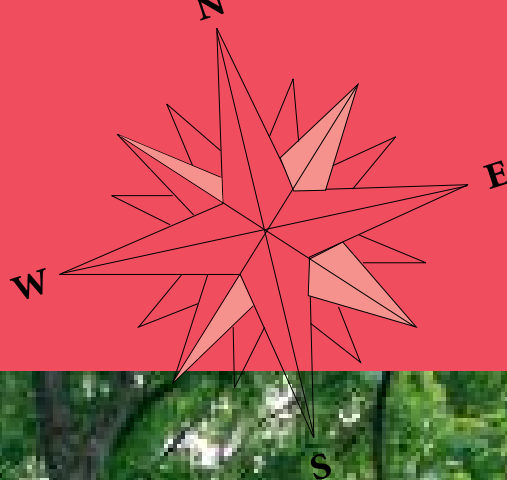
Efter det blev hon fritidsbåt till ett flertal ägare innan Harge slutligen kom »hem« till Väneren och Karlstad igen.

Den gamla skönheten har blivit k-märkt på äldre da'r. Sju ångbåtsfantaster ur Ångsällskapet Polstjärnan köpte henne för fem år sedan och bildade föreningen Bogserångslupen Harges Vänner. För att vårda och bevara henne i sitt ursprungliga skick, köra lite »kaffeturer« samt visa Harge som museumfartyg. En välförtjänt ålderdom för den slitsamma ångbåten.

På bilden ser vi också den ökände handlaren Gösta Södermans fru Lisbet när hon hänger tvätt. Det brukade fladdra rejält med stora skära gammaldags underbyxor på linorna. Öborna skrattade gott åt synen minns Erik.

/ JOSEFIN EKBERG

Guiden

Hos Lagnö Studio i Lagnövikén
utanför Trosa kan du bo i trädkoja.
I guiden hittar du kontaktuppgifterna
under rubriken »vandrарhem«.

Din Skärgårdsguide

Hjälper dig att hitta alla krogar, vandrарhem,
spa, sjötaxi och sjöräddning. Och mycket mycket mer ...

Nytta o. nöje

»Lite gott
att äta och
någonstans
att bo.«

Krogar

Öregrund/Östhammar

FORSMARKS VÄRDShUS,
FORSMARK 0173-501 00
www.forsmarkwardshus.se
SJÖKROGEN, ÖSTHAMMAR
072-721 25 29
www.sjokrogeniosthammar.se

Norra skärgården

BERGSTUGAN RESTAURANG & BAR,
NORRTÄLJE
0176-101 29
www.bergstugan.net
FEJANS KROG, FEJAN
0176-430 42, www.fejan.se
FURUSUNDS VÄRDShUS, FURUSUND
0176-803 44
www.furusundsvardshus.se

GRISSEHAMNS GÅRD, GRISSEHAMN
0175-302 52, 070-755 73 51
www.grissehamngard.se
GROSSHANDLARGÅRDEN, MARHOLMEN
0176-20 81 00/75
www.marholmen.com
HOTELL HAVSBADEN, GRISSEHAMN
0175-309 30
www.hotellhavsbaden.se
L8 I HAMNEN, GRISSEHAMN
070-273 20 42
www.l8ihammen.se
LANGER'S HOTELL, HÄVERÖDAL
0175-224 25
www.langerhotell.se
LIDÖ HERRGÅRD, LIDÖ
0176-404 99
www.lidovardshus.se
LYRAN KONFERENS MARHOLMEN,
NORRTÄLJE
0176-20 81 00 (restaurangen)
www.lyrankonferens.se
PIZZERIA GRÄDDÖ, GRÄDDÖ
0176-400 11
RESTAURANG KAPELLSKÄRET,
RÅDMANSÖ
0176-440 50
www.kapellskaret.se
ÅTELLET I NORRTÄLJE
0176-70 04 50
www.atellet.se

Mellersta skärgården

ARTIPELAG, VÄRMDÖ
08-570 130 00
www.artipelag.se
BAGERIET BAR & RESTAURANG,
STAVSNÄS
08-571 504 60
www.stavsnashembageri.se

BULLANDÖ KROG, VÄRMDÖ
08-571 458 54 (sommartid)
www.bullandokrog.se
DJURÖNÄSET, DJURÖ
08-571 490 00
www.djuronaset.com
FINNHAMNS CAFÉ & KROG
08-542 462 12
www.finnhamn.se
FREDRIKSBERGS HOTELL,
VÄRMDÖ/RINDÖ
08-541 380 50
www.fredriksborghotel.se
GRINDA VÄRDShUS, GRINDA
08-542 494 91
www.grindawardshus.se
GÄLLNÖ BAR & CAFÉ, GÄLLNÖ
www.gallno.se
HUSMOR LISA, VAXHOLM
070-200 94 14
www.husmorlisa.se
NORRA STAVSUDDA HANDEL,
08-571 650 78
www.stavsudda-handel.se
NYCKELVIKENS HERRGÅRD, NACKA
08-718 00 21
www.nyckelvikens.com
RESTAURANG PONT,
HÄGERNÄS STRAND
08-756 32 20
www.restaurangpont.se
RESTAURANT J, NACKA STRAND
08-601 30 25
www.restaurantj.com
SANDHAMNS VÄRDShUS,
08-571 530 51
www.sandhamns-wardshus.se

SKEPPSKATTENS HAMNKROG,
ÅKERSBERGA
08-543 521 53 (sommartid)
www.skeppskattenshamnkrog.se
SOLBRÄNNAN RESTAURANG & CAFÉ,
ÖSTERSKÄR,
08-540 609 09
www.solbrannan.se
SVARTSÖ KROG, SVARTSÖ
08-542 472 55
www.svartsokrog.se
WIKSTRÖMS FISK, MÖJA
08-571 641 70
www.wikstromsfisk.se

Södra skärgården

ANTONS KROG, TROSA
0156-127 49,
www.antonskrog.se
BOMANS HOTELL & RESTAURANT,
TROSA
0156-525 00, www.bomans.se
BÅTSHAKET, ÅLÖ
08-501 574 63
www.batshaket.se (sommartid)
KÖKERIET, NYNÄSHAMN
08-520 100 23
www.nynasrokeri.se
KÖRUNDA
GOLF & KONFERENSHOTELL, ÖSMO
08-520 390 30
www.korunda.se
NYNÄS HAVSBAD, NYNÄSHAMN
08-520 604 00
www.nynashavsbad.se
NÄMDÖ KÖK & BAR, NÄMDÖ
08-571 563 79
www.gunslivs.se

ORNÖ KROG, ORNÖ
08-501 560 00
www.ornokrog.se
SJÖBLOMS ÖJABOD, LANDSORT
08-520 341 11
www.landsort.nu
SKANSHOLMENS SJÖKROG, HÖLDÖ
08-551 550 66
www.skansholmen.com
TROSA STADSHOTELL & SPA
0156-170 70
www.trosastadshotell.se

Åland

BRUDHÄLL HOTELL & RESTAURANT, KÖKAR
+358 (0)18 559 55
www.brudhall.com
KÄRINGSUND RESORT & CONFERENCE, ECKERÖ
+358 (0)18 380 00
www.karingsund.ax
PARK ALANDIA HOTELL, MARIEHAMN
+358 (0)18 141 30
www.parkalandiahotel.com

Caféer

Öregrund/Östhammar

ADAS KAFFESTUGA, ÖSTHAMMAR
0173-129 99
www.adaskaffestuga.se
EDS HANDELSTRÄDGÅRD, ÖSTHAMMAR
0173-108 99
www.edstradgard.se
NORRSKEDIKA HOTELL, NORRSKEDIKA
0173-150 55
www.gamlajarnhandeln.se
GRÄSÖ KONSTKAFÉ, GRÄSÖ
0173-343 66, 070-523 59 14
www.konstkafe.com (sommars)
SUNDBODEN, ÖREGRUND
0173-133 64, 0709-46 84 18
www.sundboden.se
ÖRSKÄRS FYR, VANDRARHEM & SERVERING
Boka@orskarsfyr.se
www.orskarsfyr.se

Norra skärgården

GRISSEHAMNS GÅRD, GRISSEHAMN
0175-302 52, 070-755 73 51
www.grisslehamngard.se
LB I HAMNEN, GRISSEHAMN
070-273 20 42
www.l8ihammen.se
PYTHAGORAS INDUSTRIUMUSEUM, NORRTÄLJE
0176-100 50
www.pythagorasmuseum.se
LIDÖ HERRGÅRD, LIDÖ
0176-404 99
www.lidovardshus.se
SANDA GÅRD, HARGSHAMN
0173-230 96
www.sandagard.se

SIARÖFÖRTET, LJUSTERÖ
08-24 30 90
www.blidosundsbolaget.se

Mellersta skärgården

ARTIPELAG, VÄRMDÖ
08-570 130 00, www.artipelag.se
DJURÖNÄSET, DJURÖ
08-571 490 00
www.djuronaset.com
DOMARUDDENS FRILUFTSGÅRD, ÅKERSBERGA
08-540 208 25
www.domarudden.se
GRINDA VÄRDSHUS
08-542 494 91
www.grindawardshus.se
GÄLLNÖ BAR & CAFÉ
www.gallno.se
NEDERGÅRDEN, SÖDRA STAVSUDDA
070-516 54 04
www.nedergarden.com
SOLBRÄNNAN RESTAURANG & CAFÉ, ÖSTERSKÄR
08-540 609 09 (sommartid)
www.solbrannan.se

Södra skärgården

HÄSSELARA GÅRD, ORNÖ
08-501 544 00
hasselmaragard@hotmail.com
LANDSORTS GÄSTHAMN & STUGOR, LANDSORT
08-520 341 20, 0709-562 561
www.sjoblomsservice.se
ORNÖ BÅTVARV, ORNÖ
08-501 581 00
www.ornobatvarv.se
STENSUNDS FOLKHÖGSKOLA, TROSA
0156-532 02
www.stensund.se
TROSA HAVSBAD, TROSA
0156-124 94
www.trosahavsbad.se

Åland

ULFSBY GÅRD, JOMALA
+358 18 310 40, www.ulfsby.ax

Hotell/pensionat/B&B

Öregrund/Östhammar

BO & KAJAK, ÖREGRUND
070-280 54 42
www.bokajak.se
EPOKGÅRDEN, ÖREGRUND
0173-302 00
www.epokgarden.se
GAMLA JÄRNHANDELN HOTELL & CAFÉ, NORRSKEDIKA
0708-841 442
www.gamlajarnhandeln.se
KLOCKARGÅRDEN, ÖREGRUND
0705-55 65 85
www.klockargardenoregrund.se

LANGER'S HOTELL, HÄVERÖDAL
0175-224 25
www.langerhotell.se
STRANDHOTELLET, ÖREGRUND
0173-316 00
www.strandhotellet.nu
UDDENS B & B, ÖREGRUND
0173-302 20, 070-316 59 99
www.uddensbb.se
VILLA ROSENBERG, SNESSLINGEBERG
0173-170 00
www.villarosenberg.se
PENSIONAT ANKARGÅRDEN, ÖREGRUND
0173-305 12
www.ankargarden.se

Norra skärgården

FURUSUNDS VÄRDSHUS, FURUSUND
0176-803 44
www.furusundsvardshus.se
GRISSEHAMNS GÅRD, GRISSEHAMN
0175-302 52, 070-755 73 51
www.grisslehamngard.se
HOTELL HAVSBADEN, GRISSEHAMN
0175-309 30
www.hotellhavsbaden.se
KVARNUDDEN, GRÄDDÖ
0176-400 50, 0733-833 786,
0739-87 20 03
www.kvarnudden.se
LIDÖ VÄRDSHUS, LIDÖ
0176-404 99,
www.lidövardshus.se
LYCKHEM SKÄRGÅRDPENSIONAT, BJÖRCKÖ
0176-940 27 www.lyckhem.nu
LYRAN KONFERENS, MARHOLMEN
0176-20 81 00
www.marholmen.com
MATS PERSGÅRDEN B&B, GRISSEHAMN
0175-302 25
www.matspersgarden.com
NORRTÄLJE B&B, NORRTÄLJE
0709-25 09 17
www.norrtaljebedandbreakfast.se
SVEN FREDRIKSSON BED& BREAKFAST, NORRTÄLJE
070-209 42 43
www.svenfredriksson.com

WIK BED & BREAKFAST, SÖDERBYKARL
0176-27 03 22, 070-789 69 98
www.wikbnb.se
ÅTELLET I NORRTÄLJE
0176-70 04 50
www.atellet.se

Mellersta skärgården

BOGESUNDSGÅRDEN, VAXHOLM
08-541 322 40
www.bogesundsgarden.se
DJURÖNÄSET, DJURÖ
08-571 490 00
www.djuronaset.com
FREDRIKSBOGERS HOTELL, VÄRMDÖ
08-541 380 50
www.fredriksborghotel.se

GRINDA VÄRDSHUS, GRINDA
08-542 494 91
www.grindawardshus.se
HOTELL BLÅ BLOM, GUSTAVSBERG
08-574 112 60
www.blablom.se
INGMARSÖ NORRGÅRD, INGARSÖ
0733-57 26 74, 0708-77 03 34
www.ingmarsonnorrsgard.se
KASTELLET B&B, VAXHOLM
08-541 330 35
www.kastelletbnb.se
MÖJA GÄSTHEM, MÖJA
0709-49 45 20
www.mojagasthem.se
SANDS HOTELL, SANDHAMN
08-571 530 20
www.sandshotell.se
VAXHOLMS B&B, VAXHOLM
0703-725 333
www.vaxholmsbedandbreakfast.se
VILLA PARADIS B&B, VAXHOLM
0768-67 67 20
www.villaparadis.se
VÄSBY GÅRD & KONFERENS, LJUSTERÖ
08-542 410 65
www.vasbygard.com

Södra skärgården

BOMANS HOTELL & RESTAURANT, TROSA
0156-525 00
www.bomans.se
KÖRUNDA GOLF & KONFERENS-HOTELL, ÖSMO
08-520 390 30
www.korunda.se
NYNÄS HAVSBAD, NYNÄSHAMN
08-520 604 00
www.nynashavsbad.se
SKÄRGÅRDSHOTELLET, NYNÄSHAMN
08-520 111 20
www.skargardshotellet.com
TROSA STADSHOTELL & SPA
0156-170 70
www.trosastadshotell.se

VILL DU OCKSÅ SYNAS HÄR?
För 500 kronor ex moms är
platsen din. I ett helt år.

Åland

BRUDHÄLL HOTELL & RESTAURANT, KÖKAR
+358 (0)18 559 55
www.brudhall.com
PENSIONAT SOLHEM, MARIEHAMN
+358 18 163 22
www.visitaland.com/solhem
PARK ALANDIA HOTELL, MARIEHAMN
+358 (0)18 141 30
www.parkalandiahotel.com

Vandrarhem

Öregrund/Östhammar

EPOKGÅRDEN, ÖREGRUND
0173-302 00
www.epokgarden.se
ÖRSKÅRS FYR, VANDRARHEM & SERVERING
Boka@orskarsfyr.se
www.orskarsfyr.se

Norra skärgården

ARHOLMA NORD – ARCHIPELAGO LODGE
0176-560 40
www.arholmanord.se
ARHOLMA VANDRARHEM
BULL-AUGUST GÅRD
0722-43 35 89, 0176-560 18
www.bullaugust.se
FEJANS KROG, FEJAN
0176-430 41, www.fejan.se
FRITIDSBYRN KAPELLSKÄRET, RÅDMANSÖ
0176-441 69, 0708-800 838
www.fritidsbyn.se
LIDÖ HERRGÅRD, LIDÖ
0176-404 99
www.lidovardshus.se
SIARÖFORTET, LJUSTERÖ
08-24 30 90
www.blidosundsbolaget.se
STF LIDÖ VÄRDShUS, LIDÖ
0176-404 99,
www.lidövardshus.se
STF LYCKHEM SKÄRGÅRDSPENSIONAT, BJÖRKÖ
0176-940 27
www.lyckhem.nu
STF VANDRARHEMMET HVILAN, NORRTÄLJE
0176-133 16
www.vandrarhemnorrtalje.se

Mellersta skärgården

BOGESUNDSGÅRDEN, VAXHOLM
08-541 322 40
www.bogesundsgarden.se
GÄLLNÖ VANDRARHEM
08-571 66 117
www.gallno.se
MÖJA GÄSTHEM, MÖJA
0709-49 45 20
www.mojagasthem.se
RESESTUGAN, GOTSKA SANDÖN
0498-240 450
www.resestugan.se
STF BOGESUNDS SLOTT-VANDRARHEM & KONFERENS, VAXHOLM
08-541 750 60
www.bogesunds-slottsvandrarhem.se
STF FINNHAMNS VANDRARHEM
08-542 462 12
www.finnhamn.se
STF GRINDA VANDRARHEM, GRINDA
08-542 494 91
www.grindawardshus.se

Södra skärgården

EKUDDENS VANDRARHEM, GÄLÖ
0707-60 92 90
www.ekuddensvandrarhem.se
FJÄRDLÅNG O HUVUDSKÅRS VANDRARHEM
073-595 53 03
www.enebackens.se
GRUNDETS VANDRARHEM, RÖGRUND
08-571 561 10,
www.grundet.se
LANDSORTS VANDRARHEM, LANDSORT
08-520 341 05,
www.landsort.com
STF STUDIO LAGNÖ, TROSA
0156-224 70,
www.studiolagnno.se
STENSUNDS FOLKHÖGSKOLA, TROSA
0156-532 02
www.stensund.se

Rum

Öregrund/Östhammar

BO & KAJAK, ÖREGRUND
070-280 54 42
www.bokajak.se

Norra skärgården

HÄVERÖDALS GÄSTHEM, HÄVERÖDAL
070-755 73 51

Mellersta skärgården

IDÖBORG KONFERENS & RETREAT, IDÖBORG
08-571 590 66
www.idoborg.se

Stugor

Öregrund/Östhammar

BO & KAJAK, ÖREGRUND
070-280 54 42
www.bokajak.se
EPOKGÅRDEN, ÖREGRUND
0173-302 00
www.epokgarden.se
LICO GUIDESERVICE, ÖREGRUND
070-311 37 35
www.licoguideservice.se
ÖRSKÅRS FYR, VANDRARHEM & SERVERING
0173-340 21
www.orskarsfyr.se

Norra skärgården

GRISSEHAMNS MARINA & CAMPING
0175-330 30 (camping)
0175-306 49 (marina)
www.grissehamnsmarina.se
LIDÖ VÄRDShUS, LIDÖ
0176-404 99
www.lidövardshus.se

LJUSTERÖ SKÄRGÅRDSCENTER, LJUSTERÖ
08-542 424 01
www.ljusteroskargardscenter.se
LYCKHEM SKÄRGÅRDSPENSIONAT, BJÖRKÖ
0176-940 27
www.lyckhem.nu
LYRAN KONFERENS, MARHOLMEN
0176-20 81 00
www.marholmen.com
SANDVIKEN CAMPING & HAVSBAD, VÄDDÖ
0176-503 15
www.sandvikencamping.se
FRITIDSBYRN KAPELLSKÄRET, RÅDMANSÖ
0176-441 69, 0708-800 838
www.fritidsbyn.se
LIDÖ HERRGÅRD, LIDÖ
0176-404 99
www.lidovardshus.se

Mellersta skärgården

DOMARUDDENS FRILUFTSGÅRD, ÅKERSBERGA
08-540 208 25
www.domarudden.se
FJÄRDEN
070-832 88 63
www.fjarden.se
GRINDA STUGBY, GRINDA
08-542 494 91
www.grindawardshus.se
GÄLLNÖ VANDRARHEM
08-571 66 117
www.gallno.se
HUSARÖBRÖDERNA ÖSTERMAN, HUSARÖ
08-542 450 86, 0709-349 650
www.husaro.com
IDÖBORG KONFERENS & RETREAT, IDÖBORG
08-571 590 66
www.idoborg.se
MÖJA GÄSTHEM, MÖJA
0709-49 45 20
www.mojagasthem.se
STF FINNHAMN, FINNHAMN
08-542 462 12
www.finnhamn.se
VILLA PARADIS B&B, VAXHOLM
0768-67 67 20, 08-541 314 35
www.villaparadis.se
STOCKHOLMS SKÄRGÅRDSSTUGOR
08-570 231 31
www.skargardsstugor.se

Södra skärgården

DALARÖ STUGA GOLFBÖENDE, DALARÖ
(Skärgårdsgolf närhet 5 banor)
070-370 54 96
www.dalarostuga.nu
LANDSORTS GÄSTHAMN & STUGOR, LANDSORT
08-520 341 20, 0709-562 561
www.sjoblomsservice.se
ORNÖ BÅTVARV, ORNÖ
08-501 581 00
www.ornobatvarv.se

SKANSHOLMENS SJÖKROG, HÖLÖ
08-551 550 66
www.skansholmen.com
STENSUNDS FOLKHÖGSKOLA, TROSA
0156-532 02 www.stensund.se
TROSA HAVSBAD, TROSA
0156-124 94
www.trosahavsbad.se

Åland

KÄRINGSUND RESORT & CONFERENCE, ECKERÖ
+358 (0)18 380 00
www.karingsund.ax

Camping

Södra skärgården

TROSA HAVSBAD, TROSA
0156-124 94
www.trosahavsbad.se

Konferens

Öregrund/Östhammar

EPOKGÅRDEN, ÖREGRUND
0173-302 00
www.epokgarden.se
PENSIONAT ANKARGÅRDEN, ÖREGRUND
0173-305 12
www.ankargarden.se

Norra skärgården

FEJANS KROG, FEJAN
0176-430 41
www.fejan.se
FURUSUNDS VÄRDShUS, FURUSUND
0176-803 44
www.furusundsvardshus.se
HOTELL HAVSBADEN, GRISSLEHAMN
0175-309 30
www.hotellhavsbaden.se
LANGER'S HOTELL, HÄVERÖDAL
0175-224 25
www.langerhotell.se
LIDÖ HERRGÅRD, LIDÖ
0176-404 99
www.lidovardshus.se
LIDÖ VÄRDShUS, LIDÖ
0176-404 99
www.lidövardshus.se
LYRAN KONFERENS MARHOLMEN, NORRTÄLJE
0771-16 17 00 (bokningen)
www.lyrankonferens.se
STIFTELSEN BARNENS DAG, BARNENS Ö
08-508 439 00
www.stbd.se
SÖDERARM – FYREN I ÅLANDS HAV
0176-432 12
www.soderarm.com
ÅTELLET I NORRTÄLJE
0176-70 04 50
www.atellet.se

Mellersta skärgården

ARTIPELAG, VÄRMDÖ

08-570 130 00
www.artipelag.se

BOGESUNDSGÅRDEN, VAXHOLM

08-541 322 40
www.bogesundsgarden.se
BOGESUNDS SLOTTSVANDRARHEM & KONFERENS, VAXHOLM
08-541 750 60
www.bogesundsslottsvandrarhem.se

DJURÖNÄSET, DJURÖ

08-571 490 00
www.djuronaset.com

DOMARUDDENS FRILUFTSGÅRD, ÅKERSBERGA

08-540 208 25
www.domarudden.se

FREDRIKSBERGS HOTELL, VÄRMDÖ

08-541 380 50
www.fredriksborgshotel.se

GILLINGE SKÄRGÅRDSUPPLEVELSER, NÄMDÖ

08-571 580 38
www.gillinge.eu

GRINDA WÅRD SHUS, GRINDA

08-542 494 91
www.grindawardshus.se

IDÖBORG KONFERENS & RETREAT

08-571 590 66
www.idoborg.se

MÖJA GÄSTHEM

0709-49 45 20
www.mojagasthem.se

NJUTA SPA, NACKA STRAND

08-21 21 68, 0707-21 21 26
www.njutaspas.se

SAILING EVENTS, VÄRMDÖ

08-571 471 00
www.sailingevents.se

SANDS HOTELL, SANDHAMN

08-571 530 20
www.sandshotell.se

SEGELFARTYGET T/S CONSTANTIA, SOLNASKUTAN

070-577 32 33
www.constantia.se

VÄSBY GÅRD, LJUSTERÖ

08-542 410 65,
www.vasbygard.se

ÅVENTYRENS Ö, ÅKERSBERGA

08-540 881 16
www.aventurenso.se

Södra skärgården

GRUNDETS VANDRARHEM, RÖGRUND

08-571 561 10
www.grundet.se

KÖRUNDA GOLF & KONFERENS- HOTELL, ÖSMO

08-520 390 30
www.korunda.se

LAGNÖ STUDIO, TROSA

0156-224 70,
www.studiolagno.se

LANDSORTS VANDRARHEM, LANDSORT, 08-520 341 05,

www.landsort.com

STENSUNDS FOLKHÖGSKOLA, TROSA

0156-532 02
www.stensund.se

Åland

BRUDHÅLL HOTELL & RESTAURANT, KÖKAR

+358 (0)18 559 55
www.brudhall.com

ULFSBY GÅRD, JOMALA

+358 18 310 40, www.ulfsby.ax
PARK ALANDIA HOTELL, MARIEHAMN
+358 (0)18 141 30
www.parkalandiahotel.com

Grupp- och ledarskapsutveckling

ÅVENTYRENS Ö, ÅKERSBERGA

08-540 881 16
www.aventurenso.se

Bröllop

Öregrund/Östhammar

FORSMARKS WÅRD SHUS, FORSMARK

0173-501 00
www.forsmarkwardshus.com

Norra skärgården

BRÖLLOP PÅ SÖDERARM

0176-432 12
www.soderarm.com

FURUSUNDS WÅRD SHUS, FURUSUND

0176-803 44
www.furusundsvardshus.se

LIDÖ HERRGÅRD, LIDÖ

0176-404 99
www.lidovardshus.se

LYRAN KONFERENS MARHOLMEN, NORRTÄLJE

0771-16 17 00
www.lyrankonferens.se
RÅDMANSÖ BYGDEGÅRD, GRÄDDÖ
0176-406 09
www.radmanso-bygdegard.se

Mellersta skärgård

DJURÖNÄSET, DJURÖ

08-571 490 00
www.djuronaset.com

SANDS HOTELL, SANDHAMN

08-571 530 20
www.sandshotell.se

Sjötaxi/båtturer

Norra skärgården

ALLT I SJÖTJÄNST, SÖDERÖRA

0176-850 15, 070-625 44 01
www.allttsjotjanst.se

ENSKÅRS SJÖTRANSPORT, RÅDMANSÖ

070-692 83 83
www.enskarssjotransport.se

GRÄSKÖ ARKIPELAGSERVICE, GRÄSKÖ

070-845 58 63
SKÄRGÅRDSTJÄNSTER, YXLAN

070-537 90 19
www.taxibat.nu

LICO GUIDESERVICE, ÖREGRUND

070-311 37 35
www.licoguideservice.se

LÖPARÖ MARINA, BERGSHAMRA

0176-26 43 25, 070-272 17 72
www.loparomarina.se

PER ELIASSON SJÖTJÄNST, ROSLAGEN

070-660 03 62 (sommartid)
www.per-eliasson.se

ROSLAGENS SJÖTRAFIK, SÖDERÖRA

070-691 38 58
www.roslagenssjotrafik.se

SANDKILEN HELMI, BLIDÖ

070-609 01 34, 070-246 03 48,
070-496 10 91
www.helmi.se

STRIDSBÅT 90, NORRTÄLJE

072-208 08 96
www.battaxi.nu

»En tur
ut på
böljan blå«

Mellersta skärgården

EMINESS CHARTERSEGLING

070-582 21 22
www.seglainstockholm.se
**GILLINGE SKÄRGÅRDSUPPLEVELSER,
NÄMDÖ**

08-571 580 38,
www.gillinge.eu

GUSTAFS TAXIBÅTAR & EVENTS

**TAXIBÅTARNA M/S DIANA, M/S VIDAR,
M/S THE BAY STOCKHOLM**

0739-81 67 70
www.gustafstaxibatar.se

HUB PROJECTS

070-575 60 70
www.sjotransporter.se

ROSLAGENS SJÖTRAFIK, SANDHAMN

070-691 38 58
www.roslagenssjotrafik.se

SEGELFARTYGET T/S CONSTANTIA, SOLNASKUTAN

070-577 32 33
www.constantia.se

SOLBERGA GÅRD, RUNMARÖ

08-571 520 61
www.solbergagard.nu

STAVSNÄS BÅTTAXI, STAVSNÄS

08-571 501 00
www.battaxi.se

TRÄLHAVETS REDERI M/S RÖDLÖGA, ÖSTERSKÄR

08-540 863 80
www.rodloga.com

TUR TILL SJÖSS HC AB, ÅKERSBERGA

0760-835 082 el
0704-239 704 (maj-sep)

0043-6991-942 68 54 (okt-apr)
www.turtillsjoss.com

Södra skärgården

UTÖ REDERI AB

08-679 58 30 (turupplysning)
08-571 546 10 (godsbokning)
08-501 570 25 (kontoret)
www.utorederi.se

Trosa/Sörmland

TROSA REDERI

073-655 18 21
www.trosarederi.se

Hela skärgården

BLIDÖSUNDSBOLAGET

08-34 30 90
www.blidosundsbolaget.se

ROSLAGENS SJÖTRAFIK, SANDHAMN

070-691 38 58
www.roslagenssjotrafik.se

WAXHOLMSBOLAGET

08-679 58 30 (turupplysning)
www.waxholmsbolaget.se

Åland

BRUDHÅLL HOTELL, KÖKAR

+358 (0)18 559 55
www.brudhall.com
ECKERÖLINJEN, GRISSLEHAMN
0175-258 00
www.eckerolinjen.se

Svävare

ENSKÅRS SJÖTRANSPORT, GRÄDDÖ

070-692 83 83
www.enskarssjotransport.se

NORRA STAVSUDDA HANDEL

08-571 650 78
www.stavsudda-handel.se

SVISCH AIR, SVARTSÖ

070-211 13 81
www.svischair.se

TRAFIKLINJER, DJURÖ

070-311 94 54
www.trafiklinjer.se

Fiske

BLIDÖ FISKE & SKÄRGÅRDSGUIDE
070-239 33 59,
070-593 29 31
www.blidofiske.se

CATCH & RELAX, VAXHOLM
08-544 913 20, 070-509 61 11
www.catchrelax.se

GILLINGE SKÄRGÅRDSUPPLEVELSER, NÄMDÖ
08-571 580 38
www.gillinge.eu

LICO GUIDESERVICE, ÖREGRUND
070-311 37 35
www.licoguideservice.se

TUR TILL SJÖSS HC AB, ÅKERSBERGA
0760-835 082 el
0704-239 704 (maj-sep)
0043-6991-942 68 54 (okt-apr)
www.turtillsjoss.com

Charter/event

Norra skärgården

BLIDÖ FISKE & SKÄRGÅRDSGUIDE
070-239 33 59, 070-593 29 31
www.blidofiske.se

EREVENT, FEJAN
073-970 81 18, 070-297 91 32
www.erevent.se

LINJETTCHARTER, NORRTÄLJE
0176-23 05 15, 070-571 85 50
www.linjettcharter.se

SANDKILEN HELMI, BLIDÖ
070-609 01 34, 070-246 03 48,
070-496 10 91
www.helmi.se

STRIDSBÅT 90, NORRTÄLJE
072-208 08 96
www.båttaxi.nu

Mellersta skärgården

30 000 ÖAR, LIDINGÖ
070-759 01 00
www.300000ar.se

CATCH & RELAX, VAXHOLM
08-544 913 20, 070-509 61 11
www.catchrelax.se

EMINESS CHARTERSEGLING
070-582 21 22
www.seglainstockholm.se

GUSTAFS TAXIBÅTAR & EVENTS
TAXIBÅTARNA M/S DIANA, M/S VIDAR, M/S THE BAY STOCKHOLM
0739-81 67 70
www.gustafstaxibatar.se

HUB PROJECTS
070-575 60 70
www.sjotrporter.se

IDÖBORG KONFERENS & RETREAT, IDÖBORG
08-571 590 66,
www.idoborg.se

NYBROVIKEN SJÖTAXI, SOLNA
08 655 00 85
www.nybrovikenssjotaxi.com

SANDS HOTELL, SANDHAMN
08-571 530 20
www.sandshotell.se

SAILING EVENTS, VÄRMDÖ
08-571 471 00
www.sailingevents.se

SEASAFARI RIB CHARTER & EVENT, VAXHOLM
08-541 757 00, 0738-00 31 60
www.seasafari.se

SEGELFARTYGET T/S CONSTANTIA, SOLNASKUTAN
070-577 32 33
www.constantia.se

TRÅLHAVETS REDERI M/S RÖDLÖGA, ÖSTERSKÄR
08-540 863 80
www.rodloga.com

TUR TILL SJÖSS HC AB, ÅKERSBERGA
0760-835 082 el
0704-239 704 (maj-sep)
0043-6991-942 68 54 (okt-apr)
www.turtillsjoss.com

VIND OCH VATTEN SEGLINGSKURSER & SEGLINGSUPPLEVELSER
070-743 29 14
www.vindovatten.se

»Kasta loss
och segla till
nästa hamn«

Seglingsturer

VIND OCH VATTEN SEGLINGSKURSER & SEGLINGSUPPLEVELSER
070-743 29 14
www.vindovatten.se

Skonaren Vega
0493-101 74, 0708-78 64 92
www.skonarenvega.se

Seglingskurser

VIND OCH VATTEN SEGLINGSKURSER & SEGLINGSUPPLEVELSER
070-743 29 14
www.vindovatten.se

Båtuthyrning

EMINESS CHARTERSEGLING
070-582 21 22
www.seglainstockholm.se

HUB PROJECTS
070-575 60 70
www.sjotrporter.se

VIND OCH VATTEN SEGLINGSKURSER & SEGLINGSUPPLEVELSER
070-743 29 14
www.vindovatten.se

Lägerverksamhet

ÅVENTYRET VÄSSARÖ
0173-371 19
www.avenyretvassaro.se

MÖJA GÄSTHEM, MÖJA
0709-49 45 20
www.mojagasthem.se

SEGELFARTYGET T/S CONSTANTIA, SOLNASKUTAN, 070-577 32 33
www.constantia.se

STENSUNDS FOLKHÖGSKOLA, TROSA
0156-532 02
www.stensund.se

Kajak/kanot

Norra skärgården

BO & KAJAK, ÖREGRUND
070-280 54 42
www.bokajak.se

ERKAJAK, FEJAN
073-970 81 18, 070-297 91 32
www.erkajak.se

KAJAK & UTELIV, RÅDMANSÖ
0176-403 15
www.kajak-uteliv.com

LIDÖ VÄRDShUS, LIDÖ
0176-404 99
www.lidovardshus.se

BLIDÖ KAJAKUTHYRNING
073-600 15 14
www.blidokajak.se

Mellersta skärgården

GILLINGE SKÄRGÅRDSUPPLEVELSER, NÄMDÖ
08-571 580 38
www.gillinge.eu

GRINDA GÄSTHAMN, GRINDA
08-542 494 91
www.grindawardshus.se

HEMVIKEN KAJAK, LJUSTERÖ
076-711 90 44
www.hemvikenkajak.se

IDÖBORG KONFERENS & RETREAT, IDÖBORG
08-571 590 66
www.idoborg.se

INGMARSÖ KAJAKUTHYRNING, INGARSÖ
08-542 463 63, 0735-52 35 08
www.ingmarsokajak.se

NORRA STAVSUDDA HANDEL
08-571 650 78
www.stavsudda-handel.se

SOLBERGA GÅRD, RUNMARÖ
08-571 520 61
www.solbergagard.nu

Södra skärgården

STENSUNDS FOLKHÖGSKOLA, TROSA
0156-532 02
www.stensund.se

TROSA HAVSBAD, TROSA
0156-124 94
www.trosahavsbad.se

Kajakturer

Norra skärgården

ERKAJAK, FEJAN
073-970 81 18, 070-297 91 32
www.erkajak.se

BLIDÖ KAJAKUTHYRNING
073-600 15 14
www.blidokajak.se

Mellersta skärgården

GILLINGE SKÄRGÅRDSUPPLEVELSER, NÄMDÖ
08-571 580 38
www.gillinge.eu

INGMARSÖ KAJAKUTHYRNING
08-542 463 63,
0735-52 35 08
www.ingmarsokajak.se

Södra skärgården

STENSUNDS FOLKHÖGSKOLA, TROSA
0156-532 02
www.stensund.se

Spa

DJURÖNÅSET, DJURÖ
08-571 490 00
www.djuronaset.com

HOTELL HAVSBADEN, GRISSLEHAMN
0175-309 30
www.hotellhavsbaden.se

MARELD SPA, MARHOLMEN
0176-20 81 00
www.marholmen.com

NJUTA SPA, NACKA STRAND
08-21 21 68, 0707-21 21 26
www.njutaspa.se

NYNÅS HAVSBAD, NYNÅSHAMN
08-520 604 00
www.nynashavsbad.se

TROSA STADSHOTELL & SPA
0156-170 70
www.trosastadshotell.se

Hudvårdssalong

NJUTA SPA, NACKA STRAND
08-21 21 68, 0707-21 21 26
www.njutaspaspa.se

Medicinsk fotvård

Nyköping

**FOTPARADISET,
FOTVÅRD & BEHANDLINGAR**
072-222 50 20, Brunnsgatan 17B
www.fotparadiset.se

Badtunna/bastu

DJURÖNÄSET, DJURÖ
08-571 490 00
www.djuronaset.com
**LANDSORTS GÄSTHAMN & STUGOR,
LANDSORT**
08-520 341 20, 0709-562 561
www.sjoblomsservice.se
STENSUNDS FOLKHÖGSKOLA, TROSA
0156-532 02
www.stensund.se
ULFSBY GÅRD, JOMALA
+358 18 310 40
www.ulfsby.ax

Boule

DJURÖNÄSET, DJURÖ
08-571 490 00
www.djuronaset.com

Volleyboll

DJURÖNÄSET, DJURÖ
08-571 490 00
www.djuronaset.com

Minigolf/golf

Norra skärgården

GRISSEHAMNS MARINA & CAMPING
0175-330 30 (camping)
0175-306 49 (marina)
www.grisslehamnsmarina.se
LYRAN KONFERENS, MARHOLMEN
0176-20 81 00
www.marholmen.com

VILL DU OCKSÅ SYNAS HÄR?
För 500 kronor ex moms är
platsen din. I ett helt år.

Södra skärgården

DALARÖ BANGOLF, DALARÖ
0708-19 35 00
www.dalarobangolf.se

DALARÖ STUGA GOLFBOENDE, DALARÖ
(Skärgårdsgolf närhet 5 banor)
070-370 54 96
www.dalarostuga.nu
**KÖRUNDA GOLF & KONFERENSHOTELL,
ÖSMO**
08-520 390 30
www.korunda.se
TROSA HAVSBAD, TROSA
0156-124 94
www.trosahavsbad.se

Åland

**BRUDHÅLL HOTELL &
RESTAURANT, KÖKAR**
+358 (0)18 559 55
www.brudhall.com

Cykel

Öregrund/Östhammar

BO & KAJAK, ÖREGRUND
070-280 54 42
www.bokajak.se
FORSMARKS WÄRDHUS, FORSMARK
0173-501 00
www.forsmarkswardshus.se

Norra skärgården

VANDRARHEMMET HVILAN, NORRTÄLJE
0176-133 16
www.vandrarhemnorrtalje.se

Mellersta skärgården

SVARTSÖ LANTHANDEL, SVARTSÖ
08-542 473 25
www.svartsolanhandel.se

Södra Skärgården

LANDSORT GÄSTHAMN OCH STUGOR
08-520 341 20, 0709-562 561
www.sjoblomsservice.se
ORNÖ BÅTVARV,
08-501 581 00
www.ornobatvarv.se

Åland

**BRUDHÅLL HOTELL & RESTAURANT,
KÖKAR**
+358 (0)18 559 55
www.brudhall.com

Gårdsbutik

Norra skärgården

SANDA GÅRD, HARGSHAMN
0173-230 96
www.sandagard.se
TOMTA KALKONFARM, GRISSEHAMN
070-545 20 10
www.tomtakalkonfarm.se

VÄDDÖ GÅRDSMEJERI, ÄLMSTA
0176-501 03
www.vaddogardsmejeri.se

Mellersta skärgården

HUSMOR LISA, VAXHOLM
070-200 94 14
www.husmorlisa.se
NEDERGÅRDEN, SÖDRA STAVSUDDA
070-516 54 04
www.nedergarden.com
SOLBERGA GÅRD, RUNMARÖ
08-571 520 61
www.solbergard.nu

Ridning

**STALL BEATELUND ISLANDSHÄSTAR,
INGARÖ**
08-570 103 10
www.stallbeatelund.se
STRIDSBY GÅRD, VÄDDÖ
0176-911 11
www.stridsbygard.se

Yoga

IDÖBORG KONFERENS & RETREAT
08-571 590 66
www.idoborg.se

Livsmedel

Norra skärgården

ARHOLMA HANDEL
0176-560 12
www.arholma.nu
ICA BLIDÖ, BLIDÖ
0176-820 37
ICA BAROMETERN, BJÖRKÖ
0176-930 04
www.ica.se/barometern
**ICA GRÄDDÖ SKÄRGÅRDSHANDEL,
RÅDMANSÖ**
0176-400 12
ICA VÄDDÖ KASSEN, ÄLMSTA
0176-778 80
SPILLERSBODA LANTHANDEL
0176-22 10 01
www.spillersbodalanhandel.se

Mellersta skärgården

GRINDA LANTHANDEL, GRINDA
08-542 494 91
www.grindawardshus.se
HARÖ LIVS
08-571 571 91
www.harollivs.se
INGMARSÖ LIVS, INGARSÖ
08-542 460 20
ingmarso.livs@telia.com

**NORRA STAVSUDDA HANDEL,
N STAVSUDDA**
08-571 650 78
www.stavsudda-handel.se
SVARTSÖ LANTHANDEL, SVARTSÖ
08-542 473 25
www.svartsolanhandel.se
ÖSTANÅ LIVS, ÖSTANÅ
08-543 531 00
Gällnö Handelsbod
08-571 66 310
www.gallno.se

Södra skärgården

ICA NÅRA GUNS LIVS, NÄMDÖ
08-571 560 17
www.gunslivs.se
LANDSORTS GÄSTHAMN & STUGOR
08-520 341 20, 0709-562 561
www.sjoblomsservice.se
NÄTTARÖ LIVS, NÄTTARÖ
08-520 400 15
ORNÖ KROG
08-501 560 00
www.ornokrog.se
SKANSHOLMENS SJÖKROG, HÖLÖ
08-551 550 66
www.skansholmen.com
HELA SKÄRG
Skärgårdshandlarna
www.skargardshandlarna.se

Åland

ULFSBY GÅRD, JOMALA
+358 18 310 40
www.ulfsby.ax

Hantverk/inredning

Öregrund/Östhammar

EDBLAD & CO, ÖREGRUND
0173-303 38
www.edbladco.com
N600 ÖREGRUND
Hamngatan 12
www.facebook.com/North60
SANDA GÅRD, HARGSHAMN
0173-230 96
www.sandagard.se
SUNDBODEN, ÖREGRUND
0173-133 06
www.sundboden.se

Norra skärgården

BREVIKSLOGEN, RÅDMANSÖ
0176-428 06
EDBLAD & CO, NORRTÄLJE
0175-77 21 28
www.edbladco.com
EDBLAD & CO, GRISSEHAMN
0175-77 21 27
www.edbladco.com
KULANS BOD & GALLERI, BLIDÖ
070-517 12 53,
www.kulan.org

L8 I HAMNEN, GRISSLEHAMN

070-273 20 42
www.l8hamnen.se

LINNELADAN, PENNINGBY

0176-26 60 37,
www.linneladan.se

LJUSEXPO/MA-INTERIÖR,

NORRTÄLJE
0176-22 02 40
www.ma-interior.se

MALVA KRUKMAKERI, NORRTÄLJE

0730-562 655
www.malvakrukmakeri.com

MAUDS HEMSLÖJD, RÄFSNÄS

0176-403 92

Mellersta skärgården

BLAND KOBBAR OCH SKÅR, VAXHOLM

08-541 314 00
www.blandkobbaroskar.se

NEDERGÅRDEN, SÖDRA STAVSUDDA

070-516 54 04
www.nedergarden.com

SOLBERGA GÅRD, RUNMARÖ

08-571 520 61
www.solbergagard.nu

STRÖMMA OUTLET, VÄRMDÖ

08-571 406 10
www.strommaoutlet.com

SKÄRGÅRDSFRÖJD, VÄRMDÖ

070-773 47 44

Södra skärgården

HÄSSELARA GÅRD, ORNÖ

08-501 544 00
hasselmaragard@hotmail.com

SJÖPRICKEN KERAMIKVERKSTAD,

LANDSORT
08-520 341 05, 073-231 90 01
www.landsort.com

Åland

ULFSBY GÅRD, JOMALA

+358 18 310 40, www.ulfsby.ax

Inredare

INDOOR STYLING & DESIGN,

NORRTÄLJE
0708-11 86 56 Pia Alm
cert. inredare
pia@indoorstylingdesign.se

Galleri/Konst

Mellersta skärgården

SKÄRGÅRDSFRÖJD, VÄRMDÖ

070-773 47 44

Museum

Norra skärgården

BATTERI ARHOLMA

KUSTFÖRSVARS MUSEUM, ARHOLMA
0176-560 40
www.batteriarholma.se

FORSMARKS KRAFTVERK

0173-500 15
www.vattenfall.se/forsmark

PYTHAGORAS INDUSTRI MUSEUM,

NORRTÄLJE
0176-100 50
www.pythagorasmuseum.se

SIARÖFÖRTET, LJUSTERÖ

08-24 30 90
www.blidosundsbolaget.se

SJÖFARTSMUSEET, ÄLMSTA

0176-502 59
www.sjofartsmuseet.se

Mellersta skärgården

ARTIPELAG, VÄRMDÖ

08-570 130 00
www.artipelag.se

MÖJA HEMBYGDMUSEUM, MÖJA

0705-73 83 13
www.hembygd.se/stockholm/moja

SEGELFARTYGET T/S CONSTANTIA,

SOLNASKUTAN
070-577 32 33
www.constantia.se

SKÄRGÅRDMUSEET, STAVSNÄS

08-571 502 14
www.skargardsmuseet.org

VAXHOLMS FÄSTNINGS MUSEUM

08-541 718 90 (info),
08-541 333 61 (bokning)
www.vaxholmsfastning.se

Södra skärgården

ORNÖ MUSEUM, ORNÖ

070-796 18 18
www.ornomuseum.se

Sörmland

FEMÖREFÖRTET, OXELÖSUND

Information och gruppbokning
0155-383 50 (turistbyrå)
www.femorefortet.se

Åland

SJÖKVARTERET, MARIEHAMN

+358 (0)18 160 33
www.sjokvarteret.com

ÅLANDS FOTOGRAFISKA MUSEUM,

KASTELHOLM
+358 (0)18 439 64
www.alandsfotografiskamuseum.com

ÅLANDS JAKT & FISKEMUSEUM,

ECKERÖ
+358 (0)40 588 67 16
www.visitaland.com/jaktfiske-museum

Barnens verkstad

PYTHAGORAS INDUSTRI MUSEUM,

NORRTÄLJE
0176-100 50
www.pythagorasmuseum.se

»Omväxling förnöjer«

Marina/Varv

Norra skärgården

BERGSHAMRA VARV, BERGSHAMRA

0176-26 20 68
www.bergshamrarav.se

GRISSLEHAMNS MARINA

0175-306 49
www.grisslehamnsmarina.se

GRÄDDÖ MARINA, RÅDMANSÖ

0176-409 00
www.graddomarina.se

LAGERVIKS BÅTVARV, BLIDÖ

0176-820 04
www.lagerviks.se

Mellersta skärgården

DYVIKS MARINA, ÅKERSBERGA

08-543 543 00
www.dyvik.se

MÖRTVIKENS MARINA, ÅKERSBERGA

070-645 07 10
www.mortvikensmarina.se

KANHOLMSFJÄRDENS MARINA,

DJURHAMN
08-571 631 64
www.kanholmsfjardensmarina.se

SVINNINGE MARINA, ÅKERSBERGA

08-540 631 55
www.svinningemarina.se

Södra skärgården

ORNÖ BÅTVARV, ORNÖ

08-501 581 00
www.ornobatvarv.se

SALTÖ MARIN, OXELÖSUND

0155-329 30
www.saltomarin.se

SKANSHOLMENS SJÖKROG, HÖLÖ

08-551 550 66
www.skansholmen.com

Turistbyråer

DESTINATION DALARÖ

08-501 508 00
www.dalare.se

INFORMATION ÖSTERÅKER

08-540 815 10
www.roslagen.se

MUSKÖ TURISTBYRÅ,

08-500 454 10
www.ludvigsgberg.se

MÖJA TURISM

08-571 640 53
www.mojaturistinfo.se

NORRTÄLJE TURISTBYRÅ

0767-650 660
www.roslagen.se

NYKÖPINGS TURISTBYRÅ

0155-24 82 00
www.visitnykoping.se

NYNÄSHAMNS TURISTBYRÅ

08-520 737 00
www.visitnynashamn.se

NÄTTARÖ TURISTBYRÅ, NÄTTARÖ

08-520 400 55
turistbyra@nattaro.se

ORNÖ TURISTBYRÅ

08-501 563 05
www.orno.se

OXELÖSUNDS TURISTBYRÅ

0155-383 50
www.visitoxelosund.se

TROSA TURISM

0156-522 22
www.trosa.com

UTÖ TURISTBYRÅ

08-501 574 10
www.utoturistbyra.se

VAXHOLMS TURISTBYRÅ

08-541 314 80
VISIT VÄRMDÖ

08-570 346 09
www.varmdo.se

VÄDDÖBYGDENS TURISTINFORMATION

0176-20 89 00
www.vaddobygden.se

VÄSTERVIKS TURISTBYRÅ

0490-25 40 40
www.vastervik.com

ÖREGRUNDS TURISTBYRÅ

0173-305 55
www.roslagen.se

ÖSTHAMMARS TURISTBYRÅ

0173-178 50
www.roslagen.se

Hela skärgården

VISIT SKÄRGÅRDEN, STOCKHOLM

08-10 02 22
www.visitskargarden.se

Åland

ÅLANDS TURISTFÖRBUND
+358 (0)18 240 00
www.visitaland.com

Skräddarsydd paket

BO & KAJAK, ÖREGRUND
070-28 05 442
www.bokajak.se

Researrangör

RESGLADH
0709-92 97 78
www.resgladh.com

Sjöpolisen

SJÖPOLISEN I STOCKHOLMS LÄN
010-563 73 26
TIPS TILL SJÖPOLISEN 114 14
www.polisen.se
www.batsamverkan.se

Sjöräddningen

(vid allvarlig olycka ring 112)
ARKÖSUND, 0705-80 81 24
MÖJA, 0705-80 81 22
RÄFSNÄS, 0705-80 81 18
TROSA, 0705-80 81 23
STOCKHOLM, 0705-80 82 01
ÖREGRUND, 0705-80 81 17

Övrigt

App

APPPELAGO
www.avtryck.com

Arkitekt

KREAPLAN ARKITEKTKONTOR,
ÖSTHAMMAR,
0173-100 10
www.kreaplan.se

Badrockar/handdukar

MIKLAGÅRD
www.miklagard.nu

Batterier

AB MASKINEXPORT
08-570 355 00
www.maskinexport.com

Bergsprängning

NJ MARK
070-602 32 42

Bilar

HÖGLUNDS BIL & MOTOR, NORRTÄLJE
0176-174 30,
www.hoglundsbil.se
CLUBCAR ELBILAR, VALLENTUNA
08-10 82 83
www.clubcar.se

Bio

STUDIO LAGNÖ, TROSA
0156-224 70,
www.studiolagno.se

Blommor

EDS HANDELSTRÄDGÅRD,
ÖSTHAMMAR
0173-108 99
www.edstradgard.se

Brunnsborrning

BRUNN EKOVÄRME
070-750 90 94

Byggor

HESSLIUS BYGG & EL, STOCKHOLM
070-533 76 06
www.sjotransporter.com
MARINETEK SWEDEN
08-790 30 43
www.marinetek.net
MARINFLYTBRYGGAN, SPILLERSBODA
0176-22 16 35
www.marinflytbryggan.se
ROSLAGENS SKÄRGÅRDSSERVICE,
BLIDÖ
0708-11 59 19
ROTHOLMA SÅG, HERRÅNG
0708-26 10 50
www.stenkistor.com
SJÖMASKINER, KATRINEBERG
08-500 404 00
www.sjomaskiner.com

Bränneri

NORRTELJE BRENNERI, LOHÅRAD
0176-22 72 75
www.norrteljebrenneri.se

Bygg

COBAB, NORRTÄLJE
0176-25 05 00
www.cobab.se
FREDRIK SJÖBLOMS BYGG,
FURUSUND
0176-807 24, 070-543 39 07
www.sjoblomsbygg.se
FROMS BYGG, NORRTÄLJE
070-770 03 08
NILS SCHÖNBERGS BYGG &
FASTIGHETSSERVICE, BERGSHAMRA
0176-26 05 21, 0709-260 521
www.schonbergsbygg.se
STENSUNDS FOLKHÖGSKOLA, TROSA
0156-532 02 www.stensund.se

SÄLLSTRÖM FINSNICKERI & BYGG,
BERGSHAMRA,
0708-26 13 34
ÅKERLUNDS GRUND & KAKEL,
NORRTÄLJE
070-795 48 51
TOTTE GRÖNWALL SNICKERI,
FURUSUND
0709-40 82 38
ÖSTANÅ BYGGNADS
08-540 647 92, 070-371 54 87
www.ostanabygg.se
VÄTÖ BYGGARE, VÄTÖ
0176-23 45 31, 070-339 02 09
www.vatobyggare.se

»Hjälp när
nöden
tränger på«

Byggnadsvård

INGMARSÖ NORRGÅRD, INGARSÖ
0733-57 26 74, 0708-77 03 34
www.ingmarsonnorggard.se

Båtar/båtbyggeri

ANYTEC BOATS
www.anytec.se
BÅTFIXAREN, NORRTÄLJE
070-845 65 75
ERIKSSONS BYGGERI &
BÅTBYGGARSKOLA, INGARSÖ
08-542 461 36
HÄLLZON BÅTBYGGERI, VÄDDÖ
070-460 16 49

Båttillbehör

BÅTMAGNETEN, VÄRMDÖ
08-571 685 70
www.batmagneten.se

Bärgning

AB BILBÄRGARNA I ROSLAGEN/FALCK
RÄDDNINGSKÅR
0176-184 80, 020-38 38 38
www.roslagsassistans.se
Catering/Servering
SIR PERCYS CATERING, SIMPNÄS
0176-525 12, 070-175 91 88
www.sirpercycatering.se

Cykelservice/ försäljning

CYKELSERVICE, NORRTÄLJE
0176-131 90
www.cykelservice.se

Design

PLURR, LJUSTERÖ
www.plurr.se

Diesel/olja

STOCKHOLMS DIESEL & OLJEHANDEL
08-730 09 09
www.stockholmsdiesel.se

Däck/verkstad

VAXHOLMS DÄCK
08-541 335 50
www.vaxholmsdack.se

El/reparationer mm

ELGUBBEN, DJURHAMN
0708-11 12 03, www.el-gubben.se
ELHÅ BIL & BÅTEL, STOCKHOLM
08-640 20 20,
www.elha.se
HESSLIUS BYGG & EL AB
070-533 76 06
www.sjotransporter.com
ROSLAGENS STYRINSTALLATION,
NORRTÄLJE
0176-774 50
www.roslagens-styr.se

Fastigheter/mäklare

VASALLEN, RINDÖ HAMN
www.rindohamn.se

Festvåning

RÅDMANSÖ BYGDEGÅRD, GRÄDDÖ
0176-406 09
www.radmanso-bygdegard.se

Fisk/skaldjur/rökeri

NYNÄS RÖKERI, NYNÄSHAMN
08-520 100 23
www.nynasrokeri.se

Färg

FLÜGGER FÄRG, NORRTÄLJE
0176-20 61 00,
www.flugger.com
FLÜGGER FÄRG, ÅKERSBERGA
08-540 804 20
www.flugger.se
RÖDFÄRGARNA, UPPSALA
070-142 66 62
www.rodfargarna.se
SÖRENS FÄRGKULTUR, NORRTÄLJE
0708-42 12 97
www.sorensfargkultur.se

Grus/jord

JIDSTRANDS ENTREPRENAD AB,
BLIDÖ
070-562 33 88

**REDERI AB SKÄRGÅRDSGRUS,
GÄLLNÖ**
08-570 331 95,
070-571 95 80
www.skargardsgrus.se
RODENÅKARNA, NORRTÄLJE
0176-767 50,
www.rodenakarna.se

Gräv/Markarbeten

**ANDERS ENTREPRENAD &
MASKINSERVICE, BLIDÖ**
070-920 30 89

Guldsmed

GULDSMEDERNA, NORRTÄLJE
0176-156 56
www.guldsmederna.se
PORATHS GULD, NORRTÄLJE
0176-101 62
www.guld.net

Hydrokopter

ULTRA MARIN
031-97 66 66, 0707-653 252
www.ultra-marin.se

Kakel

ROSLAGENS KAKEL, NORRTÄLJE
0733-85 34 96

Kamin/spis

**ELDABUTIKEN SÖDERLINDS
VEDSPISAR, NORRTÄLJE**
0176-142 00
www.soderlindsvedspisar.se
SPISDOKTORN
08-540 203 95
www.spisdoktorn.se
ÅKERSBERGA VEDSPISAR
08-540 205 45
www.akersbergavedspisar.se

Kapellmakare

COVER UP KAPELLMAKERI, BULLANDÖ
08-571 51 670
www.coverup.se

Kläder

4WORK YRKESKLÄDER, NORRTÄLJE
010-199 35 30
www.4work.se
ROCK & RIGG, VAXHOLM
08-541 303 01
www.rockrigg.se
ROSIES KLÄDBOD, ÖSTHAMMAR
076-636 86 80
www.rosieskladbod.se

Kök/badrum

KÖKSODEN I SEBENDE
0176-126 63,
www.koksboden.net

Lägenheter

ROSLAGSBOSTÄDER
0176-20 75 00
www.roslagsbostader.se

Markiser/ persienner

JANSSONS MARKISER, NORRTÄLJE
0176-177 95
www.janssonsmarkiser.com

Marinservice

ALEX EKBERG MARINSERVICE
072-236 0 236
www.ekbergmarinservice.se
**WAXHOLMS MARIN &
UTBORDARSERVICE, VAXHOLM**
08-541 312 00
www.utbordarservice.se

Minireningsverk

MILJÖ & BIOTEKNIK,
08-608 21 60
www.miljööchbioteknik.se

Måleri

VIKLUNDS MÅLERI AB, RÅDMANSÖ
0176-22 50 89, 070-533 21 05
www.viklundsmaleri.com

Radiokanal

SKÄRGÅRDSRADION 90,2
08-506 121 90
www.skargardsradion.se

Roddbåtar

STENSUNDS FOLKHÖGSKOLA, TROSA
0156-532 02
www.stensund.se

Sjökort/kompasser mm

PAPPERSSTUGAN. ÄLMSTA
0176-523 69
www.pappersstugan.com

VILL DU OCKSÅ SYNAS HÄR?
För 500 kronor ex moms är
platsen din. I ett helt år.

Sjötransporter/- godstrafik

HESELIOUS BYGG & EL AB
070-533 76 06
www.sjotransporter.com
HUB PROJECTS
070-575 60 70
www.sjotransporter.se
SJÖENTREPRENADER, INGMARSÖ
070-347 49 01
www.sjoentreprenader.se
SKÅN SJÖ FRAKT AB, NÄMDÖ
08-571 590 40, 070-750 90 90
UTÖ REDERI AB
08-679 58 30 (turupplysning)
08-571 546 10 (godsbokning)
08-501 570 25 (kontoret)
www.utorederi.se

Strumpor/ underkläder

SOMMARBACKENS ULLBOD
0221-516 79,
www.ullboden.se

Såg/snickeri

BERGSHAMRA SÅG & SNICKERI
0176-26 02 10
www.bergshamrasag.se
NORRTÄLJE SNICKERI, NORRTÄLJE
0709-480 326
norrtalesnickeri@live.se
RÄFSNÄS SÅG
0176-402 65
www.rafsnassag.se

Sällskap/föreningar

MUSEIFÖRENINGEN FRITIDSÅTAR
www.veteranbaten.se
NORRTÄLJE SEGELSÄLLSKAP
www.norrtaless.se
SVENSKA FYRSÄLLSKAPET
www.fyr.org
**VETERANTRAKTORKLUBBEN,
NORRTÄLJE**
www.veterantraktorklubben.nu

Taxi/buss

FRÖTUNA TAXI & BUSS, RÅDMANSÖ
0176-26 90 65
www.frotunataxiobuss.se

Träd/trädgård

BRINKHAGE TRÄD & TRÄDGÅRD
070-522 78 72
www.brinkhage.se

Utbildning

**CARL WAHRENS GYMNASIUM,
HALLSTAVIK**
www.carlwharen.com
STENSUNDS FOLKHÖGSKOLA, TROSA
0156-532 02
www.stensund.se
**ERIKSSONS BYGGGERI &
BÅTBYGGGARSKOLA, INGMARSÖ**
08-542 461 36

TROSA TRAFIKSKOLA
0156-195 15
www.trosatrafikskola.se

Vatten/VVS

CEWE VATTENTEKNIK
0736-14 45 70
www.cewevattenteknik.se

Veterinär

**KVISTHAMRA VETERINÄRKLINIK,
NORRTÄLJE**
0176-22 33 02

Åkeri

KJELL JANSSON ÅKERI, GRÄDDÖ
070-37 00 522 (Kjell)
070-230 23 50 (Rikard)

Servicefolk »Vi hjälper dig med allt möjligt. Från tvätta båten, bärga bilen till spränga berg och borra brunn.«

**SPILLERSBODA
LANTHANDEL**

Två mil öster om Norrtälje
Öppet året runt må-fr 9-18, lö-sö 9-16
Tel 0176-22 10 01
www.spillersbodalanthandel.se

BÅTFIXAREN
070-845 65 75

Glasfibr - Fomar - Ploggar - Reparation
Förskningsarbeten - reparation av båtar
Industrifibroten

Båttfixaren • tel. 070-845 65 75
battfixaren@hotmail.com

båtmagneten
båttillbehör • motor • båt • trailer

Fagerdalavägen 11 A • 139 52 Värmdö
08-571 685 70
www.batmagneten.se

**BRINKHAGE
Träd & Trädgård**

070-822 78 72 www.brinkhage.se

Rotholma Säg

Vi bygger monteringsfärdiga
stenkistor i kämfuru efter era mått.
Lärkvirke till brygg- och altandäck.

www.stenkistor.com
0708-26 10 50

BERGSHAMRA VÄRVARV AB

EVFVRA
BERGSHAMRA
BERGSHAMRA
BERGSHAMRA
BERGSHAMRA

www.bergshamravav.se 0176-26 20 68

**Radon
i dricksvattnet?**

CEWE Vattenteknik

GÖTT SOM SALT IN FISKAR ALLTI
Tel 073-814-46 70

**Dagsatt färga dina
ekonomibyggnader?**

Ring oss på
070842 66 62

www.fodfargarna.se

4WORK
YRKESKLÄDER
IBRILLA BOKTÄLJE FOLKTYG

016-199 85 88 • WWW.4WORK.SE

Brunn Eco-Värme AB
Brunn och bergvärme
Egna sjötransporter

Sten: 070-750 90 94, Niklas: 070-712 59 34
www.bevab.nu, info@bevab.nu

NORDANVIND
leveranser i Stockholms
skärgård och Mälaren
sand • grus • jord

070-349 22 04
www.nordanvind.se

ROSLAGENS KAKEL
0733 85 34 96

Allt inom
kakel & klinker
roslagenskakel@gmail.com

HÖGLUNDS
Björnövägen 15, Görle, Norrtälje
0176-174 30 • www.hoglundsbil.se

MIS Containo: 070-750 90 90
Kran upp till 19 meter
Flytbryggor

SKÅN SJÖ
www.skan-sjo.se

oregrundarbloggen.blogg.se

Följ Öregrund
- året om

Viklund's Måleri AB

Vi utför all slags målnings, kakel och klinker i skolgården med egen bilt och även i Sthlms län.

Telefon 0798-22 00 88 • info@viklundsmaleri.com
Mobil 070-8231 21 07 • www.viklundsmaleri.com

Vaxholms Däck AB

En komplett däckverkstad

Pöströdsgrändvägen 5 • 186 34 Vaxholm
08-541 836 60 • 078-632 98 65
vaxholmsdackab@telia.com
www.vaxholmsdackab.se

vatebyggare.se

VAD Byggnads AB
0705 08 89 67
josef@vatebyggare.se

VAD Mark & Byggnads AB
0705 39 02 09
benny@vatebyggare.se

VÄRMÖ SKÄRGÅRDSTRANSPORTER AB

Transporterar allt från gas till hem. Även anropsservice och försäkringar.

08-570 831 95, 078-281 41 18

Sommarbackens Ullbod

Strumpor & underkläder av mjukaste ull

0221 - 516 79
www.ullboden.se

SKÄRGÅRDSGRUS

M/F Solskär
LEVERERAR GRUS/BADSAND
UTLÄGGES
070-571 95 80
www.skargardsgrus.se

Servicefolk »Vi hjälper dig med allt möjligt. Från fälla träd, byta däck till sjötransporter och ullstrumpor.«

SJÖHUS

Bryggor, kajer, båthus
Muddringsarbeten
Bogsringar, transporter

SJÖMASKINER

08-500 404 00 / 0706-27 87 87 (96)

BRYGGBEKYMME?

Vi utför allt i bryggor och kajer
Påning • Muddring • Bogsring
Sjötransporter

Sjöentreprenader AB

Box 47 • 130 25 Ingmarsö
Tel: 08-542 483 20 • Mobil: 070-347 49 01
Mail: sjoentreprenader@ingmarsö.com

ÅKER GÅRD

Turist & Utflyktsmål

- Lunchcafé • Butik
- Hantverk • Stugor
- Vandrarhem

071 331 8000 • www.akergard.se

Vi finns i hamnen bakom silos

Cykelservice i Norrtälje AB

Sägatan 3, Norrtälje
Tel: 0176-131 90
info@cykelservice.se

BEKFFPHULT -Småländsk cykelkultur
CYKLAR • REPARATIONER • RESERVDELAR

Låt oss visa skärgården! Vi finns i den.

Regeljär linjetrafik Sandhamn - Stavnsås
Båttaxi ≥ 120 p
Skärgårdsturer
Äretrunt-charter
Mat & Dryck

ROSLAGENS SJÖTRAFIK AB

"Drott" & "Challenger" • 070-691 38 58
www.roslagenssjotrafik.se

ÖSTANÅ BYGGNADS AB

0176-507 15
070-371 54 87 Lennart

Nils Schönbergs
BYGG & FASTIGHETSSERVICE

Certifierad Kvalitetsservice

www.schonbergsbygg.se

Tel. 0176-26 65 21
0700-42 42 43

Kafé och Vårskolebutik

Telefontid: 9-11
076-22 31 02
A-linje: 070-549 68 10

Regelgatan 25 Norrtälje
www.kafesticketorinmarknaden.se

Lantlig inredning
KÖK, BADRUM, KAKEL, GARDEROBER
Vi snickrar, bygger och kaklar

Köksboden
Sverige

ÖPPET FRE 11-17, LÖR-SÖN 11-15
Tel 0176-126 63 • koksboden@tele2.se
www.koksboden.net

Servicefolk »Vi hjälper dig med allt möjligt. Från bygga brygga, fixa avlopp till målning och ny bil.«

NJ-Mark
BERG-
SPRÄNGNING
I ROSLAGEN
070-6023242

1960 2014
FURUSUNDS EL
VÅR KUNSKAP - ER SÄKERHET
www.furusundsel.se, info@furusundsel.se
ECEN SERVICEBÅT I ROSLAGEN
Roslagen 0176-88 424, Stockholm 08-704 22 75,
Norrälje 0176- 10 140 "Välkommen!"

Allt inom el, vvs, bygg,
marinteknik, försäljning
0708-11 12 03
www.el-gubben.se

ÅKERLUNDS
GRUND & KAKEL AB
070-795 48 51

Falck
Bilbörjning Dygnet Runt
Norrälje 0176-184 80

GÄLLER DET **Träbåtar!**
DÅ GÄLLER DET OCKSÅ OSS!
Nyhett! Båttvätt!
Båttvättsservice
Fullständigt varvsutrustat
 ERIKSSONS BÅTTVÄTT
OCH BÅTTVÄTTSSKOLA AB
Box 18, 130 28 KILDEBERG
08-042 464 381 kildeservice@eriksson.se

ANDERS: 070-770 83 08
fromsbygg@telnet.se

SÄLLSTRÖMS
FINSNICKERI & BYGG

0708-26 13 34
www.sallstrombygg.se

Byggvaror av rätta virket
Vi levererar till Er med bil eller
egen båt i mellanekärgården.
 BERGSHAMRA SÅG
0176-26 02 10 • www.bergshamrasag.se

Bygger och reparerar allt i glasfiber
Tillverkare av Arrowbåtarna och Väddösnipan
Östernäs, Väddö
Tel 0176-544 46 • 070-460 16 49
plastgubbe@gmail.com

Spirit of Roslagen...
www.norrtejljebromar.se
0176-22 71 30

ROINES FOTO GRÄDDÖ
Reportage, kurser, reklam,
miljö, brudpar
070-314 49 43 roines.foto@gmail.com

Flugger färg
Baldersgatan 25, Knutby Torg
tel 0176-206 100
Vardagar 7-18, Lördag 10-14
www.flugger.se

BT Entreprenad &
Sjötransporter
Bosse 070-595 89 16
Även skogsavverkning

Ett spännande museum
i naturfagra Käringönd i Eckerö på Åland.
Här visas över tvåtusen föremål.
ÅLANDS JAKT OCH FISKEMUSEUM
+359 (0)40 582 67 14
www.visitaland.com/jaktfiskemuseum

W

Hur många ejdrar gömmer sig?

Tävling

Chans att vinna denna fina ejderbild i förstoring 50 x 40 cm. Signerad av fotograf Roine Karlsson

FOTO ROINE KARLSSON

DEN HÄR GÅNGEN nöjer sig inte Akterspegeln med en enda sida längst bak i magasinet. För att lösa vårens gåta måste ni bläddra tillbaka för att hitta »gudingarna« vi har gömt på sidorna. Hanfågeln hos ejdern kallas så. Han kommer med sin äda på våren för att häcka. Men för varje gång ejdrarna räknas i skärgården blir de allt färre, tyvärr. Inventerare noterar bara gudingarna eftersom ådorna kan ligga på land och ruva.

Nu är det dags för er kära läsare att »vända blad«. Ge er ut i magasinet se hur många gudingar ni hittar. Och så hoppas vi att ejdrarnas negativa trend vänder i vår. Lycka till. /Knep & Knäpare ROINE KARLSSON

Skicka ditt svar till info@magasinskargard.se eller med post till Magasin Skärgård, Gräddö Varvsväg 12, 760 15 Gräddö. Glöm inte fylla i namn och adress. Skriv gärna ålder och yrke också då vi vill veta mer om våra läsare. Ett extra plus om du lägger till kommentar om var du hittade ditt exemplar och vad du tycker om magasinet.

Så här ser gudingen ut.
OBS. Räkna inte med denna
– den gills inte.

Vi gratulerar vinnarna till vinternumrets tävling »Vad kan du om magasinet?«. Det var inte alltför lätt denna gång.

Många föll på frågan om vem som tog allra första omslagsbilden. Det var Jeppe Wickström och inte Roine Karlsson som många trodde.

Grattis **Titti Jönsson**, Hallstavik som hittade sin tidning hos annonsör i Östhammar. Grattis **Rolf Hammarberg**, Norrtälje som hittade sitt ex hos tandläkare Malin Widerberg i Norrtälje. Och slutligen grattis **Anna-Lena Jansson**, Norrtälje som hämtade vinternumret hos Friskis & Sveltis i Norrtälje.

Ni har svarat rätt och vinner brickor, anteckningsböcker och kort från det nya skärgårdsföretaget Plurr.

Rätt svar var: 1) 2 – Vår, sommar, vinter 2) 1 –100 000 3) 2 – Josefin Ekberg 4) x – Annonörer, turistbyråer, Visit Skärgården, Waxholmsbolaget m.fl. 5) 2 – Jeppe Wickström 6) 2 – Ingenting. Det är gratis. 7) 1 – Estland 8) 2 – Gräddö.

HUR VILL DU BO I ROSLAGEN?

Brf Fyrtornet

Storlekar: 2-4 rok, 54-93 kvm
Pris: 995 000 - 2 850 000 kr
Avgift: 2 925 - 5 038 kr/mån
Adress: Solbacka Strand, Norrtälje

Brf Skogsharen 1

Storlekar: 2-5 rok, 39-122 kvm
Pris: 1 250 000 - 3 695 000 kr
Avgift: 2 871 - 6 608 kr/mån
Adress: Drottninggatan, Norrtälje

Brf Kristallen 2

Storlekar: 2-4 rok, 56-110 kvm
Pris: 1 495 000 - 2 850 000 kr
Avgift: 3 033 - 5 958 kr/mån
Adress: Narvagatan, Norrtälje

Brf Sjösidan 1

Storlekar: 2-4 rok, 55-93 kvm
Pris: 990 000 - 3 145 000 kr
Avgift: 2 979 - 5 363 kr/mån
Adress: Klackskäll, Östhammar

VÄLKOMMEN TILL BOBUTIKEN

Du hittar oss på
Sjöbullen 6 i Norrtälje.
Alldeles intill Åtallet.

För mer info

Besök www.credentia.se
0176-550 50
credentia@maklarhuset.se

CREDENTIA

Försäljning i samarbete med

Mäklarhuset

Har du...

- rätt pris?
- rätt service?
- rätt leverantör?

Vi erbjuder snabba och trygga leveranser av diesel, eldningsolja och smörjmedel!

Välkommen att testa oss!

UPPGE
KODEN
S1403

**200:-
RABATT**

vid beställning av 1.500 L
diesel eller eldningsolja

senast 21/3

Lev. senast 11/4
Gäller 1 gång/kund.

Köp två helfat smörjmedel senast den 11/4 så får du fraktfri leverans!

Stockholms Diesel
& Oljehandel AB

Din lokala leverantör av diesel,
eldningsolja och smörjmedel.

Telefon: 08-730 09 09

www.stockholmsdiesel.se

